

2024/1760

5.7.2024

DIRETTIVA (UE) 2024/1760 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-13 ta' Ġunju 2024

**dwar id-diligenza dovuta tas-sostenibbiltà korporattiva u li temenda d-Direttiva (UE) 2019/1937
u r-Regolament (UE) 2023/2859**

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 50(1) u l-Artikolu 50(2), il-punt (g), u l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att legiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Filwaqt li jaqbil skont il-proċedura legiżlattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Kif iddikjarat fl-Artikolu 2 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE), l-Unjoni hija msejsa fuq il-valuri tar-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-libertà, id-demokrazija, l-ugwaljanza, l-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem kif minquxa fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-"Karta"). Jenhtieg li daww il-valuri ewlenin, li ispiraw il-holqien tal-Unjoni stess, kif ukoll l-universalità u l-indivizibbiltà tad-drittijiet tal-bniedem, u r-rispett għall-prinċipji tal-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) u d-dritt internazzjonali, jiggwidaw l-azzjoni tal-Unjoni fix-xena internazzjonali. Tali azzjoni tinkludi t-trawwim tal-iżvilupp ekonomiku, soċjali u ambjentali sostenibbli tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw.
- (2) F'konformità mal-Artikolu 191 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), livell għoli ta' protezzjoni u titjib tal-kwalità tal-ambjent u l-promozzjoni tal-valuri ewlenin Ewropej huma fost il-prijoritajiet tal-Unjoni, kif stipulati fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 dwar Patt Ekoloġiku Ewropew. Dawn l-oġettivi jehtiegu l-involviment mhux biss tal-awtoritajiet pubbliċi iżda wkoll ta' atturi privati, b'mod partikolari l-kumpaniji.
- (3) Fil-komunikazzjoni tagħha tal-14 ta' Jannar 2020 dwar Ewropa Soċjali b'Saħħitha għal Tranzizzjoni Ġusta, il-Kummissjoni impenjat ruħha li ttejjeb l-ekonomija soċjali tas-suq tal-Ewropa sabiex tikseb tranzizzjoni ġusta lejn is-sostenibbiltà, filwaqt li tiżgura li hadd ma jithalla jibqa' lura. Din id-Direttiva se tikkontribwixxi wkoll għall-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, li jippromwovi d-drittijiet li jiżguraw kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti. Hija tiffirma parti mill-politiki u l-istrategji tal-Unjoni relatati mal-promozzjoni tax-xogħol decenti madwar id-dinja, inkluż fil-ktajjen tal-valur globali, kif imsemmi fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-23 ta' Frar 2022 dwar ix-xogħol decenti madwar id-dinja.
- (4) L-imġiba tal-kumpaniji fis-setturi kollha tal-ekonomija hija kruċjali għas-suċċess fir-rigward tal-oġettivi ta' sostenibbiltà tal-Unjoni billi l-kumpaniji tal-Unjoni, speċjalment daww kbar, jiddependu fuq il-ktajjen tal-valur globali. Huwa wkoll fl-interess tal-kumpaniji li jipprotegu d-drittijiet tal-bniedem u l-ambjent, b'mod partikolari minhabba t-thassib dejjem jikber tal-konsumaturi u tal-investituri dwar dawn is-sugġetti. Diġà jeżistu diversi inizjattivi li jrawmu intrapriżi li jappoġġaw trasformazzjoni orjentata lejn il-valuri kemm fil-livell tal-Unjoni, kif ukoll fil-livell nazzjonali.
- (5) L-istandards internazzjonali eżistenti dwar imġiba responsabbli fin-negozju jispeċifikaw li l-kumpaniji jenhtieg li jipprotegu d-drittijiet tal-bniedem u jistipulaw kif jenhtieg li dawn jindirizzaw il-harsien tal-ambjent fl-operazzjonijiet u fil-ktajjen tal-valur tagħhom. Il-Prinċipji Gwida tan-NU dwar in-Negozju u d-Drittijiet tal-Bniedem (il-Prinċipji Gwida tan-NU) jirrikonossu r-responsabbiltà tal-kumpaniji li jeżerċitaw id-diligenza dovuta tad-drittijiet

⁽¹⁾ ĠU C 443, 22.11.2022, p. 81.

⁽²⁾ Il-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-24 ta' April 2024 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-Deċiżjoni tal-Kunsill tal-24 ta' Mejju 2024.

tal-bniedem billi jidentifikaw, jipprevjenu u jtaffu l-impatti negattivi tal-operazzjonijiet tagħhom fuq id-drittijiet tal-bniedem u billi jkunu responsabbli għal kif jindirizzaw daww l-impatti. Il-Prinċipji Gwida tan-NU jiddikjaraw li n-negozji jenhtieg li jevitaw li jiksru d-drittijiet tal-bniedem u jenhtieg li jindirizzaw l-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem li jkunu kkawżaw, li jkunu ikkontribwew għalihom jew li jkunu marbuta magħhom fl-operazzjonijiet tagħhom stess, f'dawk tas-sussidjarji tagħhom u permezz tar-relazzjonijiet kummerċjali diretti u indiretti tagħhom.

- (6) Il-kunċett ta' diligenza dovuta tad-drittijiet tal-bniedem ġie speċifikat u żviluppat aktar fil-Linji Gwida għall-Intrapriżi Multinazzjonali (Linji Gwida għall-MNE) tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiki (OECD) li estendew l-applikazzjoni tad-diligenza dovuta għal sugġetti ambjentali u ta' governanza. Il-Gwida tal-OECD dwar id-Diligenza Dovuta għal Imġiba Responsabbli fin-Negozju (Gwida għal Imġiba Responsabbli fin-Negozju) u l-gwida settorjali huma oqfsa rikonoxxuti internazzjonalment li jistipulaw passi prattiċi ta' diligenza dovuta sabiex jgħinu lill-kumpaniji jidentifikaw, jipprevjenu u jimmitigaw l-impatti reali u potenzjali fl-operazzjonijiet, fil-ktajjen tal-provvista u fir-relazzjonijiet kummerċjali l-oħra tagħhom u jkunu responsabbli għall-mod kif jindirizzaw tali impatti. Il-kunċett ta' diligenza dovuta huwa inkorporat ukoll fir-rakkomandazzjonijiet tad-Dikjarazzjoni Tripartitika dwar il-Prinċipji tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) li jikkonċernaw l-Intrapriżi Multinazzjonali u l-Politika Soċjali.
- (7) In-negozji kollha għandhom ir-responsabbiltà li jirrispettaw id-drittijiet tal-bniedem, li huma universali, indiviżibbli, interdipendenti u interrelatati.
- (8) L-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU, adottati mill-Istati Membri kollha tan-NU fl-2015, jinkludu l-oġġettivi għall-promozzjoni ta' tkabbir ekonomiku sostnut, inkluziv u sostenibbli. L-Unjoni stabbiliet għaliha nnifisha l-oġġettiv li ttwettaq l-għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU. Is-settur privat jikkontribwixxi għal daww l-għanijiet.
- (9) Il-ktajjen tal-valur globali, u b'mod partikolari l-ktajjen tal-valur kritiċi tal-materja prima, huma affettwati minn effetti detrimentali ta' perikli naturali jew magħmula mill-bniedem. Il-frekwenza u l-impatt tax-xokkijiet li jinvolvu riskji għal ktajjen tal-valur kritiċi x'aktarx li jiżdiedu fil-futur. Is-settur privat jista' jkollu rwol importanti fil-promozzjoni ta' tkabbir ekonomiku sostnut, inkluziv u sostenibbli, filwaqt li jevita l-holqien ta' żbilanċi fis-suq intern. Dan jissottolinja l-importanza li tissahhaħ ir-reżiljenza tal-kumpaniji fir-rigward ta' xenarji negattivi relatati mal-ktajjen tal-valur tagħhom, filwaqt li jitqiesu l-esternalitajiet kif ukoll ir-riskji soċjali, ambjentali u ta' governanza.
- (10) Il-ftehimiet internazzjonali skont il-Konvenzjoni Qafas tan-NU dwar it-Tibdil fil-Klima, li l-Unjoni u l-Istati Membri huma partijiet għalihom, bħall-Ftehim ta' Pariġi skont il-Konvenzjoni Qafas tan-NU dwar it-Tibdil fil-Klima adottat fit-12 ta' Diċembru 2015 (il-"Ftehim ta' Pariġi")⁽³⁾ u l-Patt Klimatiku ta' Glasgow reċenti, jistipulaw perkorsi preċiżi biex jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima u t-tiġin globali jinzamm għal 1,5 C grad jew anqas. Minbarra li huma mistennija azzjonijiet speċifiċi mill-Partijiet firmatarji kollha, ir-rwol tas-settur privat, b'mod partikolari l-istrategġiji ta' investiment tiegħu, huwa meqjus ċentrali wkoll biex jintlaħqu dawn l-oġġettivi.
- (11) Bis-saħħa tar-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁴⁾, l-Unjoni impenjat ruhha ukoll legalment li ssir newtrali għall-klima sal-2050 u li tnaqqas l-emissjonijiet b'mill-anqas 55 % sal-2030. Dawn iż-żewġ impenji jehtiegu bidla fil-mod li bih il-kumpaniji jipproduċu u jakkwistaw. Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-17 ta' Settembru 2020 dwar "It-tiġin tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030 Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna" (Pjan dwar il-Mira Klimatika għall-2030) jimmudella diversi gradi ta' tnaqqis fl-emissjonijiet meħtieġa minn setturi ekonomiċi differenti, għalkemm kollha jehtieġ li jaraw tnaqqis konsiderevoli fix-xenarji kollha biex l-Unjoni tilhaq l-oġġettivi klimatiki tagħha. Dak il-pjan jissottolinja wkoll li "bidliet fir-regoli u l-prattiki tal-governanza korporattiva, inkluziv dwar il-finanzi sostenibbli, se jwasslu biex is-sidien tal-kumpaniji u l-manigġers jagħtu prijorità lill-oġġettivi tas-sostenibbiltà fl-azzjonijiet u fl-istrategġiji tagħhom". Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew tistipula li jenhtieg li l-azzjonijiet u l-politiki kollha tal-Unjoni jingħaqdu biex jgħinu lill-Unjoni tikkseb tranżizzjoni ġusta u ta' suċċess lejn futur sostenibbli. Hija tistipula wkoll li jenhtieg li s-sostenibbiltà tiġi inkorporata aktar fil-qafas ta' governanza korporattiva. Il-qafas għall-azzjoni tal-Unjoni fil-qasam tal-ambjent

⁽³⁾ ĠU L 282, 19.10.2016, p. 4.

⁽⁴⁾ Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jstabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1).

u l-klima, stipulat fid-Deciżjoni (UE) 2022/591 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁵⁾, għandu l-għan li jaċċelera t-tranzizzjoni ekoloġika għal ekonomija ċirkolari newtrali għall-klima, sostenibbli, mhux tossika, effiċjenti fir-riżorsi, ibbażata fuq l-enerġija rinnovabbli, reżiljenti u kompetittiva b'mod ġust, ekwu u inkluziv, u li jipproteġi, jirrestawra u jtejjeb l-istat tal-ambjent billi, fost oħrajn, iwaqqaf u jreġġa' lura t-telf tal-bijodiversità.

- (12) Skont il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Frar 2021 dwar It-tfassil ta' Ewropa reżiljenti għall-klima li tippreżenta l-Istrateġija tal-Unjoni dwar l-Adattament għat-tibdil fil-klima, jenhtieg li deciżjonijiet godda ta' investment u politika jkunu infurmati dwar il-klima u validi għall-futur, inkluż għal negozji akbar li jiġġestixxu l-ktajjen tal-valur. Jenhtieg li din id-Direttiva tkun konsistenti ma' dik l-istrateġija. Bl-istess mod, jenhtieg li jkun hemm konsistenza mad-Direttiva (UE) 2024/1619 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁶⁾, li tistipula rekwiżiti ċari għar-regoli ta' governanza tal-banek inkluż l-għarfien dwar ir-riskji ambjentali, soċjali u dawk ta' governanza fil-livell tal-bord tad-diretturi.
- (13) Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Marzu 2020 dwar Pjan ta' Azzjoni ġdid dwar l-Ekonomija Ċirkolari għal Ewropa aktar nadifa u kompetittiva (Pjan ta' Azzjoni dwar l-Ekonomija Ċirkolari), il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Marzu 2020 dwar l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030: Inreġġu n-natura lura f'haġġitna (Strateġija għall-Bijodiversità), il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Marzu 2020 dwar Strateġija mill-Għalqa sal-Platt għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent (Strateġija mill-Għalqa sal-Platt) u l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ottubru 2020 dwar l-Istrateġija dwar is-Sustanzi Kimiċi għas-Sostenibbiltà Lejn Ambjent Hieles mit-Tossicità (Strateġija dwar is-Sustanzi Kimiċi), il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-12 ta' Mejju 2021 dwar il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE Lejn Tniġġis Żero għall-Arja, l-Ilma u l-Hamrija, il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Mejju 2021 dwar l-Aġġornament tal-Istrateġija Industrijali l-Ġdida tal-2020: Nibnu Suq Uniku aktar b'saħħtu għall-irkupru tal-Ewropa, l-approċċ tal-Kummissjoni msemmi bhala l-Industrija 5.0, il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-4 ta' Marzu 2021 dwar il-Pjan ta' Azzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-18 ta' Frar 2021 dwar ir-Rieżami tal-Politika Kummerċjali: Politika Kummerċjali Miftuħa, Sostenibbli u Assertiva jelenkaw inizjattiva dwar il-governanza korporattiva sostenibbli fost l-elementi tagħhom. Jenhtieg li r-rekwiżiti ta' diligenza dovuta skont din id-Direttiva jikkontribwixxu għall-kisba tal-oġġettivi tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE Lejn Tniġġis Żero għall-Arja, l-Ilma u l-Hamrija li jinholoq ambjent hieles mis-sustanzi tossiċi u jiġu protetti s-saħħa u l-benesseri tan-nies, tal-annimali u tal-ekosistemi minn riskji relatati mal-ambjent u impatti negattivi.
- (14) Din id-Direttiva hija konsistenti mal-komunikazzjoni kongunta tal-Kummissjoni dwar il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija 2020-2024. Dak il-pjan ta' azzjoni jiddefinixxi bhala prijorità t-tishiħ tal-impenn tal-Unjoni li tippromwovi b'mod attiv l-implimentazzjoni globali tal-Prinċipji Gwida tan-NU u linji gwida internazzjonali rilevanti oħra bħal-Linji Gwida għall-MNE, inkluż billi tavvanza l-istandards rilevanti ta' diligenza dovuta.
- (15) Il-Parlament Ewropew, fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-10 ta' Marzu 2021 b'rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni dwar diligenza dovuta korporattiva u obbligu ta' rendikont korporattiv, jistieden lill-Kummissjoni tippromponi regoli fil-livell tal-Unjoni għal obbligi komprensivi ta' diligenza dovuta korporattiva, b'konsegwenzi li jinkludu r-responsabbiltà ċivili għal dawk il-kumpaniji li jikkawżaw, jew jikkawżaw b'mod kongunt, hsara billi jonqsu milli jwettqu diligenza dovuta. Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tal-1 ta' Diċembru 2020 dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u x-Xogħol Decenti fil-Ktajjen tal-Provvista Globali stiednu lill-Kummissjoni tressaq proposta għal qafas legali tal-Unjoni dwar il-governanza korporattiva sostenibbli, inkluż obbligi ta' diligenza dovuta korporattiva transsettorjali tul il-ktajjen tal-provvista globali. Il-Parlament Ewropew jitlob ukoll li jiġu ċċarati d-dmirijiet tad-diretturi fir-rapport fuq inizjattiva proprja tiegħu adottat fit-2 ta' Diċembru 2020 dwar il-governanza korporattiva sostenibbli. Fid-Dikjarazzjoni Kongunta tagħhom dwar il-Prijoritajiet Legiżlattivi tal-UE għall-2022 tal-21 ta' Diċembru 2021, il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni impenjaw ruħhom li jwettqu ekonomija għas-servizz tan-nies, u li jtejjbu l-qafas regolatorju dwar il-governanza korporattiva sostenibbli.
- (16) Din id-Direttiva għandha l-għan li tiżgura li l-kumpaniji attivi fis-suq intern jikkontribwixxu għall-iżvilupp sostenibbli u t-tranzizzjoni lejn is-sostenibbiltà tal-ekonomiji u s-soċjetajiet permezz tal-identifikazzjoni, u fejn meħtieġ, il-prijoritizzazzjoni, il-prevenzjoni u l-mitigazzjoni, il-waqfien, il-minimizzazzjoni u r-rimedju tal-impatti negattivi reali jew potenzjali fuq id-drittijiet tal-bniedem u dawk ambjentali marbuta mal-operazzjonijiet proprji

⁽⁵⁾ Id-Deciżjoni (UE) 2022/591 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' April 2022 dwar Programm Ġenerali ta' Azzjoni Ambjentali tal-Unjoni sal-2030 (ĠU L 114, 12.4.2022, p. 22).

⁽⁶⁾ Id-Direttiva (UE) 2024/1619 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-31 ta' Mejju 2024, li temenda d-Direttiva 2013/36/UE fir-rigward tas-setgħat supervizorji, tas-sanzjonijiet, tal-fergħat ta' pajjiżi terzi, u tar-riskji ambjentali, soċjali u ta' governanza (Direttiva dwar ir-Rekwiżiti ta' Kapital) (ĠU L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj>).

tal-kumpaniji, l-operazzjonijiet tas-sussidjarji tagħhom u tas-shab kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji, filwaqt li jiġi żgurat li daww milquta minn nuqqas ta' rispettt ta' dan id-dmir ikollhom aċċess għall-gustizzja u rimedji legali. Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà tal-Istati Membri li jirrispettaw u jipproteġu d-drittijiet tal-bniedem u jharsu l-ambjent skont id-dritt internazzjonali.

- (17) Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għall-obbligi fl-oqsma tad-drittijiet tal-bniedem, tax-xogħol u daww soċjali, il-harsien tal-ambjent u t-tibdil fil-klima skont atti leġiżlattivi oħra tal-Unjoni. Jekk id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva jkunu f'kunflitt ma' dispożizzjonijiet ta' atti leġiżlattivi tal-Unjoni iehor li jkollu l-istess objettivi u li jipprevedi obbligi aktar estensivi jew aktar speċifiċi, jenhtieg li d-dispożizzjonijiet tal-atti leġiżlattivi tal-Unjoni l-iehor jipprevalu f'dak li jirrigwarda l-kunflitt u jenhtieg li japplikaw għal daww l-obbligi speċifiċi. Eżempji ta' tali obbligi fl-atti leġiżlattivi tal-Unjoni jinkludu obbligi stipulati fir-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁷⁾, ir-Regolament (UE) 2023/1542 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁸⁾ jew ir-Regolament (UE) 2023/1115 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁹⁾.
- (18) Din id-Direttiva ma tapplikax għal istituzzjonijiet tal-pensjonijiet li joperaw sistemi tas-sigurtà soċjali skont id-dritt tal-Unjoni. Fejn Stat Membru jkun għażel li ma japplikax id-Direttiva (UE) 2016/2341 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁰⁾ fl-intier tagħha jew parti minnha għal xi istituzzjoni għall-provvista ta' rtirar okkupazzjonali skont l-Artikolu 5 ta' dik id-Direttiva, din id-Direttiva ma tapplikax għal daww l-istituzzjonijiet għall-provvista ta' rtirar okkupazzjonali.
- (19) Jenhtieg li l-kumpaniji jieħdu passi xierqa biex jistabbilixxu u jwettqu miżuri ta' diligenza dovuta, fir-rigward tal-operazzjonijiet proprji tagħhom, daww tas-sussidjarji tagħhom, kif ukoll daww tas-shab kummerċjali diretti u indiretti tagħhom tul il-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom f'konformità ma' din id-Direttiva. Jenhtieg li din id-Direttiva ma tirrikjedix li l-kumpaniji jggarantixxu, fiċ-ċirkostanzi kollha, li l-impatti negattivi qatt ma jseħhu jew li se jitwaqqfu. Pereżempju, fir-rigward tas-shab kummerċjali, fejn l-impatt negattiv jirriżulta minn intervent tal-Istat, il-kumpanija tista' ma tkunx f'pożizzjoni li tasal għal tali riżultati. Għalhekk, jenhtieg li l-obbligi ewlenin f'din id-Direttiva jkunu obligazzjoni tal-mezzi. Jenhtieg li l-kumpanija tieħu miżuri xierqa li jkunu kapaċi jiksbu l-objettivi ta' diligenza dovuta billi jindirizzaw b'mod effettiv l-impatti negattivi, b'mod proporzjonat għall-grad ta' severità u l-probabbiltà tal-impatt negattiv. Jenhtieg li jitqiesu ċ-ċirkostanzi tal-każ speċifiku, in-natura u l-firxa tal-impatt negattiv u l-fatturi ta' riskju rilevanti, inkluż, fil-prevenzjoni u l-minimizzazzjoni ta' impatti negattivi, l-ispeċifitajiet tal-operazzjonijiet kummerċjali tal-kumpanija u l-katina ta' attivitajiet tagħha, is-settur jew iż-żona geografika li fiha joperaw is-shab kummerċjali tagħha, is-setgħa tal-kumpanija li tinfluwenza s-shab kummerċjali diretti u indiretti tagħha, u jekk il-kumpanija tistax iżżid is-setgħa ta' influwenza tagħha.
- (20) Il-proċess ta' diligenza dovuta stipulat f'din id-Direttiva jenhtieg li jkopri s-sitt passi definiti mill-Gwida għal Imġiba Responsabbli fin-Negozju, li jinkludu miżuri ta' diligenza dovuta għall-kumpaniji sabiex jidentifikaw u jindirizzaw l-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u l-ambjent. Dak il-proċess jinkludi l-passi li ġejjin: (1) l-integrazzjoni tad-diligenza dovuta fil-politiki u fis-sistemi ta' gestjoni; (2) l-identifikazzjoni u l-valutazzjoni tal-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u l-ambjent; (3) il-prevenzjoni, il-waqfien jew il-minimizzazzjoni tal-impatti negattivi reali u potenzjali fuq id-drittijiet tal-bniedem u daww ambjentali; (4) il-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-effettività tal-miżuri; (5) il-komunikazzjoni u (6) il-provvista ta' rimedju.
- (21) Sabiex id-diligenza dovuta ssir aktar effettiva u jitnaqqas il-piż fuq il-kumpaniji, jenhtieg li dawn ikunu intitolati li jikkondividu r-riżorsi u l-informazzjoni fi hdan il-gruppi ta' kumpaniji rispettivi tagħhom u ma' entitajiet legali oħra. Jenhtieg li l-kumpaniji omm li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva jithallew jissodisfaw xi whud mill-obbligi ta' diligenza dovuta anke fisem is-sussidjarji tagħhom li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, jekk dak jiżgura konformità effettiva. Jenhtieg li dan ikun mingħajr preġudizzju għall-fatt li s-sussidjarji huma soġġetti għall-eżerċizzju tas-setgħat tal-awtorità superviżorja u għar-responsabbiltà ċivili tagħhom skont din id-Direttiva. Meta l-kumpanija omm tissodisfa l-obbligi fir-rigward tal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima fisem

(7) Ir-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 li jistabbilixxi obbligi tad-diligenza dovuta tal-katina tal-provvista għall-importaturi tal-Unjoni ta' landa, tantalu u tungstenu, il-minerali tagħhom, u deheb li joriġinaw minn żoni affettwati minn kunflitti u ta' riskju għoli (ĠU L 130, 19.5.2017, p. 1).

(8) Ir-Regolament (UE) 2023/1542 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2023 dwar il-batteriji u l-iskart ta' batteriji, li jemenda d-Direttiva 2008/98/KE u r-Regolament (UE) 2019/1020 u li jhassar id-Direttiva 2006/66/KE (ĠU L 191, 28.7.2023, p. 1).

(9) Ir-Regolament (UE) 2023/1115 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Mejju 2023 dwar it-tqeghid fis-suq tal-Unjoni u l-esportazzjoni mill-Unjoni ta' ċerti komoditajiet u prodotti assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 995/2010, (ĠU L 150, 9.6.2023, p. 206).

(10) Id-Direttiva (UE) 2016/2341 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 dwar l-attivitajiet u s-supervizzjoni ta' istituzzjonijiet għall-provvista ta' rtirar okkupazzjonali (IORPs) (ĠU L 354, 23.12.2016, p. 37).

sussidjarja, jenhtieg li s-sussidjarja tikkonforma ma' dawk l-obbligi skont il-pjan ta' mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima tal-kumpanija omm adattat kif xieraq għall-mudell u l-istrateġija tan-negozju tagħha. Jekk is-sussidjarja ma taqax fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, peress li s-sussidjarja mhijiex obligata twettaq id-diligenza dovuta, jenhtieg li l-kumpanija omm tkopri l-operazzjonijiet tas-sussidjarja bħala parti mill-obbligi ta' diligenza dovuta tagħha. Jekk is-sussidjarja jaqgħu taht il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, iżda l-kumpanija omm ma taqax tahtu, jenhtieg li xorta waħda jithallew jikkondividu r-rizorsi u l-informazzjoni fi hdan il-grupp ta' kumpaniji. Madankollu, jenhtieg li s-sussidjarja jkunu responsabbli biex jissodisfaw l-obbligi ta' diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva.

- (22) Jenhtieg li l-issodisfar ta' xi whud mill-obbligi ta' diligenza dovuta fil-livell ta' grupp ikun mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà ċivili tas-sussidjarja skont din id-Direttiva fir-rigward tal-vittmi tad-dannu. Jekk il-kundizzjonijiet għar-responsabbiltà ċivili jiġu ssodisfati, is-sussidjarja tista' tinżamm responsabbli għad-dannu li jkun seħh, irrispettivament minn jekk l-obbligi ta' diligenza dovuta jkunux twettqu mis-sussidjarja jew mill-kumpanija omm f'isem is-sussidjarja.
- (23) Jenhtieg li s-shab kummerċjali ma jkunux obligati jiddivulgaw lil kumpanija li tkun qed tikkonforma mal-obbligi li jirriżultaw minn din id-Direttiva informazzjoni li tkun sigriet kummerċjali kif definit fid-Direttiva (UE) 2016/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹¹⁾, mingħajr preġudizzju għad-divulgazzjoni tal-identità ta' shab kummerċjali diretti u indiretti, jew informazzjoni essenzjali meħtieġa biex jiġu identifikati l-impatti negattivi reali jew potenzjali, fejn meħtieġ u b'mod debitament ġustifikat għall-konformità tal-kumpanija mal-obbligi ta' diligenza dovuta. Jenhtieg li dan ikun mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li s-shab kummerċjali jipproteġu s-sigrieti kummerċjali tagħhom permezz tal-mekkanizmi stabbiliti fid-Direttiva (UE) 2016/943. Jenhtieg li s-shab kummerċjali ma jkunu qatt obligati jiddivulgaw informazzjoni klassifikata jew informazzjoni oħra li d-divulgazzjoni tagħha tista' tikkawża riskju għall-interessi essenzjali tas-sigurtà ta' stat.
- (24) Jistgħu jseħhu impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u fuq l-ambjent fl-operazzjonijiet proprji tal-kumpaniji u fl-operazzjonijiet tas-sussidjarja tagħhom u tas-shab kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, b'mod partikolari fil-livell tal-akkwist tal-materja prima u tal-manifattura. Sabiex id-diligenza dovuta jkollha impatt sinifikanti, jenhtieg li tkopri l-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u fuq l-ambjent iġġenerati matul il-biċċa l-kbira ta' ciklu tal-hajja tal-produzzjoni, id-distribuzzjoni, it-trasport u l-hżin ta' prodott jew tal-forniment ta' servizzi, fil-livell tal-operazzjonijiet proprji tal-kumpaniji, l-operazzjonijiet tas-sussidjarja tagħhom u tas-shab kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom.
- (25) Jenhtieg li l-katina ta' attivitajiet tkopri attivitajiet tas-shab kummerċjali upstream ta' kumpanija relatati mal-produzzjoni ta' oġġetti jew il-forniment ta' servizzi mill-kumpanija, inkluż id-disinn, l-estrazzjoni, l-akkwist, il-manifattura, it-trasport, il-hżin u l-provvista ta' materja prima, prodott jew partijiet tal-prodott u l-iżvilupp tal-prodott jew tas-servizz, u l-attivitajiet tas-shab kummerċjali downstream ta' kumpanija relatati mad-distribuzzjoni, it-trasport u l-hżin tal-prodott, fejn is-shab kummerċjali jwettqu dawk l-attivitajiet għall-kumpanija jew f'isem il-kumpanija. Jenhtieg li din id-Direttiva ma tkoprix ir-rimi tal-prodott. Barra minn hekk, skont din id-Direttiva jenhtieg li l-katina ta' attivitajiet ma tinkludix id-distribuzzjoni, it-trasport, il-hżin u r-rimi ta' prodott li huwa soġġett għall-kontroll tal-esportazzjoni minn Stat Membru, jiġifieri l-kontroll tal-esportazzjoni skont ir-Regolament (UE) 2021/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹²⁾ jew il-kontroll tal-esportazzjoni ta' armi, munizzjon jew materjal tal-gwerra skont kontrolli nazzjonali tal-esportazzjoni, wara li l-esportazzjoni tal-prodott tkun awtorizzata. Din id-Direttiva hija kkomplementata minn atti leġislattivi oħrajn li jindirizzaw ukoll l-impatti negattivi fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem jew tal-harsien tal-ambjent. B'mod partikolari, ir-Regolament (UE) 2021/821 jistabbilixxi reġim għall-kontroll tal-esportazzjonijiet, is-senserija, l-assistenza teknika, it-tranżitu u t-trasferiment ta' oġġetti b'użu doppju, li jkopri fost l-oħrajn software u teknoloġiji li jistgħu jintużaw għal finijiet ta' ċibersorveljanza Taht dan ir-reġim, jenhtieg li l-Istati Membri jikkunsidraw b'mod partikolari r-riskju li tali oġġetti jintużaw b'rabta mar-repressjoni interna jew it-twettiq ta' ksur serju tad-drittijiet tal-bniedem u tad-dritt umanitarju internazzjonali. Barra minn hekk, ir-Regolament (UE) 2019/125 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹³⁾ jipprojbixxi jew jirregola, skont il-każ, l-esportazzjoni ta' oġġetti bħal sustanzi kimiċi li jintużaw jew li jistgħu jintużaw għall-fini tal-piena

⁽¹¹⁾ Id-Direttiva (UE) 2016/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2016 dwar il-protezzjoni ta' konnoxxenza u ta' informazzjoni kummerċjali kunfidenzjali (sigrieti kummerċjali) kontra l-ksib, l-użu u l-iżvelar illegali tagħhom (GU L 157, 15.6.2016, p. 1).

⁽¹²⁾ Ir-Regolament (UE) 2021/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2021 li jistabbilixxi reġim tal-Unjoni għall-kontroll tal-esportazzjonijiet, is-senserija, l-assistenza teknika, it-tranżitu u t-trasferiment ta' oġġetti b'użu doppju (GU L 206, 11.6.2021, p. 1).

⁽¹³⁾ Ir-Regolament (UE) 2019/125 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Jannar 2019 dwar il-kummerċ ta' ċerti oġġetti li jistgħu jintużaw għall-piena kapitali, it-tortura jew trattament jew pieni krudili, inumani jew degradanti oħra (GU L 30, 31.1.2019, p. 1).

kapitali jew għall-fini ta' tortura jew trattament jew pieni krudili, inumani jew degradanti oħra. Apparti dan, diversi inizjattivi legiżlattivi oħra għandhom l-għan li jimmitigaw l-impatti ambjentali tal-prodotti matul iċ-ċiklu tal-hajja kollu tagħhom, inkluż billi jistabbilixxu rekwiżiti tal-ekodisinn ibbażati fuq l-aspetti tas-sostenibbiltà u taċ-ċirkolarità tal-prodotti. Jenhtieg li l-konformità ma' din id-Direttiva tiffacilita l-konformità mad-dispożizzjonijiet u l-oġettivi ta' dawn l-atti legiżlattivi l-oħra, u mat-termini u l-kundizzjonijiet tal-awtorizzazzjonijiet applikabbli implimentati taħtha. Jenhtieg li l-esportaturi jqisu r-riżultati tas-sejbiet tad-diligenza dovuta tagħhom skont din id-Direttiva fil-konformità tagħhom ma' dawk l-atti legiżlattivi l-oħra. It-terminu "katina ta' attivitajiet" kif definit f'din id-Direttiva huwa minghajr preġudizzju għat-termini "katina tal-valur" jew "katina ta' provvista" kif definiti f'legiżlazzjoni oħra tal-Unjoni jew fis-sens ta' tali legiżlazzjoni.

- (26) Jenhtieg li d-definizzjoni tat-terminu "katina ta' attivitajiet" ma tinkludix l-attivitajiet tas-shab kummerċjali downstream ta' kumpanija relatati mas-servizzi tal-kumpanija. Għal imprizi finanzjarji regolati, jenhtieg li d-definizzjoni tat-terminu "katina ta' attivitajiet" ma tinkludix shab kummerċjali downstream li jirċievu s-servizzi u l-prodotti tagħhom. Għalhekk, fir-rigward tal-imprizi finanzjarji regolati, jenhtieg li l-parti upstream biss, u mhux dik downstream, tal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom tkun koperta minn din id-Direttiva.
- (27) Skont din id-Direttiva, jenhtieg li l-kumpaniji ffurmati f'konformità mad-dritt ta' Stat Membru jkunu soġġetti għal rekwiżiti ta' diligenza dovuta meta jissodisfaw ċerti kundizzjonijiet, inkluż il-fatturat u, f'ċerti każijiet, il-limiti ta' impjegati. Filwaqt li dawk il-kundizzjonijiet huma espressi fir-rigward ta' snin finanzjarji uniċi, jenhtieg li din id-Direttiva tapplika biss jekk il-kumpanija tkun issodisfathom għal kull waħda mill-aħhar sentejn finanzjarji konsekuttivi u jenhtieg li ma tibqax tapplika meta ma jibqgħux jiġu ssodisfati għal kull waħda mill-aħhar sentejn finanzjarji rilevanti. Dan huwa minnu wkoll għall-kumpaniji ffurmati f'konformità mad-dritt ta' pajjiż terz li jenhtieg li jissodisfaw il-kriterju rilevanti tal-fatturat tal-Unjoni għal kull waħda mill-aħhar sentejn finanzjarji. Għal raġunijiet ta' ċarezza, u filwaqt li titqies l-applikazzjoni gradwali ta' din id-Direttiva, jenhtieg li l-kriterji tal-kamp ta' applikazzjoni jiġu ssodisfati għal sentejn finanzjarji konsekuttivi kemm minn kumpaniji tal-Unjoni kif ukoll minn dawk ta' pajjiżi terzi qabel id-dati ta' applikazzjoni rilevanti stabbiliti skont ir-regoli dwar it-traspożizzjoni ta' din id-Direttiva. Fir-rigward tal-limiti ta' impjegati, jenhtieg li l-haddiema temporanji permezz ta' aġenziji, u l-haddiema stazzjonati skont l-Artikolu 1(3), il-punt (c), tad-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁴⁾ jiġu inklużi fil-kalkolu tal-għadd ta' impjegati fil-kumpanija utenti. Il-haddiema stazzjonati skont l-Artikolu 1(3), il-punti (a) u (b), tad-Direttiva 96/71/KE jenhtieg li jiġu inklużi biss fil-kalkolu tal-għadd ta' impjegati tal-kumpanija mittenti. Jenhtieg li haddiema oħra f'forom ta' impjieg mhux standard jiġu inklużi wkoll fil-kalkolu tal-għadd ta' impjegati sakemm jissodisfaw il-kriterji għad-determinazzjoni tal-istatus ta' haddiem stabbiliti mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE). Jenhtieg li l-haddiema stagjonali jiġu inklużi fil-kalkolu tal-għadd ta' impjegati proporzjonalment għall-għadd ta' xhur li huma impjegati għalihom. Jenhtieg li l-kalkolu tal-livelli limitu previsti f'din id-Direttiva jinkludi l-għadd ta' impjegati u l-fatturat tal-fergħat ta' kumpanija, li huma postijiet tan-negozju, għajr l-uffiċċju prinċipali li huma legalment dipendenti fuqu, u għalhekk meqjusa bhala parti mill-kumpanija, f'konformità mad-dritt tal-Unjoni u dak nazzjonali. Jenhtieg li dan japplika wkoll għall-grupp ta' kumpaniji f'każ li l-livelli limitu jiġu kkalkulati fuq bażi konsolidata. Fejn ma jkunx speċifikat mod ieħor, jenhtieg li l-livelli limitu li jridu jiġu ssodisfati sabiex kumpanija tkun koperta minn din id-Direttiva jinftehmha bhala livelli limitu kkalkulati fuq bażi individwali.
- (28) Il-kumpaniji stabbiliti fl-Unjoni b'medja ta' aktar minn 1 000 impjegat u fatturat nett dinji li jaqbez il-EUR 450 000 000 fl-aħhar sena finanzjarja li għaliha ġew adottati jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, jenhtieg li jkunu meħtieġa jikkonformaw mal-obbligi ta' diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva. Il-kumpaniji li jkunu dahlju fi ftehimiet ta' franchising jew ta' liċenzjar fl-Unjoni bi skambju għal royalties ma' kumpaniji terzi indipendenti, fejn dawk il-ftehimiet jiżguraw identità komuni, kuncett ta' negozju komuni u l-applikazzjoni ta' metodi kummerċjali uniformi, u fejn dawk ir-royalties jammontaw għal aktar minn EUR 22 500 000 fl-aħhar sena finanzjarja li għaliha ġew jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, u dment li l-kumpanija kellha fatturat nett dinji ta' aktar minn EUR 80 000 000 fl-aħhar sena finanzjarja li għaliha ġew jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, jenhtieg li jkunu meħtieġa wkoll jikkonformaw mal-obbligi ta' diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva. L-istess japplika għall-kumpaniji omm apikali ta' gruppi ta' kumpaniji li flimkien jissodisfaw dawk il-kundizzjonijiet. Fir-rigward ta' tali kumpaniji omm apikali, jenhtieg li l-obbligi ta' din id-Direttiva jiġu ssodisfati mill-kumpanija omm apikali jew, f'każ li din tal-aħhar

(14) Id-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 1996 dwar l-istazzjonar ta' haddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi (ĠU L 18, 21.1.1997, p. 1).

ikollha bhala l-attività ewlenija taghha ż-żamma ta' ishma f'sussidjarji operazzjonali u ma tinvolvix ruhha fit-tehid ta' deċiżjonijiet manigerjali, operazzjonali jew finanzjarji li jaffettwaw il-grupp jew waħda jew aktar mis-sussidjarji taghha, jenhtieg li minflok minn dik il-kumpanija omm apikali l-obbligi jiġu ssodisfati minn sussidjarja operazzjonali waħda stabbilita fl-Unjoni, skont il-kundizzjonijiet previsti f'din id-Direttiva.

- (29) Sabiex jintlahqu bis-shih l-oġġettivi ta' din id-Direttiva li jindirizzaw impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u dawk ambjentali fir-rigward tal-operazzjonijiet tal-kumpaniji, l-operazzjonijiet tas-sussidjarji u tas-shab kummerċjali taghhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji, jenhtieg li jiġu koperti wkoll kumpaniji ta' pajjiżi terzi b'operazzjonijiet sinifikanti fl-Unjoni. B'mod aktar speċifiku, jenhtieg li din id-Direttiva tapplika għal kumpaniji ta' pajjiżi terzi li jkunu gġeneraw fatturat nett ta' mill-inqas EUR 450 000 000 fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħhar sena finanzjarja. Jenhtieg li l-kumpaniji li jkunu daħlu fi ftehimiet ta' franchising jew ta' liċenzjar fl-Unjoni bi skambju għal royalties ma' kumpaniji terzi indipendenti, fejn dawk il-ftehimiet jiżguraw identità komuni, kuncett ta' negozju komuni u l-applikazzjoni ta' metodi kummerċjali uniformi, u fejn dawn ir-royalties jammontaw għal aktar minn EUR 22 500 000 fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħhar sena finanzjarja, u dment li l-kumpanija kellha fatturat nett ta' aktar minn EUR 80 000 000 fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħhar sena finanzjarja jkunu meħtieġa jissodisfaw ukoll l-obbligi ta' diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva. L-istess japplika għall-kumpaniji omm apikali ta' gruppi ta' kumpaniji li flimkien jissodisfaw dawk il-kundizzjonijiet. Fir-rigward ta' tali kumpaniji omm apikali, jenhtieg li l-obbligi ta' din id-Direttiva jiġu ssodisfati mill-kumpanija omm apikali jew, f'każ li din tal-aħhar ikollha bhala l-attività ewlenija taghha ż-żamma ta' ishma f'sussidjarji operazzjonali u ma tinvolvix ruhha fit-tehid ta' deċiżjonijiet manigerjali, operazzjonali jew finanzjarji li jaffettwaw il-grupp jew waħda jew aktar mis-sussidjarji taghha, jenhtieg li minflok mill-kumpanija omm apikali l-obbligi jiġu ssodisfati minn sussidjarja operazzjonali waħda stabbilita fl-Unjoni, skont il-kundizzjonijiet previsti f'din id-Direttiva.
- (30) Għall-fini tad-definizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva fir-rigward ta' kumpaniji ta' pajjiżi terzi, jenhtieg li jintgħazel il-kriterju tal-fatturat deskritt peress li johloq konnessjoni territorjali bejn il-kumpaniji ta' pajjiżi terzi u t-territorju tal-Unjoni. Il-fatturat huwa indikatur tal-effetti li l-attivitàjiet ta' dawk il-kumpaniji jista' jkollhom fuq is-suq intern. F'konformità mad-dritt internazzjonali, tali effetti jiġġustifikaw l-applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni għal kumpaniji ta' pajjiżi terzi. Sabiex tiġi żgurata l-identifikazzjoni tal-fatturat rilevanti tal-kumpaniji kkonċernati, jenhtieg li jintużaw il-metodi għall-kalkolu tal-fatturat nett għal kumpaniji ta' pajjiżi terzi kif stabbiliti fid-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁵⁾. Sabiex jiġi żgurat l-infurzar effettiv ta' din id-Direttiva, min-naħa l-oħra, jenhtieg li ma jiġix applikat livell limitu għall-impjegati sabiex jiġi ddeterminat liema kumpaniji ta' pajjiżi terzi jaqgħu taħt din id-Direttiva, peress li l-kuncett ta' "impjegati" adottat għall-finijiet ta' din id-Direttiva huwa bbażat fuq id-dritt tal-Unjoni u ma setax jiġi traspost faċilment barra mill-Unjoni. Fin-nuqqas ta' metodoloġija ċara u konsistenti, inkluż fl-oqfsa kontabilistiċi, sabiex jiġu ddeterminati l-impjegati ta' kumpaniji ta' pajjiżi terzi, tali limitu tal-impjegati għalhekk johloq incertezza legali u jkun diffiċli li jiġi applikat għall-awtoritajiet superviżorji. Jenhtieg li d-definizzjoni tat-terminu "fatturat" tkun ibbażata fuq id-Direttiva 2013/34/UE li diġà stabbiliet il-metodi għall-kalkolu tal-fatturat nett għal kumpaniji ta' pajjiżi terzi, peress li d-definizzjonijiet tal-fatturat u tad-dħul huma simili fl-oqfsa internazzjonali tal-kontabbiltà. Bil-għan li jiġi żgurat li l-awtorità superviżorja tkun taf liema kumpaniji ta' pajjiżi terzi jiġġeneraw il-fatturat fl-Unjoni meħtieġ sabiex jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, jenhtieg li din id-Direttiva tirrikjedi li r-rappreżentant awtorizzat tal-kumpanija ta' pajjiżi terzi jew il-kumpanija nnifisha jinformat lil awtorità superviżorja fl-Istat Membru fejn ir-rappreżentant awtorizzat tal-kumpanija ta' pajjiżi terzi ikun domiciljat jew stabbilit u, fejn ikun differenti, awtorità superviżorja fl-Istat Membru li fih il-kumpanija gġenerat il-bicċa l-kbira mill-fatturat nett taghha fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħhar sena finanzjarja hija kumpanija li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Jekk ikun meħtieġ biex jiġi ddeterminat f'liema Stat Membru l-kumpanija ta' pajjiżi terzi iġġenerat il-bicċa l-kbira tal-fatturat nett taghha fl-Unjoni, l-Istat Membru jenhtieg li jkun jista' jitlob lill-Kummissjoni tinforma lill-Istat Membru dwar il-fatturat nett tal-kumpanija ta' pajjiżi terzi iġġenerat fl-Unjoni. Jenhtieg li l-Kummissjoni tistabbilixxi sistema biex tiżgura tali skambju ta' informazzjoni.
- (31) Huwa essenzjali li jiġi stabbilit qafas tal-Unjoni għal approċċ responsabbli u sostenibbli għall-ktajjen tal-valur globali, minhabba l-importanza tal-kumpaniji bhala pilastru fil-bini ta' soċjetà u ekonomija sostenibbli. Il-holqien ta' liġi vinkolanti f'diversi Stati Membri wassal għall-htieġa ta' kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji sabiex tiġi evitata l-frammentazzjoni u tiġi pprovduta ċertezza legali għan-negozji li joperaw fis-suq intern. Madankollu, jenhtieg li din id-Direttiva ma tipprekludix lill-Istati Membri milli jintroduċu dispożizzjonijiet aktar stretti tad-dritt nazzjonali li jiddevjaw minn dawk stabbiliti fl-Artikolu 8(1) u (2), l-Artikolu 10(1) u l-Artikolu 11(1), inkluż fejn tali dispożizzjonijiet jistgħu indirettament jgħollu l-livell ta' protezzjoni tal-Artikolu 8(1) u (2), l-Artikolu 10(1) u l-Artikolu 11(1), bħad-dispożizzjonijiet dwar il-kamp ta' applikazzjoni, dwar id-definizzjonijiet, dwar il-miżuri

⁽¹⁵⁾ Id-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar id-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, id-dikjarazzjonijiet finanzjarji kkonsolidati u r-rapporti relatawi ta' ċerti tipi ta' impriżi, u li temenda d-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tassar id-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE (ĠU L 182, 29.6.2013, p. 19).

xierqa ghar-rimedju tal-impatti negattivi reali, dwar it-tweqqi ta' komunikazzjoni sinifikattiva mal-partijiet ikkonċernati u dwar ir-responsabbiltà ċivili; jew mill-introduzzjoni ta' dispozizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li huma aktar speċifiċi f'termini tal-oġettiv tagħhom jew tal-qasam kopert, bħal dispozizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jirregolaw impatti negattivi speċifiċi jew setturi speċifiċi ta' attività, sabiex jinkiseb livell differenti ta' protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, tal-impjegati u soċjali, tal-ambjent jew tal-klima.

- (32) Din id-Direttiva għandha l-għan li tkopri b'mod komprensiv id-drittijiet tal-bniedem, inkluż il-hames prinċipji fundamentali u d-drittijiet fuq il-post tax-xogħol kif definiti fid-Dikjarazzjoni tal-ILO dwar il-prinċipji u d-drittijiet fundamentali fuq ix-xogħol tal-1998. Sabiex jinkiseb kontribut sinifikattiv għat-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà, jenhtieg li titwettaq id-diligenza dovuta skont din id-Direttiva fir-rigward tal-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem tal-persuni li jirriżultaw mill-abbuż ta' wiehed mid-drittijiet minquxa fl-istrumenti internazzjonali kif elenkati fil-Parti I, it-Taqsima 1, tal-Anness ta' din id-Direttiva. Jenhtieg li t-terminu "abbuż" jiġi interpretat f'konformità mad-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem. Sabiex tiġi żgurata kopertura komprensiva tad-drittijiet tal-bniedem, jenhtieg li abbuż ta' dritt tal-bniedem li mhuwiex elenkat speċifikament fil-Parti I, it-Taqsima 1, tal-Anness ta' din id-Direttiva li jista' jiġi abbużat minn kumpanija jew entità ġuridika, u li jfikkol direttament interess legali protett fl-istrumenti tad-drittijiet tal-bniedem elenkati fil-Parti I, it-Taqsima 2, tal-Anness ta' din id-Direttiva jiffirma wkoll parti mill-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem koperti minn din id-Direttiva, dment li l-kumpanija kkonċernata tkun setgħet prevediet b'mod raġonevoli r-riskju ta' tali abbuż ta' dritt tal-bniedem, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi rilevanti kollha tal-każ speċifiku, inkluż in-natura u l-firxa tal-operazzjonijiet kummerċjali tal-kumpanija u l-katina ta' attivitajiet, is-settur ekonomiku u l-kuntest ġeografiku u operazzjonali tagħha. Jenhtieg li d-diligenza dovuta tkompli tinkludi l-impatti ambjentali negattivi li jirriżultaw mill-ksur ta' wahda mill-projbizzjonijiet u l-obbligi elenkati fil-Parti II tal-Anness ta' din id-Direttiva, kif ukoll l-impatti negattivi li jirriżultaw mill-ksur ta' wahda mill-projbizzjonijiet elenkati fil-Parti I, il-punti 15 u 16, tal-Anness ta' din id-Direttiva, filwaqt li titqies il-leġiżlazzjoni nazzjonali marbuta mad-dispożizzjonijiet tal-istrumenti elenkati fl-Anness. Jenhtieg li daww il-projbizzjonijiet u l-obbligi jiġu interpretati u applikati f'konformità mad-dritt internazzjonali u mal-prinċipji ġenerali tal-ligi ambjentali tal-Unjoni, kif stipulat fl-Artikolu 191 tat-TFUE. Daww il-projbizzjonijiet jinkludu l-projbizzjoni li tiġi kkawżata kwalunkwe degradazzjoni ambjentali li tista' titkejjel, bħal tibdil dannuż tal-hamrija, tniġġis tal-ilma jew tal-arja, emissjonijiet dannużi, konsum eċċessiv tal-ilma, degradazzjoni tal-art, jew kwalunkwe impatt ieħor fuq ir-riżorsi naturali, bħad-deforestazzjoni, li tfixxkel b'mod sostanzjali l-bażijiet naturali għall-preservazzjoni u l-produzzjoni tal-ikel, jew li tichad lil persuna l-aċċess għal ilma tax-xorb sikur u nadif, jew li tagħmilha diffiċli għal persuna biex taċċessa facilitajiet sanitarji jew teqridhom, jew li tagħmel hsara lis-saħħa, lis-sikurezza, lill-użu normali tal-art jew lill-beni akkwistati legalment ta' persuna, jew li taffettwa b'mod sostanzjalment negattiv is-servizzi tal-ekosistema li permezz tagħhom ekosistema tikkontribwixxi direttament jew indirettament għall-benesseri tal-bniedem. Sabiex jiġi vvalutat jekk id-dannu lis-servizzi tal-ekosistema huwiex sostanzjali, jenhtieg li l-elementi li ġejjin jitqiesu fejn rilevanti: il-kundizzjoni bażi tal-ambjent affettwat, jekk id-dannu jdmx fit-tul, fit-terminu medju jew fit-terminu qasir, it-tixrid tad-dannu, u r-riversibbiltà tad-dannu. Għaldaqstant, jenhtieg li r-rekwiziti ta' diligenza dovuta skont din id-Direttiva jikkontribwixxu għall-preservazzjoni u r-restawr tal-bijodiversità u jtejbu l-istat tal-ambjent, b'mod partikolari l-arja, l-ilma u l-hamrija, inkluż biex jiġu protetti aħjar id-drittijiet tal-bniedem. Jenhtieg li l-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati sabiex temenda l-Anness ta' din id-Direttiva għall-finijiet stabbiliti fl-Artikolu 3(2), inkluż billi żżid ir-referenza, ladarba tiġi ratifikata mill-Istati Membri kollha, għall-Konvenzjoni tal-ILO dwar is-Saħħa u s-Sikurezza Okkupazzjonali, 1981 (Nru 155), u l-Qafas Promozzjonali tal-ILO għas-Sikurezza u s-Saħħa fuq ix-Xogħol, 2006 (Nru 187), li jiffurmaw parti mill-istrumenti fundamentali tal-ILO.
- (33) Skont iċ-ċirkostanzi, il-kumpaniji jista' jkollhom bżonn jikkunsidraw standards addizzjonali. Perezempju, filwaqt li jitqiesu kuntesti speċifiċi jew fatturi intersezzjonali, inkluż fost l-ohrajn, il-ġeneru, l-età, ir-razza, l-etnicità, il-klassi, il-kasta, l-edukazzjoni, l-istatus tal-migrazzjoni, id-diżabbiltà, kif ukoll l-istatus soċjali u ekonomiku, bhala parti minn approċċ għad-diligenza dovuta reattiv għal kwistjonijiet ta' ġeneru u ta' kultura, jenhtieg li l-kumpaniji jagħtu attenzjoni speċjali lil kwalunkwe impatt negattiv partikolari fuq individwi li jistgħu jkunu friskju akbar minhabba l-marginalizzazzjoni, il-vulnerabbiltà jew ċirkostanzi oħra, individwalment jew bhala membri ta' ċerti raggruppamenti jew komunitajiet, inkluż il-popli indigeni, kif protetti skont id-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni, inkluż fir-rigward ta' kunsens liberu, minn qabel u infurmat (FPIC). Meta jagħmlu dan, il-kumpaniji jista' jkollhom bżonn iqisu, fejn rilevanti, strumenti internazzjonali bħall-Konvenzjoni Internazzjonali dwar l-Eliminazzjoni tal-Forom Kollha ta' Diskriminazzjoni Razzjali, il-Konvenzjoni dwar l-Eliminazzjoni ta' Kull Forma ta' Diskriminazzjoni kontra n-Nisa, il-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabbiltà.
- (34) Jenhtieg li l-kumpaniji jkunu responsabbli wkoll għall-użu tal-influenza tagħhom biex jikkontribwixxu għal standard tal-għajxien adegwat fil-ktajjen ta' attivitajiet. Huwa mifhum li dan jinkludi paga li tiggarrantixxi l-għajxien għall-impjegati u introjtu li jiggarrantixxi l-għajxien għall-haddiema li jaħdmu għal rashom u għall-sidien zghar, li jaqilghu b'kumpens għax-xogħol u għall-produzzjoni tagħhom.

- (35) Din id-Direttiva tirrikonoxxi l-approċċ “Sahha Wahda” kif rikonoxxut mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Sahha, approċċ integrat u li jgħaqqad, li għandu l-għan li jibbilanċja u jottimizza b'mod sostenibbli s-sahha tan-nies, tal-annimali u tal-ekosistemi. L-approċċ “Sahha Wahda” jirrikonoxxi li s-sahha tal-bnedmin, tal-annimali domestiċi u selvaġġi, tal-pjanti, u tal-ambjent usa', inkluż l-ekosistemi, huma interkonnessi mill-qrib u interdipendenti. Għalhekk huwa xieraq li jiġi previst li d-diliġenza dovuta ambjentali jenhtieg li tinkludi l-evitar tad-degradazzjoni ambjentali li tirriżulta f'effetti negattivi fuq is-sahha bħal epidemiji, u jenhtieg li tirrispetta d-dritt għal ambjent nadif, tajjeb għas-sahha u sostenibbli.
- (36) L-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u dawk ambjentali jistgħu jkunu marbuta ma' fatturi bħall-korruzzjoni u t-tixhim jew sostnuti minnhom. Għalhekk jista' jkun mehtieg li l-kumpaniji jqsu dawk il-fatturi meta jwettqu d-diliġenza dovuta tagħhom fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u l-ambjent, b'mod li jkun konsistenti mal-Konvenzjoni tan-NU kontra l-Korruzzjoni.
- (37) Meta jkunu qed jivvalutaw l-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem, il-kumpaniji għandhom gwida għad-dispożizzjoni tagħhom li turi kif l-attivitajiet tagħhom jista' jkollhom impatt fuq id-drittijiet tal-bniedem u liema mġiba korporattiva hija pprojbita f'konformità mad-drittijiet tal-bniedem rikonoxxuti internazzjonalment. Tali gwida hija inkluża pereżempju fil-Qafas ta' Rapportar tal-Prinċipji Gwida tan-NU, u fil-Gwida Interpretattiva “The corporate responsibility to respect human rights” (Ir-responsabbiltà korporattiva għar-rispett tad-drittijiet tal-bniedem).
- (38) Sabiex iwettqu diliġenza dovuta xierqa tad-drittijiet tal-bniedem u tal-ambjent fir-rigward tal-operazzjonijiet tagħhom, l-operazzjonijiet tas-sussidjarji tagħhom u l-operazzjonijiet tas-shab kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji, jenhtieg li l-kumpaniji koperti minn din id-Direttiva jintegraw id-diliġenza dovuta fil-politiki u fis-sistemi ta' ġestjoni tar-riskju tagħhom, jidentifikaw u jivvalutaw, fejn mehtieg jipprijoritizzaw, jipprevjenu u jimmitigaw kif ukoll itemmu l-impatti negattivi reali u potenzjali fuq id-drittijiet tal-bniedem u dawk ambjentali u jimminimizzaw il-firxa tagħhom, jipprovdu rimedju fir-rigward tal-impatti negattivi reali, iwettqu komunikazzjoni sinifikattiva mal-partijiet ikkonċernati, jistabbilixxu u jzommu mekkaniżmu ta' notifika u procedura tal-ilmenti, jimmonitorjaw l-effettività tal-miżuri mehuda f'konformità mar-rekwiżiti li huma previsti f'din id-Direttiva u jikkomunikaw pubblikament dwar id-diliġenza dovuta tagħhom. Sabiex tiġi żgurata ċ-ċarezza għall-kumpaniji, jenhtieg li b'mod partikolari l-passi mehuda għall-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tal-impatti negattivi potenzjali u għat-tmiem, jew meta dan ma jkunx possibbli, għall-minimizzazzjoni tal-firxa tal-impatti negattivi reali, jiġu distinti b'mod ċar f'din id-Direttiva.
- (39) Sabiex jiġi żgurat li d-diliġenza dovuta tiffirma parti mill-politiki u s-sistemi ta' ġestjoni tar-riskju tal-kumpaniji, u f'konformità mal-qafas internazzjonali rilevanti, jenhtieg li l-kumpaniji jintegraw id-diliġenza dovuta fil-politiki rilevanti u fis-sistemi ta' ġestjoni tar-riskju tagħhom u fil-livelli ta' operat rilevanti kollha, u jkollhom fis-sehh politika ta' diliġenza dovuta. Jenhtieg li l-politika ta' diliġenza dovuta tiġi żviluppata f'konsultazzjoni minn qabel mal-impjegati tal-kumpanija u mar-rappreżentanti tagħhom u jenhtieg li jkun fiha deskrizzjoni tal-approċċ tal-kumpanija, inkluż fit-tul, għad-diliġenza dovuta, kodiċi ta' kondotta li jiddeskrivi r-regoli u l-prinċipji li jridu jiġu segwiti fil-kumpanija u s-sussidjarji tagħha kollha, u, fejn rilevanti, is-shab kummerċjali diretti jew indiretti tal-kumpanija u deskrizzjoni tal-proċessi fis-sehh sabiex id-diliġenza dovuta tiġi integrata fil-politiki rilevanti u sabiex id-diliġenza dovuta titwettaq, inkluż il-miżuri mehuda sabiex tiġi vverifikata l-konformità mal-kodiċi ta' kondotta u sabiex tiġi estiża l-applikazzjoni tagħha għas-shab kummerċjali. Jenhtieg li l-politika ta' diliġenza dovuta tiżgura diliġenza dovuta bbażata fuq ir-riskji. Jenhtieg li l-kodiċi ta' kondotta japplika fil-funzjonijiet u l-operazzjonijiet korporattivi rilevanti kollha, inkluż id-deċiżjonijiet dwar l-akkwist, l-impjegi u x-xiri. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, jenhtieg li l-impjegati jinftiehem bħala li jinkludu haddiema temporanji permezz ta' aġenzija, u haddiema oħra f'impjeg mhux standard dment li jissodisfaw il-kriterji għad-determinazzjoni tal-istatus ta' haddiem stabbilit mill-QĠUE.
- (40) Sabiex jikkonformaw mal-obbligi ta' diliġenza dovuta, il-kumpaniji jehtieg li jiehdu miżuri xierqa fir-rigward tal-identifikazzjoni, il-prevenzjoni, it-tmiem, il-minimizzazzjoni u r-rimedju tal-impatti negattivi, u t-twettiq ta' komunikazzjoni sinifikattiva mal-partijiet ikkonċernati matul il-proċess kollu tad-diliġenza dovuta. It-terminu “miżuri xierqa” jenhtieg li jinftiehem bħala li jfisser miżuri li jkunu kapaci jilhq u l-oġettivi tad-diliġenza dovuta, billi jindirizzaw b'mod effettiv l-impatti negattivi b'mod proporzjonat mal-grad ta' severità u l-probabbiltà tal-impatt negattiv, u raġonevolment disponibbli għall-kumpanija, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi tal-każ speċifiku, inkluż in-natura u l-firxa tal-impatt negattiv u l-fatturi ta' riskju rilevanti. Jekk l-informazzjoni mehtieġa, inkluż informazzjoni li titqies bħala sigriet kummerċjali, ma tkunx tista' tinkiseb b'mod raġonevoli minhabba ostakli

fattwali jew legali, pereżempju minhabba li sieheb kummerċjali jirrifjuta li jipprovdi informazzjoni u ma jkun hemm l-ebda bażi legali biex dan jiġi infurzat, tali ċirkostanzi ma jistgħux jinżammu kontra l-kumpanija, iżda jenhtieg li din tkun tista' tispjega għaliex tali informazzjoni ma setghetx tinkiseb u jenhtieg li tiehu l-passi mehtieġa u raġonevoli biex tiksibha malajr kemm jista' jkun.

- (41) Skont l-obbligi ta' diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva, jenhtieg li kumpanija tidentifika u tivvaluta l-impatti negattivi reali jew potenzjali fuq id-drittijiet tal-bniedem u dawk ambjentali. Sabiex ikunu jistgħu jsiru identifikazzjoni komprensiva u valutazzjoni tal-impatti negattivi, jenhtieg li tali identifikazzjoni u valutazzjoni jkunu bbażati fuq informazzjoni kwantitattiva u kwalitattiva, inkluż id-data diżaggregata rilevanti li tista' tinkiseb b'mod raġonevoli minn kumpanija. Il-kumpaniji jenhtieg li jagħmlu użu minn metodi u riżorsi xierqa, inkluż rapporti pubbliċi. Pereżempju, fir-rigward tal-impatti negattivi ambjentali, jenhtieg li l-kumpanija tikseb informazzjoni dwar il-kundizzjonijiet tal-linja bażi f'siti jew f'facilitajiet ta' riskju oġġa fil-katina ta' attivitajiet tagħha. Bħala parti mill-obbligu ta' identifikazzjoni tal-impatti negattivi, jenhtieg li l-kumpaniji jiehdu miżuri xierqa biex jimmappjaw l-operazzjonijiet tagħhom stess, dawk tas-sussidjarji tagħhom u, meta jkunu relatati mal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, dawk tas-shab kummerċjali tagħhom, sabiex jidentifikaw oqsma ġenerali fejn l-impatti negattivi huma l-aktar probabbli li jseħħu u li jkunu l-aktar severi. Abbażi tar-riżultati ta' tali mmappjar, iwettqu valutazzjoni fil-fond tal-operazzjonijiet tagħhom stess, dawk tas-sussidjarji tagħhom u, meta relatati mal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, dawk tas-shab kummerċjali tagħhom, fl-oqsma fejn ġew identifikati li huma l-aktar probabbli li jseħħu u li jkunu l-aktar severi. Meta tidentifika u tivvaluta l-impatti negattivi, jenhtieg li l-kumpanija tqis, abbażi ta' valutazzjoni ġenerali, il-fatturi ta' riskju rilevanti possibbli, inkluż fatturi ta' riskju fil-livell tal-kumpanija, bħal jekk is-sieheb kummerċjali jkunx kumpanija koperta minn din id-Direttiva; fatturi ta' riskju tal-operazzjonijiet tan-negozju; fatturi ta' riskju ġeografici u kuntestwali, bħal-livell tal-infurzar tal-liġi fir-rigward tat-tip ta' impatti negattivi; fatturi ta' riskju tal-prodott u tas-servizz; u fatturi ta' riskju settorjali. Meta jidentifikaw u jivvalutaw l-impatti negattivi, jenhtieg li l-kumpaniji jidentifikaw u jivvalutaw ukoll l-impatt tal-mudell u tal-istrategiji kummerċjali ta' sieheb kummerċjali, inkluż il-prattiki tan-negozjar, tal-akkwist u tal-ipprezzar. Bl-ghan li jiġi limitat il-piż fuq kumpaniji iżgħar mahluq minn talbiet għal informazzjoni, meta l-informazzjoni mehtieġa għall-identifikazzjoni tal-impatti negattivi tkun tista' tinkiseb mis-shab kummerċjali fl-ivvelli differenti tal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, jenhtieg li l-kumpaniji joqogħdu lura fir-rigward tas-shab kummerċjali li ma jipprezentawx riskji ta' impatti negattivi u jippreferu, meta jkun raġonevoli, jagħmlu kuntatt direttament għal informazzjoni aktar dettaljata mas-shab kummerċjali fil-ivvelli fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom fejn, abbażi tal-immappjar, l-impatti negattivi reali jew potenzjali huma l-aktar probabbli li jseħħu. L-identifikazzjoni tal-impatti negattivi jenhtieg li tinkludi l-valutazzjoni tal-kuntest tad-drittijiet tal-bniedem u ambjentali b'mod dinamiku u f'intervalli regolari: mingħajr dewmien żejjed wara li sseħħ bidla sinifikanti, iżda mill-anqas kull 12-il xahar, tul il-hajja ta' attivitajiet jew relazzjoni, u kull meta jkun hemm raġunijiet raġonevoli biex wiehed jemmen li jistgħu jinholqu riskji godda. Jenhtieg li bidla sinifikanti tinftiehem bħala bidla fl-istatus quo tal-operazzjonijiet tal-kumpanija stess, l-operazzjonijiet tas-sussidjarji jew tas-shab kummerċjali tagħha, l-ambjent legali jew tan-negozju jew kwalunkwe bidla sostanzjali oħra fis-sitwazzjoni tal-kumpanija jew fil-kuntest li fih topera. Eżempji ta' bidla sinifikanti jistgħu jkunu l-każijiet meta l-kumpanija tibda topera f'settur ekonomiku ġdid jew f'żona ġeografika ġdida, tibda tipproduċi prodotti godda jew tbiddel il-mod tal-produzzjoni tal-prodotti eżistenti bl-użu ta' teknoloġija b'impatti negattivi potenzjalment oġġa, jew tbiddel l-istruttura korporattiva tagħha permezz ta' ristrutturar jew permezz ta' fużjonijiet jew akkwizizzjonijiet. Raġunijiet raġonevoli biex wiehed jemmen li hemm riskji godda jistgħu jinholqu b'modi differenti, inkluż l-apprendiment dwar l-impatt negattiv minn informazzjoni disponibbli pubblikament, permezz tal-involvement tal-partijiet ikkonċernati, jew permezz ta' notifiċi. Jekk, minkejja li jkunu hađu l-miżuri xierqa biex jidentifikaw l-impatti negattivi, il-kumpaniji ma jkollhomx l-informazzjoni kollha mehtieġa dwar il-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, jenhtieg li jkunu jistgħu jispjegaw għalfejn dik l-informazzjoni ma setghetx tinkiseb u jenhtieg li jiehdu l-passi mehtieġa u raġonevoli biex jiksibuha malajr kemm jista' jkun.

- (42) F'żoni affettwati minn kunflitti u f'żoni ta' riskju għoli, kif definiti f'konformità mar-Regolament (UE) 2017/821, huwa aktar probabbli li jseħħ abbużi tad-drittijiet tal-bniedem u li jkunu severi. Jenhtieg li l-kumpaniji jqisu dan meta jintegraw id-diligenza dovuta fil-politiki u fis-sistemi ta' ġestjoni tar-riskju tagħhom biex jiżguraw li l-kodicijiet ta' kondotta u l-proċessi fis-seħħ għat-twettiq tad-diligenza dovuta jiġu adattati għal żoni affettwati minn kunflitti u żoni ta' riskju għoli, b'mod li jkun konsistenti mad-dritt umanitarju internazzjonali, kif stabbilit fil-Konvenzjonijiet ta' Ginevra tal-1949 u fil-protokoll addizzjonali tagħhom. Jenhtieg li l-kumpaniji jqisu li tali sitwazzjonijiet jikkostitwixxu fatturi ta' riskju ġeografici u kuntestwali partikolari meta jwettqu valutazzjonijiet fil-fond bħala parti mill-proċess ta' identifikazzjoni u ta' valutazzjoni, meta jiehdu miżuri xierqa biex jipprevjenu, jimmitigaw, itemmu u jimminimizzaw l-impatti negattivi identifikati, u meta jikkomunikaw mal-partijiet ikkonċernati. Għal dan l-ghan, il-kumpaniji jistgħu jiddependu fuq il-gwida tal-Kummissjoni dwar il-valutazzjoni tal-fatturi ta' riskju assoċjati ma' żoni affettwati minn kunflitti u żoni ta' riskju għoli, li jenhtieg li tqis il-gwida tal-Programm ta' Żvilupp tan-NU dwar "Heightened Human Rights Due Diligence for Business in Conflict-Affected Contexts. A Guide" (Diligenza Dovuta Msahha tad-Drittijiet tal-Bniedem għan-Negozju f'Kuntesti Affettwati mill-Kunflitti. Gwida).

- (43) Jenhtieg li din id-Direttiva tkun minghajr preġudizzju għar-regoli dwar is-segretezza professjonali applikabbli għall-avukati jew għal professjonisti ċċertifikati oħra li huma awtorizzati jirrapprezentaw lill-klijenti tagħhom fi proċedimenti ġudizzjarji, f'konformità mad-dritt tal-Unjoni u dak nazzjonali.
- (44) Meta kumpanija ma tkunx tista' tipprevjeni, timmitiga jew ittemm l-impatti negattivi reali u potenzjali kollha identifikati, jew timminimizza l-firxa tagħhom, fl-istess hin bis-shih, jenhtieg li tipprijorizza l-impatti negattivi abbażi tas-severità u tal-probabbiltà tagħhom. Is-severità ta' impatt negattiv jenhtieg li tiġi vvalutata abbażi tal-iskala, l-ambitu u l-karattru irrimedjabbli tal-impatt negattiv, filwaqt li titqies il-gravità tal-impatt, inkluż l-għadd ta' individwi li huma jew li se jiġu affettwati, jew il-firxa tal-ambjent li huwa jew li jista' jiġi danneġġat jew affettwat b'mod ieħor, l-irreversibbiltà tiegħu u kwalunkwe limitu fuq il-kapaċità ta' restawr tal-individwi affettwati jew tal-ambjent għal sitwazzjoni ekwivalenti għas-sitwazzjoni tagħhom qabel l-impatt f'perjodu ta' żmien raġonevoli. Ladarba jiġu indirizzati l-impatti negattivi l-aktar severi u probabbli f'hin raġonevoli, jenhtieg li l-kumpanija tindirizza l-impatti negattivi anqas severi u anqas probabbli. Min-naħa l-oħra, l-influenza attwali jew potenzjali tal-kumpanija fuq is-shab kummerċjali tagħha, il-livell ta' involviment tal-kumpanija fl-impatt negattiv, il-prossimità għas-sussidjarja jew is-sieheb kummerċjali, jew ir-responsabbiltà potenzjali tagħha jenhtieg li ma jkunux meqjusa fatturi rilevanti fil-prijorizzazzjoni tal-impatti negattivi.
- (45) Skont l-obbligi ta' diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva, jekk kumpanija tidentifika impatti negattivi potenzjali fuq id-drittijiet tal-bniedem jew ambjentali, jenhtieg li tiehu miżuri xierqa sabiex tipprevenihom jew timmitigahom b'mod adegwat. Sabiex jiġu pprovduti ċarezza u ċertezza legali lill-kumpaniji, jenhtieg li din id-Direttiva stipula l-azzjonijiet li jenhtieg li l-kumpaniji jkunu mistennija jiehdu għall-prevenzjoni u l-mitigazzjoni ta' impatti negattivi potenzjali, meta jkun rilevanti skont iċ-ċirkostanzi. Meta jiġu vvalutati l-miżuri xierqa għall-prevenzjoni jew għall-mitigazzjoni adegwata tal-impatti negattivi, jenhtieg li jitqies kif xieraq l-hekk imsejjah "livell ta' involviment tal-kumpanija f'impatt negattiv" f'konformità mal-oqfsa internazzjonali u l-kapaċità tal-kumpanija li tinfluwenza lis-sieheb kummerċjali li jkun qed jikkawża jew jikkawża b'mod kongunt l-impatt negattiv. Jenhtieg li l-kumpaniji jiehdu miżuri xierqa biex jipprevjenu jew jimmitigaw l-impatti negattivi li jikkawżaw wahedhom (l-hekk imsejjah "li jikkawżaw" l-impatt negattiv kif imsemmi fil-qafas internazzjonali) jew b'mod kongunt mas-sussidjarji jew mas-shab kummerċjali tagħhom (l-hekk imsejha "jikkontribwixxu" għall-impatt negattiv kif imsemmi fil-qafas internazzjonali). Dan japplika irrispettivament minn jekk partijiet terzi barra mill-katina ta' attivitajiet tal-kumpanija humiex qed jikkawżaw ukoll l-impatt negattiv. L-ikkawżar b'mod kongunt tal-impatt negattiv mhuwiex limitat għal implikazzjoni ugwali tal-kumpanija u tas-sussidjarja jew tas-sieheb kummerċjali tagħha fl-impatt negattiv, iżda jenhtieg li jkopri l-kazijiet kollha tal-atti jew tal-ommissjonijiet tal-kumpanija li jikkawżaw l-impatt negattiv flimkien mal-atti jew mal-ommissjonijiet tas-sussidjarji jew tas-shab kummerċjali, inkluż meta l-kumpanija tiffacilita jew tincentina b'mod sostanzjali sieheb kummerċjali biex jikkawża impatt negattiv, jiġifieri, bl-eskluzjoni ta' kontributi minuri jew trivjali. Meta l-kumpaniji ma jkunux qed jikkawżaw l-impatti negattivi li jsehhu fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom huma stess jew b'mod kongunt ma' entitajiet ġuridici oħrajn, iżda l-impatt negattiv ikun ikkawżat biss mis-sieheb kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji (l-hekk imsejha "marbuta direttament" mal-impatt negattiv kif imsemmi fil-qafas internazzjonali), jenhtieg li dawn xorta waħda jkollhom l-għan li jużaw l-influenza tagħhom biex jipprevjenu jew jimmitigaw l-impatt negattiv ikkawżat mis-shab kummerċjali tagħhom jew biex iżidu l-influenza tagħhom biex jagħmlu dan. L-użu biss tal-kunċett li "jikkawżaw" l-impatt negattiv minflok it-termini msemmija hawn fuq użati fl-oqfsa internazzjonali jevita l-konfużjoni ma' termini legali eżistenti fis-sistemi legali nazzjonali filwaqt li jkopri l-istess relazzjonijiet kawżali deskritti f'dawn l-oqfsa. F'dan il-kuntest, f'konformità mal-oqfsa internazzjonali, jenhtieg li l-influenza tal-kumpanija fuq sieheb kummerċjali tinkludi, minn naħa, il-kapaċità tagħha li tipperswadi lis-sieheb kummerċjali sabiex jipprevjeni impatti negattivi, (pereżempju permezz ta' saħħa fis-suq, ir-rekwiżiti ta' qabel il-kwalifika jew l-irbit tal-inċentivi kummerċjali mad-drittijiet tal-bniedem u l-prestazzjoni ambjentali), u, min-naħa l-oħra, il-grad ta' influwenza jew ingranaġġ li l-kumpanija tista' teżercita b'mod raġonevoli, pereżempju permezz ta' kooperazzjoni mas-sieheb kummerċjali inkwistjoni jew l-involvement ma' kumpanija oħra li tkun is-sieheb kummerċjali dirett tas-sieheb kummerċjali assoċjat mal-impatt negattiv.
- (46) Sabiex jikkonformaw mal-obbligi ta' prevenzjoni u mitigazzjoni previst f'din id-Direttiva, jenhtieg li l-kumpaniji jkunu meħtieġa jiehdu l-miżuri xierqa li gejjin, meta jkun rilevanti. Meta jkun meħtieġ minhabba l-kumplessità tal-miżuri ta' prevenzjoni, jenhtieg li il-kumpaniji jiżviluppaw u jimplementaw pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni. Jenhtieg li l-kumpaniji jfittxu li jiksbu assigurazzjonijiet kuntrattwali minn sieheb kummerċjali dirett li jkun se jiżgura l-konformità mal-kodiċi ta' kondotta u, kif meħtieġ, il-pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni, inkluż billi jintalbu assigurazzjonijiet kuntrattwali korrispondenti mis-shab tiegħu sal-punt li l-attivitajiet tagħhom ikunu parti mill-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji. Jenhtieg li l-assigurazzjonijiet kuntrattwali jitfasslu biex jiżguraw li r-responsabbiltajiet jitqassmu b'mod xieraq bejn il-kumpanija u s-shab kummerċjali. Jenhtieg li l-assigurazzjonijiet kuntrattwali jkunu akkumpanjati minn miżuri xierqa sabiex tiġi vverifikata l-konformità. Madankollu, jenhtieg li l-kumpanija tkun obbligata biss li tfitx l-assigurazzjonijiet kuntrattwali, peress li l-kisba tagħhom tista' tiddependi

miċ-ċirkostanzi. Sabiex tiġi żgurata prevenzjoni komprensiva tal-impatti negattivi potenzjali, jenhtieg li l-kumpaniji jagħmlu wkoll investimenti finanzjarji jew mhux finanzjarji, aġġustamenti jew titjib li għandhom l-għan li jipprevjenu impatti negattivi, u jikkollaboraw ma' kumpaniji oħrajn, f'konformità mad-dritt tal-Unjoni. Meta rilevanti, jenhtieg li l-kumpaniji jadattaw il-pjanijiet tan-negozju, l-istrategġji u l-operazzjonijiet ġenerali, inkluż il-prattiki tax-xiri, u jiżviluppaw u jużaw politiki dwar ix-xiri li jikkontribwixxu għall-pagi li jggarantixxu l-għajxien u l-introjtu għall-fornituri tagħhom, u li ma jinkoraġġux impatti negattivi potenzjali fuq id-drittijiet tal-bniedem jew l-ambjent. Sabiex iwettqu d-diligenza dovuta tagħhom b'mod effettiv u effiċjenti, jenhtieg li l-kumpaniji jagħmlu wkoll il-modifiki meħtieġa tal-prattiki tad-disinn u tad-distribuzzjoni tagħhom, jew itejbuhom, sabiex jindirizzaw l-impatti negattivi li jirriżultaw kemm fil-parti upstream kif ukoll fil-parti downstream tal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, qabel u wara li jkun sar il-prodott. L-adozzjoni u l-adattament ta' tali Prattiki, kif meħtieġ, jistgħu jkunu partikolarment rilevanti għall-kumpanija, sabiex jiġi evitat li jkun hemm impatt negattiv mill-ewwel. Tali miżuri jistgħu jkunu rilevanti wkoll sabiex jiġu indirizzati l-impatti negattivi li huma kkawżati b'mod kongunt mill-kumpanija u mis-shab kummerċjali tagħha, pereżempju minhabba l-iskadenzi jew l-ispeċifikazzjonijiet imposti fuqhom mill-kumpanija. Barra minn hekk, permezz ta' kondivizzjoni aħjar tal-valur tul il-katina tal-attivitajiet, il-prattiki tax-xiri jew tad-distribuzzjoni responsabbli jikkontribwixxu għall-ġlieda kontra t-thaddim tat-tfal, li spiss isehh f'pajjiżi jew territorji b'livelli għoljin ta' faqar. Jenhtieg li l-kumpaniji jipprovdu wkoll appoġġ immirat u proporzjonat għal intrapriża żgħira u ta' daqs medju (SME) li tkun sieheb kummerċjali tal-kumpanija, fejn meħtieġ fid-dawl tar-riżorsi, l-għarfien u l-limitazzjonijiet tal-SME, inkluż billi jipprovdu jew jippermettu aċċess għat-tishih tal-kapaċitajiet, għat-tahriġ jew għat-titjib tas-sistemi ta' gestjoni, u, meta l-konformità mal-kodiċi ta' kondotta jew mal-pjan ta' azzjoni preventiva tipperikola l-vijabbiltà tal-SME, jipprovdu appoġġ finanzjarju mmirat u proporzjonat, bħal finanzjament dirett, self b'imghax baxx, garanziji ta' akkwist kontinwu, jew assistenza fl-iżgurar tal-finanzjament. Jenhtieg li l-kuncett tal-"ipperikolar tal-vijabbiltà ta' SME" jiġi interpretat bħala li possibbilment jikkawża falliment tal-SME jew li jqiegħed lill-SME f'sitwazzjoni fejn il-falliment ikun imminenti.

- (47) L-indirizzar ta' Prattiki ta' xiri dannużi u pressjonijiet fuq il-produtturi fir-rigward tal-prezzijiet, b'mod partikolari operaturi iżgħar, huwa speċjalment importanti fir-rigward tal-bejgħ ta' prodotti agrikoli u tal-ikel. Sabiex jiġu indirizzati l-iżbilanċi tal-poter fis-settur agrikolu u jiġu żgurati prezzijiet ġusti fil-holoq kollha fil-katina tal-provvista tal-ikel u tissahħaħ il-pożizzjoni tal-bdiewa, jenhtieg li l-proċessuri kbar tal-ikel u l-bejgiegħa bl-immut jadattaw il-prattiki tax-xiri tagħhom, u jiżviluppaw u jużaw politiki tax-xiri li jikkontribwixxu għal pagi u introjti li jggarantixxu l-għajxien għall-fornituri tagħhom. Billi tapplika biss għall-impjig fin-negozju tal-akbar operaturi, jiġifieri, dawk b'fatturat nett dinji ta' aktar minn EUR 450 000 000, din id-Direttiva jenhtieg li tkun ta' benefiċċju għall-produtturi agrikoli b'anqas saħħa ta' negozjar. Barra minn hekk, minhabba li l-kumpaniji ffurmati f'konformità mad-dritt ta' pajjiż terz huma ugwalmment soġġetti għal din id-Direttiva, dan jipproteġi lill-produtturi agrikoli fl-Unjoni kontra kompetizzjoni ingusta u kontra Prattiki dannużi minn operaturi stabbiliti mhux biss fl-Unjoni iżda wkoll barra minnha.
- (48) Sabiex tiġi riflessa l-firxa shiha ta' opzjonijiet għall-kumpanija f'każijiet fejn l-impatti negattivi potenzjali ma jkunux jistgħu jiġu indirizzati mill-miżuri ta' prevenzjoni jew mitigazzjoni deskritti, jenhtieg li din id-Direttiva tirreferi wkoll għall-possibbiltà li l-kumpanija ftitex assigurazzjonijiet kuntrattwali mis-sieheb kummerċjali indirett, bil-għan li tinkiseb konformità mal-kodiċi ta' kondotta tal-kumpanija jew ma' pjan ta' azzjoni preventiva, u twestaq miżuri xierqa sabiex tiġi vverifikata l-konformità tas-sieheb kummerċjali indirett mal-assigurazzjonijiet kuntrattwali.
- (49) Huwa possibbli li l-prevenzjoni tal-impatti negattivi potenzjali tkun teħtieġ kollaborazzjoni ma' kumpanija oħra, pereżempju, fil-livell ta' sieheb kummerċjali indirett ma' kumpanija, li għandha relazzjoni kuntrattwali diretta mas-sieheb kummerċjali indirett inkwistjoni. F'xi każijiet, kollaborazzjoni ma' entitajiet oħra tista' tkun l-uniku mod realistiku sabiex jiġu prevenuti impatti negattivi potenzjali saħansitra meta dawn jiġu kkawżati minn shab kummerċjali diretti jekk l-influenza tal-kumpanija ma tkunx biżżejjed. Jenhtieg li l-kumpanija tikkollabora mal-entità li tista' tipprevjeni jew tnaqqas bl-aktar mod effettiv l-impatti negattivi potenzjali wahedha jew b'mod kongunt mal-kumpanija, jew ma' entitajiet ġuridiċi oħrajn, filwaqt li tirrispetta d-dritt applikabbli, b'mod partikolari d-dritt tal-kompetizzjoni.
- (50) Sabiex jiżguraw li l-miżuri xierqa għall-prevenzjoni jew il-mitigazzjoni tal-impatti negattivi potenzjali jkunu effettivi, jenhtieg li l-kumpaniji jipprjoritizzaw l-involvement mas-shab kummerċjali fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, minflok ma jitterminaw ir-relazzjoni kummerċjali, bħala l-aħħar rimedju wara li jippruvaw mingħajr suċċess li jipprevjenu u jnaqqsu impatti negattivi potenzjali. Madankollu, jenhtieg ukoll li din id-Direttiva, għal każijiet fejn l-impatti negattivi potenzjali ma jkunux jistgħu jiġu indirizzati b'tali miżuri xierqa, tirreferi għall-obbligu għall-kumpaniji, bħala l-aħħar rimedju, li jzommu lura milli jidhlu f'relazzjonijiet ġodda jew milli jestendu relazzjonijiet eżistenti mas-sieheb inkwistjoni u, meta jkun hemm prospett raġonevoli ta' bidla, billi jużaw jew iżidu

l-ingranaġġ tal-kumpanija permezz tas-sospensjoni temporanja tar-relazzjoni kummerċjali fir-rigward tal-attivitajiet ikkonċernati, jadottaw u jimplimentaw pjan ta' azzjoni preventiva msahhaħ għall-impatt negattiv speċifiku mingħajr dewmien żejjed inkluż skeda ta' żmien speċifika u xierqa għall-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet kollha fiha, li matulha l-kumpanija tista' tfittex ukoll shab kummerċjali alternattivi. Il-fatturi li jiddeterminaw l-adegwatezza tal-iskeda ta' żmien għall-adozzjoni u l-implimentazzjoni ta' tali azzjonijiet jistgħu jinkludu s-severità tal-impatt negattiv, il-htieġa li jiġu identifikati u jittieħdu passi għall-prevenzjoni jew il-mitigazzjoni ta' kwalunkwe impatt negattiv addizzjonali, inkluż l-impatti fuq l-SMEs jew is-sidien zġhar. Jenhtieġ li l-kumpaniji jissospendu r-relazzjonijiet kummerċjali tagħhom mas-sieheb kummerċjali, u b'hekk jiżdied l-ingranaġġ tagħhom u jiżdiedu l-possibiltajiet li l-impatt jiġi indirizzat. Meta ma jkun hemm l-ebda aspettattiva raġonevoli li dawn l-isforzi jirnexxu, pereżempju, f'sitwazzjonijiet ta' xogħol furzat impost mill-istat, jew meta l-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni preventiva msahhaħ tonqos milli tipprevjeni jew timmitiga l-impatt negattiv, jenhtieġ li l-kumpanija tkun mehtieġa tittermina r-relazzjoni kummerċjali fir-rigward tal-attivitajiet ikkonċernati jekk l-impatt negattiv potenzjali jkun sever. Sabiex il-kumpaniji jkunu jistgħu jissodisfaw dak l-obbligu, jenhtieġ li l-Istati Membri jipprevedu d-disponibbiltà ta' għażla li jtemmu r-relazzjoni kummerċjali f'kuntratti rregolati mil-ligijiet tagħhom. Meta tiddeċiedi li tittermina jew tissospendi relazzjoni kummerċjali, jenhtieġ li l-kumpanija tivvaluta jekk l-impatti negattivi ta' dan jistgħux ikunu raġonevolment mistennija jkunu manifestament aktar severi mill-impatt negattiv li ma setax jiġi prevenut jew minimizzat b'mod adegwat. Meta l-kumpaniji jissospendu temporanjament jew jitterminaw ir-relazzjoni kummerċjali, jenhtieġ li jieħdu passi biex jipprevjenu, jimmitigaw jew itemmu l-impatti tas-sospensjoni jew tat-terminazzjoni, jipprovdru avviz raġonevoli lis-sieheb kummerċjali u jzommu dik id-deċiżjoni taht rieżami. Huwa possibbli li l-prevenzjoni tal-impatti negattivi fil-livell tar-relazzjonijiet kummerċjali indiretti tirrikjedi kollaborazzjoni ma' entità oħra. F'xi każijiet, kollaborazzjoni ma' kumpanija oħra tista' tkun l-uniku mod realistiku sabiex jiġu prevenuti impatti negattivi reali fil-livell ta' relazzjonijiet kummerċjali indiretti, b'mod partikolari meta s-sieheb kummerċjali indiretti ma jkunx lest jidhol f'kuntratt mal-kumpanija.

- (51) Għalkemm l-imprizi finanzjarji regolati huma soġġetti biss għal obbligi ta' diligenza dovuta għall-parti upstream tal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, l-ispeċifitajiet tas-servizzi finanzjarji kif ukoll il-Linji Gwida għall-MNE jipprovdru indikazzjonijiet tat-tipi ta' miżuri xierqa u effettivi li l-imprizi finanzjarji jehtieġhom jieħdu fil-proċessi ta' diligenza dovuta. Kif inhu enfasizzat ukoll fil-Linji Gwida għall-MNE, l-ispeċifitajiet tas-servizzi finanzjarji jehtieġ li jiġu rikonnoxxuti. L-imprizi finanzjarji regolati huma mistennija jqisu l-impatti negattivi u jużaw l-hekk imsejjah "ingranaġġ" tagħhom biex jinfluwenzaw lill-kumpaniji. L-eżerċizzju tad-drittijiet tal-azzjonisti jista' jkun mod kif jiġi eżerċitat l-ingranaġġ.
- (52) Fir-rigward tas-shab kummerċjali diretti u indiretti, l-inizjattivi tal-industrija u ta' diversi partijiet ikkonċernati jistgħu jgħinu sabiex jinholoq ingranaġġ addizzjonali biex jiġu identifikati, mitigati u prevenuti l-impatti negattivi. Għalhekk jenhtieġ li jkun possibbli li l-kumpaniji jipparteċipaw finizjattivi bħal dawn sabiex jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-obbligi stipulati fl-Artikoli 7 sa 16 ta' din id-Direttiva sal-punt li tali inizjattivi jkunu xierqa sabiex jappoġġaw it-tweittiq ta' dawk l-obbligi. It-tifsira tat-terminu "inizjattivi" hija wahda wiesgħa u tinkludi taħlita ta' proċeduri, għodod u mekkaniżmi volontarji ta' diligenza dovuta, żviluppatti u ssorveljati minn gvernijiet, assoċjazzjonijiet tal-industrija, organizzazzjonijiet interessati, inkluż organizzazzjonijiet tas-socjetà civili, jew gruppi jew kombinazzjonijiet tagħhom, li l-kumpaniji jistgħu jipparteċipaw fihom sabiex jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-obbligi ta' diligenza dovuta. Il-kumpaniji jistgħu, wara li jkunu vvalutaw l-adegwatezza tagħhom, jagħmlu użu minn jew jingħaqdu ma' analiżi tar-riskju rilevanti mwettqa mill-industrija jew minn inizjattivi ta' diversi partijiet ikkonċernati jew minn membri ta' dawk l-inizjattivi u jistgħu jieħdu jew jingħaqdu ma' miżuri xierqa effettivi permezz ta' tali inizjattivi. Meta jagħmlu dan, jenhtieġ li l-kumpaniji jimmonitorjaw l-effettività ta' tali miżuri u jkomplu jieħdu miżuri xierqa fejn mehtieġ biex jiżguraw it-tweittiq tal-obbligi tagħhom. Sabiex tiġi zgurata informazzjoni shiħa dwar tali inizjattivi, jenhtieġ li din id-Direttiva tirreferi wkoll għall-possibbiltà li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jiffaċilitaw it-tixrid ta' informazzjoni dwar tali inizjattivi u r-riżultati tagħhom. Jenhtieġ li l-Kummissjoni, f'kollaborazzjoni mal-Istati Membri, toħroġ gwida li tistipula kriterji tal-idoneità u metodologija biex il-kumpaniji jivvalutaw l-idoneità tal-inizjattivi tal-industrija u ta' diversi partijiet ikkonċernati. Il-kumpaniji jistgħu jużaw ukoll verifika minn parti terza indipendenti dwar il-kumpaniji u mill-kumpaniji fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom biex jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-obbligi tad-diligenza dovuta sa fejn tali verifika tkun xierqa biex tappoġġa t-tweittiq tal-obbligi rilevanti. Il-verifika minn parti terza indipendenti tista' titwettaq minn kumpaniji oħra jew minn inizjattiva tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati. Jenhtieġ li l-verifikaturi terzi indipendenti jaġixxu b'oggettività u indipendenza shiħa mill-kumpanija, ikunu hielsa minn kwalunkwe kunflitt ta' interess, jibqgħu hielsa minn influwenza esterna, kemm jekk diretta kif ukoll indiretta, u jenhtieġ li jzommu lura minn kwalunkwe azzjoni li ma tkunx kompatibbli mal-indipendenza tagħhom. Skont in-natura tal-impatt negattiv, jenhtieġ li jkollhom esperjenza u kompetenza fi kwistjonijiet ambjentali jew tad-drittijiet tal-bniedem u jenhtieġ li jkunu responsabbli għall-kwalità u l-affidabbiltà tal-verifika. Il-Kummissjoni, f'kollaborazzjoni mal-Istati Membri, jenhtieġ li toħroġ gwida li tistipula l-kriterji tal-idoneità u metodologija biex il-kumpaniji jivvalutaw l-idoneità

tal-verifikaturi terzi, u gwida għall-monitoraġġ tal-akkuratezza, l-effettività u l-integrità tal-verifika minn parti terza. Din il-gwida hija essenzjali biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet tal-awditi ineffettivi. Jenhtieg li l-kumpaniji li jippartecipaw f'inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkoncernati jew li jużaw verifika minn parti terza jew klawzoli kuntrattwali biex jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-obbligi tad-diligenza dovuta tagħhom xorta wahda jkunu jistgħu jiġu penalizzati jew jinstabu responsabbli għall-ksur ta' din id-Direttiva u għad-dannu mġarrab mill-vittmi b'riżultat ta' dan.

- (53) Skont l-obbligi ta' diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva, jekk kumpanija tidentifika impatti negattivi reali fuq id-drittijiet tal-bniedem jew ambjentali, jenhtieg li tiegħu miżuri xierqa sabiex daww jntemmu. Jista' jkun mistenni li kumpanija tkun tista' ttemm l-impatti negattivi reali fl-operazzjonijiet tagħha stess u f'dawk tas-sussidjarji tagħha. Madankollu, jenhtieg li jiġi cċarat li, meta l-impatti negattivi ma jkunux jistgħu jntemmu, jenhtieg li l-kumpaniji jimminimizzaw il-firxa ta' tali impatti. Jenhtieg li l-minimizzazzjoni tal-firxa tal-impatti negattivi tirrikjedi riżultat li jkun l-eqreb possibbli sabiex l-impatt negattiv jntemm. Għalhekk, jenhtieg li perjodikament il-kumpanija tivvaluta mill-ġdid iċ-ċirkostanzi li żammewha milli ttemm l-impatt negattiv, u jekk l-impatt negattiv jistax jntemm. Sabiex jiġu pprovduti ċarezza u ċertezza legali lill-kumpaniji, jenhtieg li din id-Direttiva tispeċifika liema azzjonijiet jenhtieg li l-kumpaniji jkunu meħtieġa jiehdu sabiex itemmu l-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u daww ambjentali u jimminimizzaw il-firxa tagħhom, meta jkun rilevanti skont iċ-ċirkostanzi. Meta jiġu vvalutati l-miżuri xierqa biex jntemmu l-impatti negattivi jew biex tiġi mminimizzata l-firxa tagħhom, jenhtieg li jitqies kif xieraq l-hekk imsejjah "livell ta' involviment tal-kumpanija f'impatt negattiv" f'konformità mal-oqfsa internazzjonali u l-kapaċità tal-kumpanija li tinfluwenza lis-sieħeb kummerċjali li jkun qed jikkawża jew jikkawża b'mod kongunt l-impatt negattiv. Jenhtieg li l-kumpaniji jiehdu miżuri xierqa biex itemmu l-impatti negattivi li jikkawżaw wahedhom (l-hekk imsejjah "li jikkawżaw" l-impatt negattiv kif imsemmi fil-qafas internazzjonali) jew b'mod kongunt mas-sussidjarji jew mas-shab kummerċjali tagħhom (l-hekk imsejja "jikkontribwixxu" għall-impatt negattiv kif imsemmi fil-qafas internazzjonali) jew biex jimminimizzaw il-firxa tagħhom. Dan japplika irrispettivament minn jekk partijiet terzi barra mill-katina ta' attivitajiet tal-kumpanija humiex qed jikkawżaw ukoll l-impatt negattiv. L-ikkawżar b'mod kongunt tal-impatt negattiv mhuwiex limitat għal implikazzjoni ugwali tal-kumpanija u tas-sussidjarja jew tas-sieħeb kummerċjali tagħha fl-impatt negattiv, iżda jenhtieg li jkopri l-kazijiet kollha tal-atti jew tal-ommissjonijiet tal-kumpanija li jikkawżaw l-impatt negattiv flimkien mal-atti jew mal-ommissjonijiet tas-sussidjarji jew tas-shab kummerċjali, inkluż meta l-kumpanija tiffacilita jew tincentiva b'mod sostanzjali sieħeb kummerċjali biex jikkawża impatt negattiv, jiġifieri, bl-esklużjoni ta' kontributi minuri jew trivjali. Meta l-kumpaniji ma jkunux qed jikkawżaw l-impatti negattivi li jsehħu fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom huma stess jew b'mod kongunt ma' entitajiet ġuridici oħrajn, iżda l-impatt negattiv ikun ikkawżat biss mis-sieħeb kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji (l-hekk imsejja "marbuta direttament" mal-impatt negattiv kif imsemmi fil-qafas internazzjonali), jenhtieg li dawn xorta wahda jkollhom l-ghan li jużaw l-influwenza tagħhom biex itemmu l-impatt negattiv ikkawżat mis-sussidjarji jew mis-shab kummerċjali tagħhom jew jimminimizzaw il-firxa tagħhom jew biex iżidu l-influwenza tagħhom biex jagħmlu dan. L-użu biss tal-kuncett li "jikkawżaw" l-impatt negattiv minflok it-termini msemmija hawn fuq użati fl-oqfsa internazzjonali jevita l-konfużjoni ma' termini legali eżistenti fis-sistemi legali nazzjonali filwaqt li jkopri l-istess relazzjonijiet kawżali kif deskritti f'dawk l-oqfsa. F'dan il-kuntest, f'konformità mal-oqfsa internazzjonali, jenhtieg li l-influwenza tal-kumpanija fuq sieħeb kummerċjali tinkludi, minn naha, il-kapaċità tagħha li tipperswadi lis-sieħeb kummerċjali sabiex itemm l-impatti negattivi jew jimminimizza l-firxa tagħhom (pereżempju permezz ta' saħħa fis-suq, ir-rekwiżiti ta' qabel il-kwalifika jew l-irbit tal-incentivi kummerċjali mad-drittijiet tal-bniedem u l-prestazzjoni ambjentali) u, min-naha l-oħra, il-grad ta' influwenza jew ingranaġġ li l-kumpanija tista' teżerċita b'mod raġonevoli, pereżempju, permezz ta' kooperazzjoni mas-sieħeb kummerċjali inkwistjoni jew l-involviment ma' kumpanija oħra li tkun is-sieħeb kummerċjali dirett tas-sieħeb kummerċjali assoċjat mal-impatt negattiv.

- (54) Sabiex jikkonformaw mal-obbligi li jtemmu l-impatti negattivi reali jew li jimminimizzaw il-firxa tagħhom previst f'din id-Direttiva, jenhtieg li l-kumpaniji jkunu meħtieġa jiehdu l-miżuri xierqa li ġejjin, meta jkun rilevanti. Meta jkun neċessarju minhabba l-fatt li l-impatt negattiv ma jkunx jista' jntemm minnufih, jenhtieg li l-kumpaniji jiżviluppaw u jimplimentaw pjan ta' azzjoni korrettiva. Jenhtieg li l-kumpaniji jfittxu li jiksbu assigurazzjonijiet kuntrattwali minn sieħeb kummerċjali dirett li jkun se jiżgura l-konformità mal-kodiċi ta' kondotta u, kif meħtieġ, il-pjan ta' azzjoni korrettiva, inkluż billi jintalbu assigurazzjonijiet kuntrattwali korrispondenti mis-shab tiegħu sal-punt li l-attivitajiet tagħhom ikunu parti mill-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji. Jenhtieg li l-assigurazzjonijiet kuntrattwali jitfasslu biex jiżguraw li r-responsabbiltajiet jitqassmu b'mod xieraq bejn il-kumpanija u s-shab kummerċjali. Jenhtieg li l-assigurazzjonijiet kuntrattwali jkunu akkumpanjati minn miżuri xierqa sabiex tiġi vverifikata l-konformità. Madankollu, jenhtieg li l-kumpanija tkun obligata biss li tftitx l-assigurazzjonijiet kuntrattwali, peress li l-kisba tagħhom tista' tiddependi miċ-ċirkostanzi. Jenhtieg li l-kumpaniji jagħmlu wkoll investimenti finanzjarji jew mhux finanzjarji, aġġustamenti jew titjib bl-ghan li jwaqqfu l-impatti negattivi jew jimminimizzaw il-firxa tagħhom, u jikkollaboraw ma' kumpaniji oħra, f'konformità mad-dritt tal-Unjoni. Meta

rilevanti, jenhtieg li l-kumpaniji jadattaw il-pjanijiet tan-negozju, l-istrategiji u l-operazzjonijiet generali, inkluż il-prattiki tax-xiri, u jiżviluppaw u jużaw politiki dwar ix-xiri li jikkontribwixxu għall-pagi li jggarantixxu l-għajxien u l-introjt għall-fornituri tagħhom, u li ma jinkoraġġux impatti negattivi reali fuq id-drittijiet tal-bniedem jew l-ambjent. Sabiex iwettqu d-diligenza dovuta tagħhom b'mod effettiv u effiċjenti, jenhtieg li l-kumpaniji jagħmlu wkoll il-modifiki meħtieġa tal-prattiki tad-disinn u tad-distribuzzjoni tagħhom, jew itejbuhom, sabiex jindirizzaw l-impatti negattivi li jirriżultaw kemm fil-parti upstream kif ukoll fil-parti downstream tal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, qabel u wara li jkun sar il-prodott. L-adozzjoni u l-adattament ta' tali Prattiki, kif meħtieġ, jistgħu jkunu partikolarment rilevanti għall-kumpanija sabiex jiġi evitat li jkun hemm impatt negattiv sa mill-bidu nett. Tali miżuri jistgħu jkunu rilevanti wkoll sabiex jiġu indirizzati l-impatti negattivi li huma kkawżati b'mod kongunt mill-kumpanija u mis-shab kummerċjali tagħha, pereżempju minhabba l-iskadenzi jew l-ispeċifikazzjonijiet imposti fuqhom mill-kumpanija. Barra minn hekk, permezz ta' kondivizzjoni aħjar tal-valur tul il-katina tal-attivitajiet, il-prattiki tax-xiri jew tad-distribuzzjoni responsabbli jikkontribwixxu għall-għieda kontra t-thaddim tat-tfal, li spiss isehh f'pajjiżi jew territorji b'livelli għoljin ta' faqar. Jenhtieg li l-kumpaniji jipprovdu wkoll appoġġ immirat u proporzjonat għal SME li tkun sieheb kummerċjali tal-kumpanija, fejn meħtieġ fid-dawl tar-rizorsi, l-għarfien u l-limitazzjonijiet tal-SME, inkluż billi jipprovdu jew jippermettu aċċess għat-tishih tal-kapaċitajiet, għat-taħriġ jew għat-tijib tas-sistemi ta' ġestjoni, u, meta l-konformità mal-kodiċi ta' kondotta jew mal-pjan ta' azzjoni korrettiva tipperikola l-vijabbiltà tal-SME, jipprovdu appoġġ finanzjarju mmirat u proporzjonat, bħal finanzjament dirett, self b'imghax baxx, garanziji ta' akkwist kontinwu, jew assistenza fl-iżgurar tal-finanzjament. Jenhtieg li l-kuncett tal-"ipperikolar tal-vijabbiltà ta' SME" jiġi interpretat bħala li possibbilment jikkawża falliment tal-SME jew li jqiegħed lill-SME f'sitwazzjoni fejn il-falliment ikun imminenti.

- (55) Sabiex tiġi riflessa l-firxa shiha ta' opzjonijiet għall-kumpanija f'kazijiet fejn l-impatti negattivi reali ma jkunux jistgħu jiġu indirizzati mill-miżuri deskritti, jenhtieg li din id-Direttiva tirreferi wkoll għall-possibbiltà li l-kumpanija tftitex li tikseb assigurazzjonijiet kuntrattwali mas-sieheb kummerċjali indirett, bil-għan li tinkiseb konformità mal-kodiċi ta' kondotta tal-kumpanija jew ma' pjan ta' azzjoni korrettiva, u twettaq miżuri xierqa sabiex tiġi vverifikata l-konformità tas-sieheb kummerċjali indirett mal-assigurazzjonijiet kuntrattwali.
- (56) Meta jinkisbu assigurazzjonijiet kuntrattwali minn SME li tkun sieheb kummerċjali indirett, jenhtieg li l-kumpaniji jivvalutaw jekk jenhtiegx li l-assigurazzjonijiet kuntrattwali jkunu akkumpanjati minn miżuri xierqa għall-SMEs. Meta l-SME titlob li thallas parti mill-kost, jew bi ftehim mal-kumpanija, jenhtieg li l-SME tkun tista' taqşam ir-riżultati tal-verifika ma' kumpaniji oħra.
- (57) Sabiex jiżguraw il-miżuri xierqa biex jintemmu jew jiġu minimizzati l-impatti negattivi reali jkunu effettivi, jenhtieg li l-kumpaniji jipprjoritizzaw il-komunikazzjoni mas-shab kummerċjali fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, minflok ma jitterminaw ir-relazzjoni kummerċjali, bħala l-aħhar rimedju wara li jkunu ppruvaw mingħajr suċċess li jtemmu l-impatti negattivi reali jew li jimminimizzaw il-firxa tagħhom. Madankollu, jenhtieg li din id-Direttiva, għal kazijiet fejn l-impatti negattivi reali ma jkunux jistgħu jintemmu jew il-firxa tagħhom ma tistax tiġi minimizzata b'mod adegwat permezz ta' tali miżuri xierqa, tirreferi wkoll għall-obbligu li l-kumpaniji, bħala l-aħhar rimedju, iżommu lura milli jidhlu f'relazzjonijiet godda jew milli jestendu relazzjonijiet eżistenti mas-sieheb inkwistjoni u, meta jkun hemm prospett raġonevoli ta' bidla, billi jużaw jew iżidu l-ingranaġġ tal-kumpanija permezz tas-sospensjoni temporanja tar-relazzjoni kummerċjali fir-rigward tal-attivitajiet ikkonċernati, jadottaw u jimplimentaw pjan ta' azzjoni korrettiva msahħa għall-impatt negattiv speċifiku mingħajr dewmien żejjed inkluż skeda ta' żmien speċifika u xierqa għall-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet kollha fiha, li matulha l-kumpanija tista' tftitex ukoll shab kummerċjali alternattivi. Il-fatturi li jiddeterminaw l-adegwatezza tal-iskeda ta' żmien għall-adozzjoni u l-implimentazzjoni ta' dawk l-azzjonijiet jistgħu jinkludu s-severità tal-impatt negattiv, il-htieġa li jiġu identifikati u jittieħdu passi biex jintemmu kwalunkwe impatt negattiv addizzjonali jew tiġi minimizzata l-firxa tiegħu, kif ukoll l-impatti fuq l-SMEs jew is-sidien zġhar. Jenhtieg li l-kumpaniji jissospendu r-relazzjonijiet kummerċjali tagħhom mas-sieheb kummerċjali, u b'hekk jiżdied l-ingranaġġ tagħhom u jiżdiedu l-possibbiltajiet li l-impatt jiġi indirizzat. Meta ma jkun hemm l-ebda aspettattiva raġonevoli li dawk l-isforzi jirnexxu, pereżempju, f'sitwazzjonijiet ta' xogħol furzat impost mill-istat, jew meta l-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni korrettiva msahħa tonqos milli ttemm l-impatt negattiv jew timminimizza l-firxa tiegħu, jenhtieg li l-kumpanija tkun meħtieġa tittermina r-relazzjoni kummerċjali fir-rigward tal-attivitajiet ikkonċernati jekk l-impatt negattiv reali jkun sever. Sabiex il-kumpaniji jkunu jistgħu jissodisfaw dak l-obbligu, jenhtieg li l-Istati Membri jipprevedu d-disponibbiltà ta' għażla li jtemmu r-relazzjoni kummerċjali f'kuntratti rregolati mil-ligijiet tagħhom. Meta tiddeċiedi li tittermina jew tissospendi relazzjoni kummerċjali, jenhtieg li l-kumpanija tivvaluta jekk l-impatti negattivi ta' dan jistgħux ikunu raġonevolment mistennija jkunu manifestament aktar severi mill-impatt negattiv li ma setax jintemmu jew li l-firxa tiegħu ma setghetx tiġi minimizzata b'mod adegwat. Meta l-kumpaniji jissospendu temporanjament jew jitterminaw ir-relazzjoni kummerċjali, jenhtieg li jieħdu passi biex jipprevjenu, jimmitigaw jew itemmu l-impatti tas-sospensjoni jew tat-terminazzjoni, jipprovdu avviz raġonevoli lis-sieheb kummerċjali u jzommu dik id-deċiżjoni taht rieżami.

Huwa possibbli li t-tmiem tal-impatti negattivi fil-livell tar-relazzjonijiet kummerċjali indiretti jirrikjedi kollaborazzjoni ma' entità oħra. F'xi każijiet, kollaborazzjoni ma' kumpanija oħra tista' tkun l-uniku mod realistiku sabiex jintemmu impatti negattivi reali fil-livell ta' relazzjonijiet kummerċjali indiretti, b'mod partikolari meta s-sieheb kummerċjali indirett ma jkunx lest jidhol f'kuntratt mal-kumpanija.

- (58) Meta kumpanija tkun ikkawżat jew ikkawżat b'mod kongunt impatt negattiv reali, jenhtieg li l-kumpanija tipprovdi rimedju. It-terminu "rimedju" jfisser ir-restituzzjoni tal-persuna jew il-persuni, il-komunitajiet jew l-ambjent affettwati lejn sitwazzjoni ekwivalenti jew qrib kemm jista' jkun tas-sitwazzjoni li kienu jkunu fiha li kieku l-impatt negattiv reali ma sehħx, proporzjonat għall-implikazzjoni tal-kumpanija fl-impatt negattiv, inkluż permezz ta' kumpens finanzjarju jew mhux finanzjarju pprovdut mill-kumpanija lill-persuna jew lill-persuni affettwati mill-impatt negattiv reali u, fejn applikabbli, ir-rimborż tal-kostijiet imġarrba mill-awtoritajiet pubbliċi għal kwalunkwe miżura ta' rimedju meħtieġa. Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-partijiet ikkonċernati affettwati minn impatt negattiv ma jkunux meħtieġa jfittxu rimedju qabel ma jipprezentaw talbiet fil-qorti. Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li, meta l-kumpanija tonqos milli tipprovdi rimedju f'każ li tkun ikkawżat jew ikkawżat b'mod kongunt l-impatt negattiv reali, l-awtorità supervizorja kompetenti jkollha s-setgħa, fuq inizjattiva proprja jew bhala riżultat ta' thassib sostanzjat ikkomunikat lilha f'konformità ma' din id-Direttiva, li tordna lill-kumpanija tipprovdi rimedju xieraq. Dan huwa mingħajr preġudizzju f'tali sitwazzjoni għall-impożizzjoni ta' penali għall-ksur ta' dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva u għat-ftitxija tar-responsabbiltà ċivili quddiem qorti nazzjonali. Meta l-impatt negattiv reali jiġi kkawżat biss mis-sieheb kummerċjali tal-kumpanija, il-kumpanija tista' tipprovdi rimedju volontarju. Il-kumpanija tista' tuża wkoll il-kapaċità tagħha li tinfluwenza lis-sieheb kummerċjali li jikkawża jew jikkawża b'mod kongunt l-impatt negattiv sabiex jippermetti r-rimedju.
- (59) Jenhtieg li l-kumpaniji jipprovdu l-possibbiltà li l-persuni u l-organizzazzjonijiet jissottomettu lmenti direttament lilhom f'każ ta' thassib leġittimu dwar impatti negattivi reali jew potenzjali fuq id-drittijiet tal-bniedem u ambjentali. Jenhtieg li l-persuni u l-organizzazzjonijiet li jistgħu jissottomettu tali ilmenti jinkludu persuni li huma affettwati jew li għandhom raġunijiet raġonevoli biex jemmu li jistgħu jkunu affettwati u r-rappreżentanti leġittimi ta' tali persuni fisimhom, bħal organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u difensuri tad-drittijiet tal-bniedem; trade unions u rappreżentanti oħrajn tal-haddiema li jirrappreżentaw individwi li jaħdmu fil-katina ta' attivitajiet ikkonċernata; u organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili attivi u b'esperjenza fl-oqsma relatati mal-impatt ambjentali negattiv li huwa s-sugġett tal-ilment. Jenhtieg li l-kumpaniji jistabbilixxu proċedura ġusta, disponibbli pubblikament, aċċessibbli, prevedibbli u trasparenti sabiex jitrattaw dawk il-menti u jinfurmaw lill-haddiema, lit-trade unions u lir-rappreżentanti ta' haddiema oħra rilevanti, dwar tali proċeduri. Jenhtieg li l-kumpaniji jistabbilixxu wkoll mekkaniżmu aċċessibbli għas-sottomissjoni ta' notifiċi minn persuni u organizzazzjonijiet meta jkollhom informazzjoni jew thassib dwar impatti negattivi reali jew potenzjali. Sabiex jitnaqqas il-piż fuq il-kumpaniji, jenhtieg li dawn ikunu jistgħu jipparteċipaw fi proċeduri kollaborattivi u mekkaniżmi ta' notifiċa tal-ilmenti, bħal dawk stabbiliti b'mod kongunt mill-kumpaniji pereżempju, minn grupp ta' kumpaniji, permezz ta' assoċjazzjonijiet tal-industrija, inizjattivi ta' diversi partijiet ikkonċernati jew ftehimiet qafas globali. Jenhtieg li s-sottomissjoni ta' notifiċa jew ta' lment ma tkunx prerekwizit jew ma tipprekludix lill-persuna li tissottomettihom milli jkollha aċċess għall-proċedura tat-thassib sostanzjat jew għal mekkaniżmi ġudizzjarji jew mhux ġudizzjarji oħrajn, bħall-punti ta' kuntatt nazzjonali tal-OECD meta jeżistu. Jenhtieg li d-dispożizzjonijiet dwar il-proċedura tal-ilmenti u l-mekkanizmu ta' notifiċa skont din id-Direttiva jkunu tali li jevitaw li dak l-aċċess għar-rappreżentanti ta' kumpanija jwassal għal solleċitazzjoni mhux raġonevoli. F'konformità mal-istandards internazzjonali, jenhtieg li l-persuni li jissottomettu lmenti, meta ma jissottomettuhomx b'mod anonimu, ikunu intitolati li jitolbu segwitu f'waqt u xieraq mill-kumpanija u li jiltaqgħu mar-rappreżentanti tal-kumpanija fl-livell xieraq sabiex jiddiskutu l-impatti negattivi severi reali jew potenzjali li jkunu s-sugġett tal-ilment u r-rimedju potenzjali, li jiġu pprovduti bir-rappreżentant dwar għaliex ilment ikun tqies fondat jew infondat u, meta jkun tqies fondat, li jiġu pprovduti informazzjoni dwar il-passi u l-azzjonijiet meħuda jew li jridu jittiehdu mill-kumpanija. Jenhtieg li l-kumpaniji jieħdu wkoll il-miżuri raġonevolment disponibbli biex jipprevjenu kwalunkwe forma ta' ritualizzazzjoni billi jiżguraw il-kunfidenzjalità tal-identità tal-persuna jew tal-organizzazzjoni li tissottometti l-ilment jew in-notifiċa, f'konformità mad-dritt nazzjonali. Jenhtieg li t-termini "ġust, disponibbli pubblikament, aċċessibbli, prevedibbli u trasparenti" jinftehemu f'konformità mal-prinċipju 31 tal-Prinċipji Gwida tan-NU li jirrikjedu li l-proċeduri jkunu leġittimi, aċċessibbli, prevedibbli, ekwi, trasparenti, kompatibbli mad-drittijiet u sors ta' apprendiment kontinwu, kif imsemmi wkoll fil-Kumment Ġenerali Nru 16 tal-Kumitat tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal. Jenhtieg ukoll li l-haddiema u r-rappreżentanti tagħhom jiġu protetti kif xieraq, u kwalunkwe sforz ta' rimedju mhux ġudizzjarju jenhtieg li jkun

minghajr preġudizzju għall-inkoraġġiment tan-negozjar kollettiv u r-ikonossiment tat-trade unions, u jenhtieg li bl-ebda mod ma jdghajjef ir-rwol ta' trade unions jew ta' rappreżentanti tal-haddiema legittimi fl-indirizzar tat-tilwim relatat max-xoghol. Jenhtieg li l-kumpaniji jiżguraw l-aċċessibbiltà tal-mekkanizmi ta' notifika u l-proċeduri ta' lment għall-partijiet ikkonċernati, filwaqt li jqisu debitament l-ostakli rilevanti.

- (60) Minhabba lista usa' ta' persuni jew organizzazzjonijiet li huma intitolati li jressqu lment u kamp ta' applikazzjoni usa' tas-sugġett tal-ilmenti, il-proċedura tal-ilmenti skont din id-Direttiva jenhtieg li tintiehem legalment bhala mekkanizmu li huwa separat mill-proċedura ta' rapportar intern stabbilita mill-kumpaniji f'konformità mad-Direttiva (UE) 2019/1937 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁶⁾. Jekk il-ksur dritt tal-Unjoni jew dak nazzjonali inkluż fil-kamp ta' applikazzjoni materjali ta' dik id-Direttiva jista' jitleq bhala impatt negattiv u l-persuna li tirrapporta tkun impjegata tal-kumpanija li tkun affettwata direttament mill-impatt negattiv, allura l-persuna tkun tista' tuża ż-żewġ proċeduri: il-mekkanizmu tal-ilmenti f'konformità ma' din id-Direttiva jew proċedura ta' rapportar intern stipulata f'konformità mad-Direttiva (UE) 2019/1937. Madankollu, jekk wahda mill-kundizzjonijiet ta' hawn fuq ma tiġix issodisfata, imbagħad il-persuna jenhtieg li tkun tista' tipproċedi biss permezz ta' wahda mill-proċeduri.
- (61) Jenhtieg li l-kumpaniji jimmonitorjaw l-implimentazzjoni u l-effettività tal-miżuri ta' diligenza dovuta tagħhom. Jenhtieg li jwettqu valutazzjonijiet perjodiċi tal-operazzjonijiet tagħhom stess, daww tas-sussidjarji tagħhom u, meta relatati mal-katina ta' attivitajiet tal-kumpanija, daww tas-shab kummerċjali tagħhom, biex jivvalutaw l-implimentazzjoni u jimmonitorjaw l-adegwatezza u l-effettività tal-identifikazzjoni, il-prevenzjoni, il-mitigazzjoni, it-tmieni u l-minimizzazzjoni tal-impatti negattivi. Tali valutazzjonijiet jenhtieg li jivverifikaw li l-impatti negattivi jiġu identifikati kif xieraq, li jiġu implimentati miżuri ta' diligenza dovuta u li fil-fatt ikunu ġew evitati jew mitmuma l-impatti negattivi. Sabiex jiġi żgurat li tali valutazzjonijiet ikunu aġġornati, jenhtieg li dawn jitwettqu minghajr dewmien żejjed wara li tkun seħhet bidla sinifikanti, iżda mill-anqas kull 12-il xahar u sadanittant jiġu riveduti jekk ikun hemm raġunijiet raġonevoli sabiex wiehed jemmien li setgħu rriżultaw riskji godda ta' impatt negattiv. Jenhtieg li bidla sinifikanti tintiehem bhala bidla fl-istatus quo tal-operazzjonijiet tal-kumpanija stess, l-operazzjonijiet tas-sussidjarji jew tas-shab kummerċjali tagħha, l-ambjent legali jew tan-negozju jew kwalunkwe bidla sostanzjali oħra mis-sitwazzjoni tal-kumpanija jew il-kuntest li fih topera. Eżempji ta' bidla sinifikanti jistgħu jkunu każijiet meta l-kumpanija tibda topera f'settur ekonomiku gdid jew f'żona geografika għida, tibda tipproduċi prodotti godda jew tbiddel il-mod tal-produzzjoni tal-prodotti eżistenti bl-użu ta' teknoloġija b'impatt negattiv potenzjalment oġġla, jew tbiddel l-istruttura korporattiva tagħha permezz ta' ristrutturar jew permezz ta' fużjonijiet jew akkwizizzjonijiet. Jistgħu jinholqu raġunijiet raġonevoli biex wiehed jemmien li hemm riskji godda b'modi differenti, inkluż l-apprendiment dwar l-impatt negattiv minn informazzjoni disponibbli pubblikament, permezz tal-komunikazzjoni mal-partijiet ikkonċernati, jew permezz ta' notifikati. Jenhtieg li l-kumpaniji jzommu dokumentazzjoni li turi l-konformità tagħhom ma' dan ir-rekwiżit għal mill-anqas hames snin. Jenhtieg li tali dokumentazzjoni tinkludi mill-anqas, meta rilevanti, l-impatti identifikati u l-valutazzjonijiet fil-fond skont l-Artikolu 8, il-pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni u/jew ta' azzjoni korrettiva skont l-Artikoli 10(2), il-punt (a), u 11(3), il-punt (b), id-dispożizzjonijiet kuntrattwali miksuba jew il-kuntratti konklużi skont l-Artikoli 10(2), il-punt (b), l-Artikolu 10(4) u 11(3)(c), l-Artikolu 11(5), il-verifika skont l-Artikoli 10(5) u 11(6), il-miżuri ta' rimedju, il-valutazzjonijiet perjodiċi bhala parti mill-obbligu ta' monitoraġġ tal-kumpanija, kif ukoll in-notifiki u l-ilmenti. Jenhtieg li l-imprizi finanzjarji jwettqu valutazzjoni perjodika biss tal-operazzjonijiet tagħhom stess, daww tas-sussidjarji tagħhom u daww tas-shab kummerċjali upstream tagħhom.
- (62) Kif inhu l-każ fl-istandards internazzjonali eżistenti stabbiliti mill-Prinċipji Gwida tan-NU u l-qafas tal-OECD, dan jiffirma parti mir-rekwiżit ta' diligenza dovuta sabiex tiġi kkomunikata informazzjoni rilevanti esternament dwar il-politiki, il-proċessi u l-attivitajiet ta' diligenza dovuta mwettqa sabiex jiġu identifikati u indirizzati l-impatti negattivi reali jew potenzjali, inklużi s-sejbiet u l-eżiti ta' daww l-attivitajiet. Id-Direttiva 2013/34/UE tistabbilixxi l-obbligi tar-rapportar rilevanti għall-kumpaniji koperti minn din id-Direttiva. Barra minn hekk, ir-Regolament (UE) 2019/2088 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁷⁾ jistabbilixxi obbligi ta' rapportar ulterjuri dwar divulgazzjonijiet relatati mas-sostenibbiltà fis-settur tas-servizzi finanzjarji, għall-imprizi finanzjarji. Sabiex tiġi evitata d-duplikazzjoni tal-obbligi ta' rapportar, jenhtieg għalhekk li din id-Direttiva ma tintroduċi l-ebda obbligu ta' rapportar gdid minbarra daww skont id-Direttiva 2013/34/UE għall-kumpaniji koperti mid-Direttiva 2013/34/UE kif ukoll l-istandards ta' rapportar li jenhtieg li jiġu żviluppati skontha. Sabiex jikkonformaw mal-obbligu tagħhom li jikkomunikaw bhala parti mid-diligenza dovuta skont din id-Direttiva, jenhtieg li l-kumpaniji jippubblikaw fuq is-sit web tagħhom dikjarazzjoni annwali b'mill-anqas wahda mil-lingwi ufficjali tal-Unjoni, f'perjodu ta' żmien raġonevoli, iżda mhux aktar tard minn 12-il xahar wara d-data tal-karta bilanċjali tas-sena finanzjarja li għaliha titfassal id-dikjarazzjoni, sakemm il-kumpanija ma tkunx soġġetta għar-rekwiżiti ta' rapportar dwar is-sostenibbiltà

⁽¹⁶⁾ Id-Direttiva (UE) 2019/1937 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2019 dwar il-protezzjoni ta' persuni li jirrapportaw dwar ksuri tal-liġi tal-Unjoni (ĠU L 305, 26.11.2019, p. 17).

⁽¹⁷⁾ Ir-Regolament (UE) 2019/2088 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Novembru 2019 dwar divulgazzjonijiet relatati mas-sostenibbiltà fis-settur tas-servizzi finanzjarji (ĠU L 317, 9.12.2019, p. 1).

previsti fid-Direttiva 2013/34/UE. F'każijiet meta kumpanija ma tkunx mehtieġa tirrapporta skont l-Artikolu 19a jew 29a tad-Direttiva 2013/34/UE, id-dikjarazzjoni jenhtieġ li tiġi ppubblikata sad-data tal-pubblikazzjoni tad-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali. Jenhtieġ li d-dikjarazzjoni annwali tiġi pprezentata lill-korp ta' gbir iddeżinjat bl-ghan li ssir aċċessibbli fuq il-punt ta' aċċess uniku Ewropew (ESAP) kif stabbilit bir-Regolament (UE) 2023/2859 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁸⁾. Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-aċċessibbiltà tal-informazzjoni fuq l-ESAP, jenhtieġ li l-Kummissjoni tinghata setgħat ta' implimentazzjoni. Sabiex tissahhah iċ-ċertezza legali, jenhtieġ li jiġi emendat l-Anness tar-Regolament (UE) 2023/2859 bl-introduzzjoni tar-referenza għal din id-Direttiva.

- (63) Ir-rekwiżit fuq il-kumpaniji fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva u li fl-istess hin huma soġġetti għal rekwiżiti ta' rapportar skont l-Artikoli 19a, 29a u 40a tad-Direttiva 2013/34/UE li jirrapportaw dwar il-proċess ta' diligenza dovuta tagħhom kif stipulat fl-Artikoli 19a, 29a u 40a tad-Direttiva 2013/34/UE jenhtieġ li jinftehem bhala rekwiżit għall-kumpaniji biex jiddeskrivu kif iwettqu d-diligenza dovuta kif previst f'din id-Direttiva.
- (64) Mhuwiex l-objettiv ta' din id-Direttiva li l-kumpaniji jintalbu jiddivulgaw pubblikament il-kapital intellettuali, il-proprjetà intellettuali, l-għarfien espert jew ir-riżultati tal-innovazzjoni li jikkwalifikaw bhala sigrieti kummerċjali, kif definit fid-Direttiva (UE) 2016/943. Għalhekk, jenhtieġ li r-rekwiżiti ta' rapportar previsti f'din id-Direttiva jkunu minghajr preġudizzju għad-Direttiva (UE) 2016/943. Jenhtieġ li din id-Direttiva tapplika wkoll minghajr preġudizzju għar-Regolament (UE) Nru 596/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁹⁾.
- (65) Sabiex iwettqu diligenza dovuta sinifikanti fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u tal-ambjent, jenhtieġ li l-kumpaniji jieħdu miżuri xierqa biex jikkomunikaw b'mod effettiv mal-partijiet ikkonċernati, tul il-proċess tat-twettiq tal-azzjonijiet ta' diligenza dovuta. Minghajr preġudizzju għad-Direttiva (UE) 2016/943, jenhtieġ li l-komunikazzjoni effettiva tkopri l-ghoti ta' informazzjoni rilevanti u komprensiva lill-partijiet ikkonċernati kkonsultati, kif ukoll konsultazzjoni kontinwa li tippermetti interazzjoni u dialogu ġenwini fil-livell xieraq, bħal-livell tal-proġett jew tas-sit, u b'perjodicità xierqa. Jenhtieġ li l-komunikazzjoni sinifikattiva mal-partijiet ikkonċernati kkonsultati tqis debitament l-ostakli għall-komunikazzjoni, tiżgura li l-partijiet ikkonċernati jkunu hielsa minn ritaljazzjoni u retribuzzjoni, inkluż billi jinżammu l-kunfidenzjalità u l-anonimità, u jenhtieġ li tinghata attenzjoni partikolari lill-htigijiet tal-partijiet ikkonċernati vulnerabbli, u lill-vulnerabbiltajiet li jikkoincidu u l-fatturi intersezzjonali, inkluż billi jitqiesu raggruppamenti jew komunitajiet potenzjalment affettwati, pereżempju dawk protetti skont id-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni u dawk koperti fid-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Difensuri tad-Drittijiet tal-Bniedem. Hemm sitwazzjonijiet li fihom ma tkunx possibbli komunikazzjoni sinifikattiva mal-partijiet ikkonċernati kkonsultati, jew fejn l-involviment ma' perspettivi esperti addizzjonali jkun utli biex il-kumpanija tkun tista' tikkonforma bis-shiħ mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva. F'tali każijiet, jenhtieġ li l-kumpaniji jikkonsultaw ukoll esperti, bħal organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jew persuni fiżiċi jew ġuridici li jiddefendu d-drittijiet tal-bniedem jew l-ambjent sabiex jiksbu għarfien kredibbli dwar l-impatti negattivi reali jew potenzjali. Jenhtieġ li l-konsultazzjoni tal-impjegati u tar-rappreżentanti tagħhom titwettaq f'konformità mad-dritt rilevanti tal-Unjoni, u meta applikabbli, mad-dritt nazzjonali u mal-ftehimiet kollettivi u minghajr preġudizzju għad-drittijiet applikabbli tagħhom għall-informazzjoni, il-konsultazzjoni u l-partecipazzjoni, u b'mod partikolari dawk koperti mil-leġislazzjoni rilevanti tal-Unjoni fil-qasam tal-impjegati u tad-drittijiet soċjali, inklużi d-Direttiva tal-Kunsill 2001/86/KE⁽²⁰⁾ u d-Direttivi 2002/14/KE⁽²¹⁾ u 2009/38/KE⁽²²⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, jenhtieġ li l-impjegati jinftehemu bhala li jinkludu haddiema temporanji permezz ta' aġenzija, u haddiema ohra fimpjeg mhux standard dment li jissodisfaw il-kriterji għad-determinazzjoni tal-istatus ta' haddiem stabbilit mill-QĠUE. Meta jwettqu konsultazzjonijiet, jenhtieġ li jkun possibbli għall-kumpaniji li jiddependu fuq inizjattivi tal-industrija sal-punt li dawn ikunu xierqa biex jappoġġaw il-komunikazzjoni effettiva. L-użu ta' inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati mhuwiex fih innifsu biżżejjed biex ikun issodisfat l-obbligu li jiġu kkonsultati l-haddiema u r-rappreżentanti tagħhom.

⁽¹⁸⁾ Ir-Regolament (UE) 2023/2859 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2023 li jstabilixxi punt ta' aċċess uniku Ewropew li jipprovdi aċċess centralizzat għall-informazzjoni disponibbli għall-pubbliku ta' rilevanza għas-servizzi finanzjarji, għas-swieq kapitali u għas-sostenibbiltà (ĠU L, 2023/2859, 20.12.2023).

⁽¹⁹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 596/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar l-abbuż tas-suq (Regolament dwar l-abbuż tas-suq) u li jhassar id-Direttiva 2003/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttivi tal-Kummissjoni 2003/124/KE, 2003/125/KE u 2004/72/KE (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 1).

⁽²⁰⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 2001/86/KE tat-8 ta' Ottubru 2001 li tissupplimenta l-Istatut għal kumpanija Ewropea rigward l-involvement tal-haddiema (ĠU L 294, 10.11.2001, p. 22).

⁽²¹⁾ Id-Direttiva 2002/14/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2002 li tistabilixxi qafas ġenerali dwar l-informazzjoni u l-konsultazzjoni tal-impjegati fil-Komunità Ewropea – Dikjarazzjoni kongunta mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni dwar ir-rappreżentazzjoni tal-haddiema (ĠU L 80, 23.3.2002, p. 29).

⁽²²⁾ Id-Direttiva 2009/38/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar l-istabbiliment ta' Kunsill tax-Xoghlijiet Ewropew jew proċedura fl-intrapriżi fuq skala Komunitarja u fil-gruppi tal-intrapriżi fuq skala Komunitarja għall-ghanijiet ta' informazzjoni u ta' konsultazzjoni tal-impjegati (ĠU L 122, 16.5.2009, p. 28).

- (66) Sabiex il-kumpaniji jinghataw għodod biex jgħinuhom jikkonformaw mar-rekwiżiti tad-diligenza dovuta tagħhom permezz tal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, jenhtieg li l-Kummissjoni, f'konsultazzjoni mal-Istati Membri u l-partijiet ikkonċernati, tipprovdi gwida dwar il-mudelli ta' klawżoli kuntrattwali, li jistgħu jintużaw b'mod volontarju mill-kumpaniji bhala għodda biex tgħin fit-twettiq tal-obbligi tagħhom fl-Artikoli 10 u 11. Jenhtieg li l-gwida jkollha l-għan li tiffacilita allokkazzjoni ċara tal-kompiti bejn il-partijiet kontraenti u l-kooperazzjoni kontinwa, b'mod li jiġi evitat it-trasferiment tal-obbligi previsti f'din id-Direttiva lil sieheb kummerċjali u li l-kuntratt isir awtomatikament bla effett f'każ ta' ksur. Jenhtieg li l-gwida tirrifletti l-prinċipju li s-sempliċi użu ta' assigurazzjonijiet kuntrattwali ma jistax, wahdu, jissodisfa l-istandards tad-diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva.
- (67) Sabiex tipprovdi appoġġ u għodod prattiċi lill-kumpaniji jew lill-awtoritajiet tal-Istati Membri dwar kif jenhtieg li l-kumpaniji jissodisfaw l-obbligi tagħhom ta' diligenza dovuta b'mod prattiku, u biex jiġu appoġġati l-partijiet ikkonċernati, jenhtieg li l-Kummissjoni, bl-użu ta' linji gwida u standards internazzjonali rilevanti bhala referenza, u f'konsultazzjoni mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali, l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, l-Awtorità Ewropea tax-Xogħol, u meta jkun xieraq ma' organizzazzjonijiet internazzjonali u korpi oħra li jkollhom għarfien espert fid-diligenza dovuta, tohrog linji gwida, inklużi linji gwida ġenerali u linji gwida għal setturi speċifiċi jew għal impatti negattivi speċifiċi u l-interazzjoni bejn din id-Direttiva u atti legiżlattivi oħra tal-Unjoni li jseguw l-istess objettivi u li jipprevedu obbligi aktar estensivi jew aktar speċifiċi.
- (68) L-għodod u t-teknoloġiji diġitali, bħal dawk użati għat-traċċar, is-sorveljanza jew ir-rintraċċar ta' materja prima, oġġetti u prodotti tul il-ktajjen tal-valur, pereżempju, satelliti, droni, radars, jew soluzzjonijiet ibbażati fuq pjattaforma, jistgħu jappoġġaw u jnaqqsu l-kost tal-għir tad-data għall-ġestjoni tal-katina tal-valur, inkluż l-identifikazzjoni u l-valutazzjoni tal-impatti negattivi, il-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tagħhom, u l-monitoraġġ tal-effettività tal-miżuri ta' diligenza dovuta. Sabiex il-kumpaniji jiġu meghjuna jissodisfaw l-obbligi tagħhom ta' diligenza dovuta tul il-katina tal-valur tagħhom, jenhtieg li jithegġeg u jiġi promoss l-użu ta' tali għodod u teknoloġiji. Għal dak l-għan, jenhtieg li l-Kummissjoni tohrog linji gwida b'informazzjoni utli u referenzi għal riżorsi xierqa. Meta jużaw għodod u teknoloġiji diġitali, jenhtieg li l-kumpaniji jqisu u jindirizzaw b'mod xieraq ir-riskji possibbli assoċjati magħhom, u jistabbilixxu mekkaniżmi biex jivverifikaw l-adeguatezza tal-informazzjoni miksuba.
- (69) Għalkemm l-SMEs mhumiex inklużi fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, dawn jistgħu jiġu affettwati mid-dispożizzjonijiet tagħha bhala kuntratturi jew sottokuntratturi għall-kumpaniji koperti mill-kamp ta' applikazzjoni. Madankollu, l-għan huwa li jitnaqqas il-piż finanzjarju jew amministrattiv fuq l-SMEs, li hafna minnhom diġà qed ibatu fil-kuntest tal-kriżi ekonomika u sanitarja globali. Sabiex jappoġġaw lill-SMEs, jenhtieg li l-Istati Membri, bl-appoġġ tal-Kummissjoni, jistabbilixxu u joperaw, individwalment jew b'mod kongunt, siti web, portali jew pjattaformi apposta li jkun faċli biex jintużaw mill-utent biex jipprovdu informazzjoni u appoġġ għall-kumpaniji, u l-Istati Membri jistgħu jappoġġaw ukoll finanzjarjament lill-SMEs u jgħinuhom isahhu l-kapaċitajiet. Tali appoġġ jista' jsir aċċessibbli wkoll u, meta jkun mehtieg, jiġi adattat u estiż għall-operaturi ekonomiċi upstream f'pajjiżi terzi. Il-kumpaniji li s-shab kummerċjali tagħhom ikunu SMEs huma mhegga wkoll jappoġġawhom sabiex jikkonformaw mal-miżuri ta' diligenza dovuta u jużaw rekwiżiti ġusti, raġonevoli, mhux diskriminatorji u proporzjonati fir-rigward tal-SMEs.
- (70) Jenhtieg li l-Kummissjoni tistabbilixxi helpdesk uniku dwar id-diligenza dovuta tas-sostenibbiltà korporattiva. Jenhtieg li dak il-helpdesk uniku jkun jista' jikkollabora mal-awtoritajiet nazzjonali rilevanti f'kull Stat Membru u jitlob informazzjoni minghandhom, inklużi helpdesks nazzjonali fejn jeżistu, pereżempju biex jassistu fl-adattament tal-informazzjoni u tal-gwida għall-kuntesti nazzjonali u fit-tixrid tagħha, minghajr preġudizzju għall-allokkazzjoni tal-funzjonijiet u tas-setgħat fost l-awtoritajiet fis-sistemi nazzjonali. Jenhtieg li l-helpdesk uniku u l-awtoritajiet nazzjonali rilevanti jikkollaboraw ukoll ma' xulxin biex jiżguraw il-kooperazzjoni transfruntiera.
- (71) Sabiex tikkomplementa l-appoġġ tal-Istati Membri lill-kumpaniji, inklużi l-SMEs, fl-implimentazzjoni tagħhom tal-obbligi ta' diligenza dovuta, il-Kummissjoni tista' tibni fuq għodod, proġetti u azzjonijiet oħra eżistenti tal-Unjoni li jgħinu fl-implimentazzjoni tad-diligenza dovuta fl-Unjoni u f'pajjiżi terzi. Tista' tistabbilixxi miżuri godda ta' appoġġ li jipprovdu għajnuna lill-kumpaniji, inklużi l-SMEs dwar ir-rekwiżiti tad-diligenza dovuta, inkluż osservatorju għat-trasparenza tal-katina ta' attivitajiet u l-facilitazzjoni ta' inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati.
- (72) Il-Kummissjoni tista' tikkomplementa l-miżuri ta' appoġġ tal-Istati Membri li jkun mibnija fuq azzjoni eżistenti tal-Unjoni biex tappoġġa lill-operaturi ekonomiċi upstream isahhu l-kapaċità biex b'mod effettiv jipprevjenu u jnaqqsu l-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u l-impatti negattivi ambjentali tal-operazzjonijiet u tar-relazzjonijiet kummerċjali tagħhom, filwaqt li jagħtu attenzjoni speċifika lill-isfidi f'faċċjati minn sidien żgħar. Fi

hdan il-kompetenzi rispettivi tagħhom, l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha huma mhegġa jużaw l-istrumenti tal-vicinat, tal-iżvilupp u tal-kooperazzjoni internazzjonali tagħhom, inklużi l-ftehimiet kummerċjali, sabiex jappoġġaw lill-gvernijiet ta' pajjiżi terzi u lill-operaturi ekonomiċi upstream f'pajjiżi terzi biex jindirizzaw l-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u l-impatti negattivi ambjentali tal-operazzjonijiet u tar-relazzjonijiet kummerċjali upstream tagħhom. Dan jista' jinkludi hidma mal-gvernijiet tal-pajjiżi shab, mas-settur privat lokali u mal-partijiet ikkonċernati dwar l-indirizzar tal-kawżi ewlenin tal-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u ambjentali.

- (73) Din id-Direttiva hija għodda legiżlattiva importanti biex tiġi żgurata t-tranzizzjoni korporattiva lejn ekonomija sostenibbli, inkluż biex jitnaqqsu l-hsarat u l-kostijiet eżistenzjali tat-tibdil fil-klima, biex jiġi żgurat l-allinjament mal-oġġettiv ta' "emissjonijiet zero netti fuq livell globali" sal-2050, biex tiġi evitata kwalunkwe asserzjoni qarrieqa rigward tali allinjament u biex jitwaqqfu l-greenwashing, id-dizinformazzjoni u l-espansjoni tal-fjuwils fossili madwar id-dinja sabiex jintlaħqu l-oġġettivi klimatiki internazzjonali u Ewropej. Sabiex jiġi żgurat li din id-Direttiva tikkontribwixxi b'mod effettiv għall-għieda kontra t-tibdil fil-klima, jenħtieġ li l-kumpaniji jadottaw u jimplementaw pjan ta' tranzizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima li jkollu l-għan li jiżgura, permezz tal-ahjar sforzi, li l-mudell kummerċjali u l-istrategija tal-kumpanija jkunu kompatibbli mat-tranzizzjoni lejn ekonomija sostenibbli u mal-limitazzjoni tat-tishin globali għal 1,5 °C f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi u l-oġġettiv li tinkiseb in-newtralità klimatika kif stabbilit fir-Regolament (UE) 2021/1119, inklużi l-miri intermedji u tan-newtralità klimatika tiegħu għall-2050. Jenħtieġ li l-pjan jindirizza, meta rilevanti, l-iskopertura tal-kumpanija għal attivitajiet relatati mal-faħam, maż-żejt u mal-gass. Jenħtieġ li tali rekwiżiti jinftehemu bħala obligazzjoni tal-mezzi u mhux tar-riżultati. Peress li hija obligazzjoni tal-mezzi, jenħtieġ li l-progress li jagħmlu l-kumpaniji, u l-kumplessità u n-natura li qed tevolve tat-tranzizzjoni klimatika jitqiesu kif xieraq. Filwaqt li jenħtieġ li l-kumpaniji jistinkaw biex jilhqnu l-miri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra li jinsabu fil-pjanijiet tagħhom, ċirkostanzi speċifiċi jistgħu jwasslu biex il-kumpaniji ma jkunux jistgħu jilhqnu dawn il-miri, meta dan ma jibqax raġonevoli. Jenħtieġ li l-pjan jinkludi miri marbuta biż-żmien relatati mat-tibdil fil-klima għall-2030 u fi stadji ta' hames snin sal-2050 abbażi ta' evidenza xjentifika konklużiva u meta xieraq, miri assoluti għat-tnaqqis tal-emissjonijiet għall-gassijiet serra għall-kampijiet ta' applikazzjoni 1, 2 u 3. Jenħtieġ li l-pjan jiżviluppa azzjonijiet ta' implimentazzjoni biex jintlaħqu l-miri klimatiki tal-kumpanija u jkunu bbazati fuq evidenza xjentifika konklużiva, jiġifieri evidenza b'validazzjoni xjentifika indipendenti li tkun konsistenti mal-limitazzjoni tat-tishin globali għal 1,5 °C kif definit mill-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima (IPCC) u filwaqt li jitqiesu r-rakkomandazzjonijiet tal-Bord Konsultattiv Xjentifiku Ewropew dwar it-Tibdil fil-Klima. Jenħtieġ li l-awtoritajiet superviżorji jkunu meħtieġa li mill-anqas jissorveljaw l-adozzjoni u t-fassil tal-pjan u l-aġġornamenti tiegħu, f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva. Peress li jenħtieġ li l-kontenut tal-pjan ta' tranzizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima jkun konformi mar-rekwiżiti ta' rapportar skont id-Direttiva 2013/34/UE fir-rigward tar-rapportar korporattiv dwar is-sostenibbiltà, jenħtieġ li l-kumpaniji li jirrapportaw tali pjan skont id-Direttiva 2013/34/UE jitqiesu li kkonformaw mal-obbligu speċifiku li jadottaw pjan skont din id-Direttiva. Filwaqt li l-obbligu tal-adozzjoni se jitqies li ntlahaq, il-kumpaniji xorta jenħtieġ li jirrispettaw l-obbligu tagħhom li jimplementaw dak il-pjan ta' tranzizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u li jaġġornawh kull 12-il xahar biex jivvalutaw il-progress li jkun sar lejn l-ilhqu tal-miri tiegħu.
- (74) Sabiex tkun tista' ssir is-sorveljanza effettiva ta' din id-Direttiva u, meta jkun meħtieġ, l-infurzar tagħha fir-rigward ta' kumpaniji ta' pajjiżi terzi, jenħtieġ li daww il-kumpaniji jiddeżinjaw rappreżentant awtorizzat b'mandat suffiċjenti fl-Unjoni u jipprovdu informazzjoni relatata mar-rappreżentanti awtorizzati tagħhom. Jenħtieġ li jkun possibbli għar-rappreżentant awtorizzat li jiffunzjona wkoll bħala punt ta' kuntatt, dment li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti rilevanti ta' din id-Direttiva. Jekk il-kumpanija ta' pajjiżi terzi ma tiddeżinjax ir-rappreżentant awtorizzat, jenħtieġ li l-Istati Membri kollha li fihom topera l-kumpanija jkunu kompetenti biex jinfurzwaw it-tweqqif ta' dan l-obbligu, speċjalment biex jiddeżinjaw persuna fiżika jew ġuridika f'wiehed mill-Istati Membri fejn topera, f'konformità mal-qafas ta' infurzar stabbilit fid-dritt nazzjonali. Jenħtieġ li l-Istati Membri li jibdeu tali infurzar jinfurmwaw lill-awtoritajiet superviżorji ta' Stati Membri oħra permezz ta' Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji sabiex Stati Membri oħrajn ma jinfurzwawhomx.
- (75) Sabiex jiġi żgurat il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni korretta tal-obbligi ta' diligenza dovuta tal-kumpaniji u jiġi żgurat l-infurzar xieraq ta' din id-Direttiva, jenħtieġ li l-Istati Membri jiddeżinjaw awtorità superviżorja nazzjonali waħda jew aktar. Jenħtieġ li dawn l-awtoritajiet superviżorji jkunu ta' natura pubblika, indipendenti mill-kumpaniji li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva jew minn interessi oħra tas-suq, u hielsa minn kunflitti ta' interess u minn influwenza esterna, kemm diretta jew indiretta. Sabiex jeżerċitaw is-setgħat tagħhom b'mod imparzjali, jenħtieġ li dawn l-awtoritajiet superviżorji la jfittxu u lanqas ma jiehdu struzzjonijiet minghand haddiehor. F'konformità mad-dritt nazzjonali, jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li kull awtorità superviżorja tingħata r-riżorsi umani u finanzjarji meħtieġa għat-tweqqif effettiv tal-kompiti tagħha u għall-eżerċizzju tas-setgħat tagħha. Jenħtieġ li jkunu intitolati jwettqu investigazzjonijiet, fuq inizjattiva proprja jew abbażi ta' thassib sostanzjat li jitqajjem skont din id-Direttiva. Daww l-investigazzjonijiet jistgħu jinkludu, meta xieraq, spezzjonijiet fuq il-post

u s-smiġh tal-partijiet ikkonċernati rilevanti. Meta jkunu jeżistu awtoritajiet kompetenti skont il-leġiżlazzjoni settorjali, l-Istati Membri jistgħu jidentifikawhom bħala responsabbli għall-applikazzjoni ta' din id-Direttiva fl-oqsma ta' kompetenza tagħhom. Jenhtieg li l-awtoritajiet superviżorji jipubblikaw u jagħmlu disponibbli fuq sit web rapport annwali dwar l-attivitatijiet tal-passat tagħhom, inkluż il-ksur l-aktar serju identifikat. Jenhtieg li l-Istati Membri jistabbilixxu mekkaniżmu aċċessibbli biex jirċievu thassib sostanzjat, minghajr hlas jew bi hlas limitat biex ikopru l-kostijiet amministrattivi biss, u jiżguraw li informazzjoni Prattika tkun disponibbli għall-pubbliku dwar kif jiġi eżerċitat dan id-dritt.

- (76) Sabiex jiġi żgurat infurzar effettiv tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponi din id-Direttiva, jenhtieg li l-Istati Membri jipprevedu penali dissważivi, proporzjonati u effettivi għall-ksur ta' dawk il-miżuri. Sabiex tali reġim ta' penali jkun effettiv, jenhtieg li l-penali li jridu jiġu imposti mill-awtoritajiet superviżorji nazzjonali jinkludu penali pekunjarji u dikjarazzjoni pubblika li tindika l-kumpanija responsabbli u n-natura tal-ksur jekk il-kumpanija tonqos milli tikkonforma ma' deċiżjoni li timponi penali pekunjarja fil-perjodu ta' żmien applikabbli. Dak ir-reġim ta' penali huwa minghajr preġudizzju għas-setgħa li wiehed jirtira u jipprojbixxi l-introduzzjoni, it-tqeghid fis-suq u l-esportazzjoni ta' prodotti skont atti leġiżlattivi oħra tal-Unjoni li jipprevedu obbligi ta' diligenza dovuta aktar estensivi jew aktar speċifiċi, bħar-Regolament (UE) 2023/1115. Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-penali pekunjarja tkun proporzjonata mal-fatturat nett dinji tal-kumpanija meta tiġi imposta. Madankollu, jenhtieg li dak ma jobligax lill-Istati Membri li f'kull każ jibbażaw il-penali pekunjarja biss fuq il-fatturat nett tal-kumpanija. Jenhtieg li l-Istati Membri jiddeċiedu, f'konformità mad-dritt nazzjonali jekk jenhtieg li l-penali jiġu imposti direttament mill-awtoritajiet superviżorji, f'kollaborazzjoni ma' awtoritajiet oħra jew permezz ta' applikazzjoni lill-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti. Sabiex tiġi żgurata sorveljanza pubblika tal-applikazzjoni tar-regoli stipulati f'din id-Direttiva, jenhtieg li d-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet superviżorji li jimponu penali fuq kumpaniji minhabba nuqqas ta' konformità mad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponi din id-Direttiva jiġu ppubblikati, jintbagħtu lin-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji u jibqgħu disponibbli għall-pubbliku għal mill-anqas tliet snin. Jenhtieg li d-deċiżjoni ppubblikata ma jkun fiha l-ebda data personali f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²³⁾. Il-pubblikazzjoni ta' isem il-kumpanija jenhtieg li tkun permessa anki jekk ikun fiha l-isem ta' persuna fiżika.
- (77) Sabiex jiġi prevenut tnaqqis artifiċjali ta' multi amministrattivi potenzjali, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li, meta jimponu penali pekunjarja fuq kumpanija li tappartjeni għal grupp, tali penali jiġu kkalkulati b'kont meħud tal-fatturat konsolidat ikkalkulat fil-livell tal-kumpanija omm apikali.
- (78) Sabiex jiġu żgurati l-applikazzjoni u l-infurzar konsistenti tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva, jenhtieg li l-awtoritajiet superviżorji nazzjonali jikkooperaw u jikkoordinaw l-azzjoni tagħhom. Għal dak il-ghan jenhtieg li jiġi stabbilit Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji mill-Kummissjoni u jenhtieg li l-awtoritajiet superviżorji jassistu lil xulxin fit-tweġiq tal-kompiti tagħhom u jipprovdu assistenza reċiproka.
- (79) Sabiex jiġi żgurat li l-vittmi ta' impatti negattivi jkollhom aċċess effettiv għall-ġustizzja u għal kumpens, jenhtieg li l-Istati Membri jkunu meħtieġa jstabbilixxu regoli li jirregolaw ir-responsabbiltà ċivili tal-kumpaniji għal dannu kkawżat lil persuna fiżika jew ġuridika, bil-kundizzjoni li l-kumpanija tkun naqset intenzjonalment jew b'negligenza milli tipprevjeni jew tnaqqas l-impatti negattivi potenzjali jew li temm l-impatti reali jew li timminimizza l-firxa tagħhom u, bħala riżultat ta' tali nuqqas, ikun ġie kkawżat dannu lill-persuna fiżika jew ġuridika. Jenhtieg li dannu kkawżat lill-interessi legali protetti ta' persuna jinftiehem f'konformità mad-dritt nazzjonali, pereżempju mewt, ħsara fiżika jew psikoloġika, każda tal-libertà personali, telf tad-dinjità tal-bniedem, jew dannu lill-proprietà ta' persuna. Il-kundizzjoni li d-dannu jrid jiġi kkawżat lil persuna bħala riżultat tan-nuqqas tal-kumpanija li tikkonforma mal-obbligu li tindirizza l-impatt negattiv, meta d-dritt, il-projbizzjoni jew l-obbligu elenkati fl-Anness ta' din id-Direttiva, li l-abbuż jew il-ksur tagħhom ikun qed jirriżulta fl-impatt negattiv li kien jenhtieg li jiġi indirizzat, ikollha l-ghan li tippoteġi lill-persuna fiżika jew ġuridika li lilha jiġi kkawżat id-dannu, jenhtieg li tinftiehem li tfinisser li dannu derivattiv (ikkawżat indirettament lil persuni oħra li mhumiex il-vittmi ta' impatti negattivi u li mhumiex protetti mid-drittijiet, il-projbizzjonijiet jew l-obbligi elenkati fl-Anness ta' din id-Direttiva) mhuwiex kopert. Pereżempju, jekk impjegat ta' kumpanija jkun ġarrab dannu minhabba l-ksur min-naħa tal-kumpanija tal-istandards tas-sikurezza fuq il-post tax-xogħol, jenhtieg li sid il-kera ta' tali impjegat ma jithallix iressaq pretensjoni kontra l-kumpanija għal telf ekonomiku kkawżat minhabba l-fatt li l-impjegat ma jkunx jista' jhallas il-kera. Il-kawżalità fis-sens tar-responsabbiltà ċivili mhijiex regolata minn din id-Direttiva, bl-eċċezzjoni li jenhtieg li l-kumpaniji ma

⁽²³⁾ Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenzji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1).

jinżammux responsabbli skont din id-Direttiva jekk id-dannu jiġi kkawżat biss mis-shab kummerċjali fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji (l-hekk imsejha "marbuta direttament ma'" kif imsemmi fil-qafas internazzjonali). Jenhtieg li l-vittmi jkollhom id-dritt għal kumpens shih għad-dannu kkawżat f'konformità mad-dritt nazzjonali u f'konformità ma' tali prinċipju komuni. Jenhtieg li d-deterrenza permezz ta' danni (danni punittivi) jew kwalunkwe forma oħra ta' kumpens żejjed tkun ipprojbata.

- (80) Billi jenhtieg li l-impatti negattivi jingħataw prijorità skont is-severità u l-probabbiltà tagħhom u jiġu indirizzati gradwalment, jekk ma jkunx possibbli li jiġu indirizzati fl-istess hin u għalkollox l-impatti negattivi kollha li tkun identifikati, jenhtieg li kumpanija ma tinżamm responsabbli għal ebda dannu li jirriżulta minn xi impatt negattiv anqas sinifikanti li kien għadu ma giex indirizzat. Madankollu, jenhtieg li l-korrettezza tal-prijoritizzazzjoni tal-kumpanija tal-impatti negattivi tiġi vvalutata meta jkun qed jiġi ddeterminat jekk il-kundizzjonijiet għar-responsabbiltà tal-kumpanija ġewx issodisfati bhala parti mill-valutazzjoni ta' jekk il-kumpanija kiserixx l-obbligu tagħha li tindirizza b'mod adegwat l-impatti negattivi li tkun identifikati.
- (81) Ir-regim tar-responsabbiltà ma jirregolax min jenhtieg li jipprova l-issodisfar tal-kundizzjonijiet għar-responsabbiltà fiċ-ċirkostanzi tal-każ, jew skont liema kundizzjonijiet jistgħu jinbdew il-proċediment ċivili, għalhekk daww il-kwistjonijiet jithallew għad-dritt nazzjonali.
- (82) Sabiex jiġi żgurat id-dritt għal rimedju effettiv, kif minqas fl-Artikolu 2(3) tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politici, fl-Artikolu 8 tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem u fl-Artikolu 9(3) tal-Konvenzjoni dwar l-Aċċess għall-Infurmazzjoni, il-Parteċipazzjoni tal-Pubbliku fit-Tehid ta' Deċizzjonijiet u l-Aċċess għall-Gustizzja fi Kwistjonijiet Ambjentali (il-Konvenzjoni Aarhus), din id-Direttiva tindirizza ċerti ostakli prattici u proċedurali għall-gustizzja għall-vittmi ta' impatti negattivi, inklużi diffikultajiet fl-aċċess għall-evidenza, id-durata limitata tal-perjodi ta' preskrizzjoni, in-nuqqas ta' mekkaniżmi adegwati għal azzjonijiet rappreżentattivi, u l-kostijiet probabbli tal-proċedimenti ta' responsabbiltà ċivili.
- (83) Meta rikorrent jipprezenta ġustifikazzjoni motivata li jkun fiha fatti u evidenza raġonevolment disponibbli sufficjenti biex jappoġġaw il-plawżibbiltà tat-talba tiegħu għad-danni u jindika li hemm evidenza addizzjonali f'idejn il-kumpanija, jenhtieg li l-Istati Membri jżguraw li l-qrati jkunu jistgħu jordnaw li tali evidenza tiġi divulgata mill-kumpanija f'konformità mad-dritt proċedurali nazzjonali, filwaqt li jillimitaw tali divulgazzjoni għal dak li huwa mehtieg u proporzjonat. Għal dak l-għan, jenhtieg li l-qrati nazzjonali jikkunsidraw il-punt sa fejn it-talba jew id-difiża tkun appoġġata mill-fatti u mill-evidenza disponibbli li jiġġustifikaw it-talba għad-divulgazzjoni; l-iskop u l-kost tad-divulgazzjoni kif ukoll l-interessi legittimi tal-partijiet kollha kkonċernati, inkluża l-prevenzjoni ta' tiftix mhux speċifiku għal infurmazzjoni li x'aktarx ma tkunx ta' rilevanza għall-partijiet fil-proċedura. Meta tali evidenza jkun fiha infurmazzjoni kunfidenzjali, jenhtieg li l-qrati nazzjonali jkunu jistgħu jordnaw id-divulgazzjoni tagħha biss meta jqisu li tkun rilevanti għall-azzjoni għad-danni, u jenhtieg li jistabbilixxu miżuri effettivi biex jiproteġu tali infurmazzjoni.
- (84) Jenhtieg li l-Istati Membri jipprevedu l-kundizzjonijiet raġonevoli li taħthom kwalunkwe parti li allegatament iġġarrab id-danni tkun tista' tawtorizza trade union, organizzazzjoni mhux governattiva tad-drittijiet tal-bniedem jew ambjentali jew organizzazzjoni mhux governattiva oħra, u, f'konformità mad-dritt nazzjonali, istituzzjonijiet nazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem, ibbażati fi kwalunkwe Stat Membru, biex iressqu azzjonijiet ta' responsabbiltà ċivili biex jinfurzaw id-drittijiet tal-vittmi, meta tali entitajiet jikkonformaw mar-rekwiziti stabbiliti fid-dritt nazzjonali, pereżempju, meta jzommu preżenza permanenti tagħhom stess u, f'konformità mal-istatuti tagħhom, ma jkunux involuti kummerċjalment u mhux biss temporanjament fit-tweġiq tad-drittijiet protetti skont din id-Direttiva jew id-drittijiet korrispondenti fid-dritt nazzjonali. Dak jista' jinkiseb permezz ta' dispożizzjonijiet ta' proċedura ċivili nazzjonali dwar l-awtorizzazzjoni biex il-vittma tiġi rappreżentata fil-kuntest ta' intervent minn parti terza, abbażi tal-kunsens esplicitu tal-parti li allegatament iġġarrab id-danni, u jenhtieg li ma jiġix interpretat bhala li jirrikjedi li l-Istati Membri jstendju d-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali tagħhom dwar azzjonijiet rappreżentattivi kif definit fid-Direttiva (UE) 2020/1828 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽²⁴⁾.
- (85) Jenhtieg li l-perjodi ta' preskrizzjoni għat-tressiq ta' talbiet għal responsabbiltà ċivili għad-danni jkunu ta' mill-anqas hames snin u, fi kwalunkwe każ, mhux iqsar mill-perjodu ta' preskrizzjoni stabbilit skont ir-regimi nazzjonali generali tar-responsabbiltà ċivili. Ir-regoli nazzjonali dwar il-bidu, id-durata, is-sospensjoni jew l-interruzzjoni tal-perjodi ta' preskrizzjoni jenhtieg li ma jfixklux bla bżonn it-tressiq ta' azzjonijiet għal danni u, fi kwalunkwe każ, jenhtieg li ma jkunux aktar restrittivi mir-regoli dwar ir-regimi nazzjonali generali tar-responsabbiltà ċivili.

(24) Id-Direttiva (UE) 2020/1828 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2020 dwar azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, u li tħassar id-Direttiva 2009/22/KE (ĠU L 409, 4.12.2020, p. 1).

- (86) Barra minn hekk, sabiex jiġu żgurati rimedji legali, jenhtieg li r-rikorrenti jkunu jistgħu jfittxu miżuri ta' inġunzjoni fil-forma ta' miżura definittiva jew proviżorja biex iwaqqfu l-ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva billi jwettqu azzjoni jew iwaqqfu mgħiba.
- (87) Fir-rigward tar-regoli dwar ir-responsabbiltà ċivili, jenhtieg li r-responsabbiltà ċivili ta' kumpanija għad-danni li jirriżultaw minhabba n-nuqqas tagħha li twettaq diligenza dovuta adegwata tkun mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà ċivili tas-sussidjarji tagħha jew għar-responsabbiltà ċivili rispettiva tas-shab kummerċjali diretti u indiretti fil-katina ta' attivitajiet tagħha. Meta l-kumpanija tkun ikkawżat id-dannu b'mod kongunt mas-sussidjarja jew mas-sieheb kummerċjali tagħha, jenhtieg li tkun responsabbli in solidum ma' dik is-sussidjarja jew dak is-sieheb kummerċjali. Dan jenhtieg li jkun f'konformità mad-dritt nazzjonali dwar il-kundizzjonijiet ta' responsabbiltà in solidum, u mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dritt tal-Unjoni jew nazzjonali dwar ir-responsabbiltà in solidum, u dwar id-drittijiet ta' rikors għall-kumpens shih imhallas minn parti wahda responsabbli in solidum.
- (88) Jenhtieg li r-regoli dwar ir-responsabbiltà ċivili skont din id-Direttiva jkunu mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-Unjoni jew dawk nazzjonali dwar ir-responsabbiltà ċivili relatati mal-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem jew mal-impatti ambjentali negattivi li jipprevedu responsabbiltà f'sitwazzjonijiet mhux koperti minn din id-Direttiva jew li jipprevedu responsabbiltà aktar stretta minnha. Jenhtieg li reġim ta' responsabbiltà aktar strett jinftiehem ukoll bhala reġim ta' responsabbiltà ċivili li jipprevedi responsabbiltà anke f'każijiet meta l-applikazzjoni tar-regoli dwar ir-responsabbiltà skont din id-Direttiva ma tirriżultax fir-responsabbiltà tal-kumpanija.
- (89) Fir-rigward tar-responsabbiltà ċivili li tirriżulta minn impatti ambjentali negattivi, il-persuni li jgarrbu dannu jistgħu jitolbu kumpens skont din id-Direttiva anke meta tali talbiet jikkoincidu ma' pretensjonijiet dwar id-drittijiet tal-bniedem.
- (90) Sabiex jiġi żgurat li l-vittmi ta' hsara għad-drittijiet tal-bniedem u għall-ambjent ikunu jistgħu jressqu azzjoni għad-danni u jitolbu kumpens għal dannu kkawżat meta l-kumpanija tkun naqset intenzjonalment jew b'negligenza milli tikkonforma mal-obbligi ta' diligenza dovuta li jirriżultaw minn din id-Direttiva, jenhtieg li din id-Direttiva tirrikjedi li l-Istati Membri jiżguraw li d-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponu r-reġim ta' responsabbiltà ċivili previst f'din id-Direttiva jkunu ta' applikazzjoni obligatorja prevalenti f'każijiet meta d-dritt applikabbli għal tali talbiet ma jkunx id-dritt nazzjonali ta' Stat Membru, kif jista' pereżempju jkun il-każ f'konformità mar-regoli tad-dritt internazzjonali privat meta d-dannu jsehh f'pajjiż terz. Dan ifisser li jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw ukoll li r-rekwiziti fir-rigward ta' persuni fiżiċi jew ġuridiċi jistgħu jressqu t-talba, l-istatut tal-limitazzjonijiet u tad-divulgazzjoni tal-evidenza jkunu ta' applikazzjoni obligatorja prevalenti. Meta jittrasponu r-reġim ta' responsabbiltà ċivili previst f'din id-Direttiva u jagħzlu l-metodi biex jiksbu tali riżultati, l-Istati Membri jenhtieg li jkunu jistgħu jqisu wkoll ir-regoli nazzjonali relatati kollha sa fejn ikunu meħtieġa biex jiżguraw il-protezzjoni tal-vittmi u kruċjali għas-salvagwardja tal-interessi pubbliċi tal-Istati Membri, bħall-organizzazzjoni politika, soċjali jew ekonomika tagħhom.
- (91) Jenhtieg li r-reġim ta' responsabbiltà ċivili skont din id-Direttiva jkun mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2004/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽²⁵⁾. Jenhtieg li din id-Direttiva ma tipprevjenix lill-Istati Membri milli jimponu obbligi ulterjuri u aktar stretti fuq il-kumpaniji jew milli jiehdu miżuri ulterjuri li jkollhom l-istess objettivi tad-Direttiva 2004/35/KE.
- (92) Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-konformità mal-obbligi li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponi din id-Direttiva, jew l-implimentazzjoni volontarja tagħhom, tikkwalifika bhala aspett jew element ambjentali u/jew soċjali li l-awtoritajiet kontraenti jistgħu, f'konformità mad-Direttivi 2014/23/UE⁽²⁶⁾, 2014/24/UE⁽²⁷⁾ u 2014/25/UE⁽²⁸⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, iqisu bhala parti mill-kriterji għall-aġġudikazzjoni għall-kuntratti pubbliċi u ta' konċessjoni jew jistabbilixxu fir-rigward tal-prestazzjoni ta' tali kuntratti. L-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti jistgħu jeskludu jew jistgħu jkunu meħtieġa mill-Istati Membri li jeskludu mill-partecipazzjoni fi proċedura tal-akkwist, inkluż fi proċedura ta' aġġudikazzjoni ta' konċessjoni, meta applikabbli, kwalunkwe operatur ekonomiku, meta jistgħu juru bi kwalunkwe mezz xieraq ksur tal-obbligi applikabbli fl-oqsma tal-ligi ambjentali, soċjali u tax-xogħol, inklużi dawk li jirriżultaw minn ċerti ftehimiet internazzjonali ratifikati mill-Istati Membri kollha u elenkati f'dawk id-Direttivi, jew li l-operatur ekonomiku huwa ħati ta' mgħiba professjonali ħazina serja, li trendi l-integrità tiegħu dubjuża. Biex tiġi żgurata

⁽²⁵⁾ Id-Direttiva 2004/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar ir-responsabbiltà ambjentali f'dak li għandu x'jaqsam mal-prevenzjoni u r-rimedju għal danni ambjentali (GU L 143, 30.4.2004, p. 56).

⁽²⁶⁾ Id-Direttiva 2014/23/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-għoti ta' kuntratti ta' konċessjoni (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 1).

⁽²⁷⁾ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li thassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65).

⁽²⁸⁾ Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li thassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243).

l-konsistenza tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni u tiġi appoġġata l-implimentazzjoni, jenhtieg li l-Kummissjoni tikkunsidra jekk huwiex rilevanti li taġġorna kwalunkwe direttiva minn dawk, b'mod partikolari fir-rigward tar-rekwiżiti u tal-miżuri li l-Istati Membri jridu jadottaw biex jiżguraw il-konformità mal-obbligi ta' sostenibbiltà u ta' diligenza dovuta matul il-proċessi tal-akkwist u ta' konċessjoni.

- (93) Persuni li jaħdmu għal kumpaniji soġġetti għal obbligi ta' diligenza dovuta previsti f'din id-Direttiva jew li jkunu f'kuntatt ma' tali kumpaniji fil-kuntest tal-attivitajiet tagħhom relatati max-xogħol jista' jkollhom rwol ewlieni fl-esponiment ta' ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponi din id-Direttiva. B'hekk jistgħu jikkontribwixxu għall-prevenzjoni u għall-iskoraġġiment ta' tali ksur u għat-tishih tal-infurzar ta' din id-Direttiva. Għalhekk, jenhtieg li d-Direttiva (UE) 2019/1937 tapplika għar-rapportar tal-ksur kollu tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponi din id-Direttiva u għall-protezzjoni ta' persuni li jirrapportaw tali ksur.
- (94) Biex tissaħħaħ iċ-ċertezza legali, l-applikabbiltà, skont din id-Direttiva, tad-Direttiva (UE) 2019/1937 għar-rapportar ta' ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponi din id-Direttiva u għall-protezzjoni ta' persuni li jirrapportaw tali ksur, jenhtieg li tiġi riflessa fid-Direttiva (UE) 2019/1937. Għalhekk, jenhtieg li l-Anness tad-Direttiva (UE) 2019/1937 jiġi emendat skont dan. Huwa f'idejn l-Istati Membri li jiżguraw li dik l-emenda tkun riflessa fil-miżuri ta' traspożizzjoni tagħhom adottati f'konformità mad-Direttiva (UE) 2019/1937.
- (95) Sabiex tiġi speċifikata l-informazzjoni li l-kumpaniji li mhumiex soġġetti għar-rekwiżiti ta' rapportar skont id-dispożizzjonijiet dwar ir-rapportar dwar is-sostenibbiltà korporattiva skont id-Direttiva 2013/34/UE jenhtieg li jkunu qed jikkomunikaw dwar il-kwistjonijiet koperti minn din id-Direttiva, jenhtieg li tiġi delegata lill-Kummissjoni s-setgħa li tadotta atti skont l-Artikolu 290 tat-TFUE fir-rigward tad-determinazzjoni ta' regoli addizzjonali dwar il-kontenut u l-kriterji ta' tali rapportar, filwaqt li tiġi speċifikata informazzjoni dwar id-deskrizzjoni tad-diligenza dovuta, l-impatti reali u potenzjali u l-azzjonijiet mehuda fuqhom. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, ukoll fil-livell ta' esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet⁽²⁹⁾. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata partecipazzjoni ugwali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċievuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqqhat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jitrattaw it-thejjija ta' atti delegati.
- (96) Jenhtieg li din id-Direttiva tiġi applikata f'konformità mad-dritt tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data u mad-dritt għall-protezzjoni tal-privatezza u tad-data personali kif minqax fl-Artikoli 7 u 8 tal-Karta. Kwalunkwe proċessar ta' data personali skont din id-Direttiva jrid isir f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679, inklużi r-rekwiżiti tal-limitazzjoni tal-iskop, il-minimizzazzjoni tad-data u l-limitazzjoni tal-ħżin.
- (97) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data gie kkonsultat skont l-Artikolu 28(2) tar-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁰⁾ u ta l-opinjoni fis-17 ta' Marzu 2022.
- (98) Jenhtieg li l-Kummissjoni tirrapporta perjodikament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u l-effettività tagħha fl-ilhuq tal-oġġettivi tagħha, b'mod partikolari fl-indirizzar tal-impatti negattivi. Jenhtieg li l-ewwel rapport ikopri, fost l-oħrajn, l-impatti ta' din id-Direttiva fuq l-SMEs, il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva f'termini tal-kumpaniji koperti, jekk id-definizzjoni tat-terminu "katina ta' attivitajiet" teħtieġx li tiġi riveduta, jekk l-Anness ta' din id-Direttiva jeħtieġx li jiġi mmodifikat u l-lista ta' konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti msemmija f'din id-Direttiva jenhtiegx tiġi emendata, b'mod partikolari fid-dawl tal-iżviluppi internazzjonali, jekk ir-regoli dwar il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima u s-setgħat tal-awtoritajiet supervizorji relatati ma' dawk ir-regoli jeħtieġx li jiġu riveduti, l-effettività tal-mekkaniżmi ta' infurzar stabbiliti fil-livell nazzjonali, tal-penali u tar-regoli dwar ir-responsabbiltà ċivili, u jekk humiex meħtieġa bidliet fil-livell ta' armonizzazzjoni ta' din id-Direttiva biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji fis-suq intern. Mal-ewwel opportunità wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva, iżda mhux aktar tard minn sentejn wara dik id-data, jenhtieg li l-Kummissjoni tipprezenta wkoll rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-ħtieġa li jiġu

⁽²⁹⁾ ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

⁽³⁰⁾ Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deċiżjoni Nru 1247/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39).

stabbiliti rekwiżiti addizzjonali ta' diligenza dovuta tas-sostenibbiltà adattati għall-impriżi finanzjarji regolati fir-rigward tal-forniment ta' servizzi finanzjarji u attivitajiet ta' investment, u l-opzjonijiet għal tali rekwiżiti ta' diligenza dovuta kif ukoll l-impatti tagħhom, f'konformità mal-oġġettivi ta' din id-Direttiva, filwaqt li jitqiesu atti legiżlattivi oħra tal-Unjoni li japplikaw għall-impriżi finanzjarji regolati. Dak ir-rapport jenhtieg li jkun akkumpanjat, jekk xieraq, minn proposta legiżlattiva.

- (99) Minhabba li l-oġġettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri l-isfruttament aħjar tal-potenzjal tas-suq uniku biex jikkontribwixxi għat-tranzizzjoni lejn ekonomija sostenibbli u jikkontribwixxi għall-iżvilupp sostenibbli permezz tal-prevenzjoni u tal-mitigazzjoni tal-impatti negattivi reali jew potenzjali fuq id-drittijiet tal-bniedem u l-ambjent fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji, ma jistgħux jinkisbu b'mod sufficjenti mill-Istati Membri, iżda jistgħu pjuttost, minhabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni, b'mod partikolari, il-fatt li l-problemi u l-kawżi ta' dawk il-problemi indirizzati minn din id-Direttiva huma ta' dimensjoni tranżnazzjonali, peress li hafna kumpaniji qed joperaw madwar l-Unjoni kollha jew globalment u l-ktajjen tal-valur tagħhom jestendu għal Stati Membri oħra u għal pajjiżi terzi, u l-fatt li l-miżuri tal-Istati Membri individwali jirriskjaw li jkunu ineffettivi u li jwasslu għal frammentazzjoni tas-suq intern, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-TUE. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieg sabiex jinkisbu dawk l-oġġettivi,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Suġġett

1. Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli dwar:

- (a) l-obbligi għall-kumpaniji rigward l-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem u l-impatti negattivi ambjentali, reali u potenzjali, fir-rigward tal-operazzjonijiet tagħhom stess, l-operazzjonijiet tas-sussidjarji tagħhom, u l-operazzjonijiet mwettqa mis-shab kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet ta' dawk il-kumpaniji;
- (b) ir-responsabbiltà għal ksur tal-obbligi kif imsemmija fil-punt (a); u
- (c) l-obbligu għall-kumpaniji li jadottaw u jqiegħdu fis-seħh pjan ta' tranzizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima li jkollu l-għan li jiżgura, permezz tal-aqwa sforzi, il-kompatibbiltà tal-mudell kummerċjali u l-istrategija tal-kumpanija mat-tranzizzjoni lejn ekonomija sostenibbli u mal-limitazzjoni tat-tishin globali għal 1,5 °C f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi.

2. Din id-Direttiva ma għandhiex tikkostitwixxi raġuni għat-tnaqqis tal-livell ta' protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, tax-xogħol u dawk soċjali, jew tal-harsien tal-ambjent jew tal-protezzjoni tal-klima previsti mid-dritt nazzjonali tal-Istati Membri jew mill-ftehimiet kollettivi applikabbli fil-mument tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva.

3. Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi fl-oqsma tad-drittijiet tal-bniedem, tax-xogħol u dawk soċjali, u tal-harsien tal-ambjent u t-tibdil fil-klima skont atti legiżlattivi oħra tal-Unjoni. Jekk dispożizzjoni ta' din id-Direttiva tkun f'kunflitt ma' dispożizzjoni ta' att legiżlattiv ieħor tal-Unjoni li jkollu l-istess oġġettivi u li jipprevedi obbligi aktar estensivi jew aktar speċifiċi, id-dispożizzjoni ta' dak l-att legiżlattiv l-ieħor tal-Unjoni għandu jipprevali sal-punt tal-kunflitt u għandu japplika fir-rigward ta' dawk l-obbligi speċifiċi.

Artikolu 2

Kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għall-kumpaniji ffurmati f'konformità mal-legiżlazzjoni ta' Stat Membru u li jissodisfaw waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) il-kumpanija kellha medja ta' aktar minn 1 000 impjegat u kellha fatturat nett dinji ta' aktar minn EUR 450 000 000 fl-aħħar sena finanzjarja li għaliha ġew adottati jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali;
- (b) il-kumpanija ma lahqitx il-livelli limitu kif imsemmija fil-punt (a) iżda hija l-kumpanija omm apikali ta' grupp li lahaq dawk il-livelli limitu fl-aħħar sena finanzjarja li għaliha ġew adottati jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali konsolidati;

(c) il-kumpanija dahlet fi grupp jew hija l-kumpanija omm apikali ta' grupp, li dahal fi ftehimiet ta' franchising jew ta' liċenzjar fl-Unjoni bi skambju għal royalties ma' kumpaniji terzi indipendenti, meta daww il-ftehimiet jiżguraw identità komuni, kuncett ta' negozju komuni u l-applikazzjoni ta' metodi kummerċjali uniformi, u meta daww ir-royalties ammontaw għal aktar minn EUR 22 500 000 fl-aħħar sena finanzjarja li għaliha ġew adottati jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, u dment li l-kumpanija kellha jew hija l-kumpanija omm apikali ta' grupp li kellu fatturat nett dinji ta' aktar minn EUR 80 000 000 fl-aħħar sena finanzjarja li għaliha ġew adottati jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali.

2. Din id-Direttiva għandha tapplika wkoll għall-kumpaniji ffurmati f'konformità mal-leġislazzjoni ta' pajjiż terz u li jissodisfaw wahda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) il-kumpanija ġġenerat fatturat nett ta' aktar minn EUR 450 000 000 fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħħar sena finanzjarja;

(b) il-kumpanija ma laħqitx il-livell limitu kif imsemmi fil-punt (a) iżda hija l-kumpanija omm apikali ta' grupp li fuq bażi konsolidata lahaq dak il-livell limitu fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħħar sena finanzjarja;

(c) il-kumpanija dahlet fi grupp jew hija l-kumpanija omm apikali ta' grupp, li dahal fi ftehimiet ta' franchising jew ta' liċenzjar fl-Unjoni bi skambju għal royalties ma' kumpaniji terzi indipendenti, meta daww il-ftehimiet jiżguraw identità komuni, kuncett ta' negozju komuni u l-applikazzjoni ta' metodi kummerċjali uniformi, u meta daww ir-royalties ammontaw għal aktar minn EUR 22 500 000 fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħħar sena finanzjarja; u dment li l-kumpanija tkun iġġenerat, jew tkun il-kumpanija omm apikali ta' grupp li ġġenera, fatturat nett ta' aktar minn EUR 80 000 000 fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħħar sena finanzjarja.

3. Meta l-kumpanija omm apikali jkollha bhala l-attività ewlenija tagħha ż-żamma ta' ishma f'sussidjarji operazzjonali u ma tinvolvi ruħha fit-teħid ta' deċizzjonijiet manigerjali, operazzjonali jew finanzjarji li jaffettwaw il-grupp jew wahda mis-sussidjarji jew aktar tagħha, hija tista' tiġi eżentata milli ttwettaq l-obbligi skont din id-Direttiva. Dik l-eżenzjoni hija soġġetta għall-kundizzjoni li wahda mis-sussidjarji tal-kumpanija omm apikali stabbilita fl-Unjoni tiġi ddeżinjata biex tissodisfa l-obbligi stipulati fl-Artikoli 6 sa 16 u fl-Artikolu 22 f'isem il-kumpanija omm apikali, inklużi l-obbligi tal-kumpanija omm apikali fir-rigward tal-attivitàjiet tas-sussidjarji tagħha. F'tali każ, is-sussidjarja ddeżinjata tinghata l-mezzi u l-awtorità legali kollha meħtieġa biex tissodisfa daww l-obbligi b'mod effettiv, b'mod partikolari biex tiżgura li s-sussidjarja ddeżinjata tikseb minghand il-kumpaniji tal-grupp l-informazzjoni u d-dokumenti rilevanti biex tissodisfa l-obbligi tal-kumpanija omm apikali skont din id-Direttiva.

Il-kumpanija omm apikali għandha tapplika għall-eżenzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu għand l-awtorità superviżorja kompetenti, f'konformità mal-Artikolu 24, biex tivvaluta jekk il-kundizzjonijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu humiex issodisfati. Meta l-kundizzjonijiet ikunu ġew issodisfati l-awtorità għandha tagħti l-eżenzjoni. Meta applikabbli, tali awtorità għandha tinforma kif xieraq lill-awtorità superviżorja kompetenti tal-Istat Membru fejn tkun stabbilita s-sussidjarja deżinjata bl-applikazzjoni u mbaġħad bid-deċizzjoni tagħha.

Il-kumpanija omm apikali għandha tibqa' responsabbli b'mod kongunt mas-sussidjarja deżinjata għal nuqqas min-naħa ta' din tal-aħħar li tikkonforma mal-obbligi tagħha f'konformità mal-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu.

4. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, l-għadd ta' impjegati part-time għandu jiġi kkalkolat fuq bażi ekwivalenti għal full-time. Il-haddiema temporanji tal-aġenzija u haddiema oħra f'forom ta' impjeg mhux standard, dment li jissodisfaw il-kriterji għad-determinazzjoni tal-istatus ta' haddiem kif stabbilit mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, għandhom jiġu inklużi fil-kalkolu tal-għadd ta' impjegati bl-istess mod daqslikieku kienu haddiema impjegati direttament għall-istess perjodu ta' zmien mill-kumpanija.

5. Meta kumpanija tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 jew 2, din id-Direttiva għandha tapplika biss jekk daww il-kundizzjonijiet jiġu ssodisfati f'sentejn finanzjarji konsekuttivi. Din id-Direttiva ma għandhiex tibqa' tapplika għal kumpanija msemmija fil-paragrafu 1 jew 2 meta l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 jew 2 ma jibqgħux jiġu ssodisfati għal kull wahda mill-aħħar sentejn finanzjarji rilevanti.

6. Fir-rigward tal-kumpaniji msemmija fil-paragrafu 1, l-Istat Membru kompetenti biex jirregola kwistjonijiet koperti minn din id-Direttiva għandu jkun l-Istat Membru li fih il-kumpanija jkollha l-uffiċċju registrat tagħha.

7. Fir-rigward ta' kumpanija kif imsemmija fil-paragrafu 2, l-Istat Membru kompetenti biex jirregola kwistjonijiet koperti minn din id-Direttiva għandu jkun l-Istat Membru li fih dik il-kumpanija jkollha fergħa. Jekk kumpanija ma jkollha fergħa fl-ebda Stat Membru, jew ikollha fergħat li jinsabu fi Stati Membri differenti, l-Istat Membru kompetenti biex jirregola kwistjonijiet koperti minn din id-Direttiva għandu jkun dak li fih dik il-kumpanija tkun iġġenerat l-oghla fatturat nett tagħha fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħhar sena finanzjarja.

8. Din id-Direttiva ma għandhiex tapplika għall-AIFs, kif definit fl-Artikolu 4(1), il-punt (a), tad-Direttiva 2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³¹⁾ jew għal impriżi ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2009/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³²⁾.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

1. Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(a) "kumpanija" tfisser kwalunkwe waħda minn dawn li ġejjin:

(i) persuna ġuridika kkonstitwita bħala waħda mill-forom ġuridiċi elenkati fl-Annessi I u II tad-Direttiva 2013/34/UE;

(ii) persuna ġuridika kostitwita f'konformità mad-dritt ta' pajjiż terz f'forma komparabbli ma' dawk elenkati fl-Annessi I u II tad-Direttiva 2013/34/UE;

(iii) impriża finanzjarja regolata, irrispettivament mill-forma ġuridika tagħha, li tkun:

— istituzzjoni ta' kreditu, kif definit fl-Artikolu 4(1), il-punt (1), tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³³⁾;

— ditta tal-investment, kif definit fl-Artikolu 4(1), il-punt (1), tad-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁴⁾;

— manijer ta' fond ta' investiment alternattiv (AIFM), kif definit fl-Artikolu 4(1), il-punt (b), tad-Direttiva 2011/61/UE, inkluż manijer ta' fondi Ewropej ta' kapital ta' riskju (EuVECA), kif imsemmi fir-Regolament (UE) Nru 345/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁵⁾, manijer ta' fondi ta' intraprenditorija soċjali Ewropej (EuSEF), kif imsemmi fir-Regolament (UE) Nru 346/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁶⁾, u manijer ta' fondi ta' investiment Ewropej fuq terminu twil (ELTIF), kif imsemmi fir-Regolament (UE) 2015/760 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁷⁾;

— kumpanija tal-manijment, kif definit fl-Artikolu 2(1), il-punt (b), tad-Direttiva 2009/65/KE;

— impriża tal-assigurazzjoni, kif definit fl-Artikolu 13, il-punt (1), tad-Direttiva 2009/138/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁸⁾;

— impriża tar-riassigurazzjoni, kif definit fl-Artikolu 13, il-punt (4), tad-Direttiva 2009/138/KE;

⁽³¹⁾ Id-Direttiva 2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2011 dwar Manijers ta' Fondi ta' Investiment Alternattivi u li temenda d-Direttivi 2003/41/KE u 2009/65/KE u r-Regolamenti (KE) Nru 1060/2009 u (UE) Nru 1095/2010 (ĠU L 174, 1.7.2011, p. 1);

⁽³²⁾ Id-Direttiva 2009/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi fir-rigward tal-impriżi ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) (ĠU L 302, 17.11.2009, p. 32).

⁽³³⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar ir-rekwiżiti prudenzjali għall-istituzzjonijiet ta' kreditu u d-ditti tal-investment u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 1).

⁽³⁴⁾ Id-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li temenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 349).

⁽³⁵⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 345/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2013 dwar fondi Ewropej ta' kapital ta' riskju (ĠU L 115, 25.4.2013, p. 1).

⁽³⁶⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 346/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2013 dwar il-fondi ta' intraprenditorija soċjali Ewropej (ĠU L 115, 25.4.2013, p. 18).

⁽³⁷⁾ Ir-Regolament (UE) 2015/760 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2015 dwar il-Fondi ta' Investiment Ewropej fuq Terminu Twil (ĠU L 123, 19.5.2015, p. 98).

⁽³⁸⁾ Id-Direttiva 2009/138/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2009 dwar il-bidu u l-eżerċizzju tan-negozju tal-assigurazzjoni u tar-riassigurazzjoni (Solvenza II) (ĠU L 335, 17.12.2009, p. 1).

- istituzzjoni għall-provvista ta' rtirar okkupazzjonali fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva (UE) 2016/2341 f'konformità mal-Artikolu 2 tagħha, dment li Stat Membru ma jkunx għażel li ma japplikax dik id-Direttiva fl-intier tagħha jew parzjalment għal dawk l-istituzzjonijiet għall-provvista ta' rtirar okkupazzjonali f'konformità mal-Artikolu 5 ta' dik id-Direttiva;
  - kontroparti ċentrali, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tar-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁹⁾;
  - depożitorju ċentrali tat-titoli, kif definit fl-Artikolu 2(1), il-punt (1), tar-Regolament (UE) Nru 909/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁰⁾;
  - strument ta' għan speċjali tal-assigurazzjoni jew tar-riassigurazzjoni awtorizzat f'konformità mal-Artikolu 211 tad-Direttiva 2009/138/KE;
  - entità bi skop speċjali tat-titolizzazzjoni, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (2), tar-Regolament (UE) 2017/2402 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴¹⁾;
  - kumpanija holding finanzjarja, kif definit fl-Artikolu 4(1), il-punt (20), tar-Regolament (UE) Nru 575/2013, kumpanija holding tal-assigurazzjoni, kif definit fl-Artikolu 212(1), il-punt (f), tad-Direttiva 2009/138/KE, jew kumpanija holding finanzjarja mħallta, kif definit fl-Artikolu 212(1), il-punt (h), tad-Direttiva 2009/138/KE, li tkun parti minn grupp tal-assigurazzjoni li jkun soġġett għal superviżjoni fil-livell tal-grupp skont l-Artikolu 213 ta' dik id-Direttiva u li ma jkunx eżentat mis-superviżjoni tal-grupp skont l-Artikolu 214(2) tad-Direttiva 2009/138/KE;
  - istituzzjoni ta' pagament, kif imsemmi fl-Artikolu 1(1), il-punt (d), tad-Direttiva (UE) 2015/2366 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴²⁾;
  - istituzzjoni tal-flus elettronici, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva 2009/110/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴³⁾;
  - fornitur ta' servizzi ta' finanzjament kollettiv, kif definit fl-Artikolu 2(1), il-punt (e), tar-Regolament (UE) 2020/1503 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁴⁾;
  - fornitur ta' servizzi tal-kriptoassi, kif definit fl-Artikolu 3(1), il-punt (15), tar-Regolament (UE) 2023/1114 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁵⁾, meta jwettaq servizz wiehed jew aktar tal-kriptoassi, kif definit fl-Artikolu 3(1), il-punt (16), ta' dak ir-Regolament;
- (b) "impatt ambjentali negattiv" tfisser impatt negattiv fuq l-ambjent li jirriżulta mill-ksur tal-projbizzjonijiet u tal-obbligi elenkati fil-Parti I, it-Taqsima 1, il-punti 15 u 16, u fil-Parti II tal-Anness ta' din id-Direttiva, filwaqt li titqies il-leġiżlazzjoni nazzjonali marbuta mad-dispożizzjonijiet tal-istrumenti elenkati fih;
- (c) "impatt negattiv fuq id-drittijiet tal-bniedem" tfisser impatt fuq il-persuni li jirriżulta minn:
- (i) abbuż ta' wiehed mid-drittijiet tal-bniedem elenkati fil-Parti I, it-Taqsima 1, tal-Anness ta' din id-Direttiva, billi dawk id-drittijiet tal-bniedem huma minquxa fl-istrumenti internazzjonali elenkati fil-Parti I, it-Taqsima 2, tal-Anness ta' din id-Direttiva;

⁽³⁹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar derivati OTC, kontropartijiet ċentrali u repożitorji tad-data dwar it-tranzazzjonijiet (ĠU L 201, 27.7.2012, p. 1).

⁽⁴⁰⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 909/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-23 ta' Lulju 2014 dwar titjib fis-saldu tat-titoli fl-Unjoni Ewropea u dwar depożitorji ċentrali tat-titoli u li jemenda d-Direttivi 98/26/KE u 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 236/2012 (ĠU L 257, 28.8.2014, p. 1).

⁽⁴¹⁾ Ir-Regolament (UE) 2017/2402 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2017 li jstabbilixxi qafas ġenerali għat-titolizzazzjoni u li johloq qafas speċifiku għal titolizzazzjoni sempliċi, trasparenti u standardizzata, u li jemenda d-Direttivi 2009/65/KE, 2009/138/KE u 2011/61/UE u r-Regolamenti (KE) Nru 1060/2009 u (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 347, 28.12.2017, p. 35).

⁽⁴²⁾ Id-Direttiva (UE) 2015/2366 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar is-servizzi ta' pagament fis-suq intern, li temenda d-Direttivi 2002/65/KE, 2009/110/KE u 2013/36/UE u r-Regolament (UE) Nru 1093/2010, u li tħassar id-Direttiva 2007/64/KE (ĠU L 337, 23.12.2015, p. 35).

⁽⁴³⁾ Id-Direttiva 2009/110/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 dwar il-bidu, l-eżerċizzju u s-superviżjoni prudenzjali tan-negozju tal-istituzzjonijiet tal-flus elettronici li temenda d-Direttivi 2005/60/KE u 2006/48/KE u li tħassar id-Direttiva 2000/46/KE (ĠU L 267, 10.10.2009, p. 7).

⁽⁴⁴⁾ Ir-Regolament (UE) 2020/1503 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Ottubru 2020 dwar fornituri Ewropej ta' servizzi ta' finanzjament kollettiv għan-negozji, u li jemenda r-Regolament (UE) 2017/1129 u d-Direttiva (UE) 2019/1937 (ĠU L 347, 20.10.2020, p. 1).

⁽⁴⁵⁾ Ir-Regolament (UE) 2023/1114 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Mejju 2023 dwar is-swieq fil-kriptoassi, u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1093/2010 u (UE) Nru 1095/2010 u d-Direttivi 2013/36/UE u (UE) 2019/1937 (ĠU L 150, 9.6.2023, p. 40).

- (ii) abbuż ta' dritt tal-bniedem mhux elenkat fil-Parti I, it-Taqsima 1, tal-Anness ta' din id-Direttiva, iżda minqux fl-istrumenti tad-drittijiet tal-bniedem elenkati fil-Parti I, it-Taqsima 2, tal-Anness ta' din id-Direttiva, dment li:
- id-dritt tal-bniedem jista' jiġi abbużat minn kumpanija jew entità ġuridika;
  - l-abbuż tad-dritt tal-bniedem ifixkel direttament interess legali protett fl-istrumenti tad-drittijiet tal-bniedem elenkati fil-Parti I, it-Taqsima 2, tal-Anness ta' din id-Direttiva; u
  - il-kumpanija setgħet ipprevediet b'mod raġonevoli r-riskju li tali dritt tal-bniedem jista' jiġi affettwat, b'kont meħud taċ-ċirkostanzi tal-każ speċifiku, inklużi n-natura u l-firxa tal-operazzjonijiet kummerċjali tal-kumpanija u l-katina ta' attivitajiet tagħha, il-karatteristiċi tas-settur ekonomiku u l-kuntest ġeografiku u operazzjonali;
- (d) “impatt negattiv” tfisser impatt ambjentali negattiv jew impatt negattiv fuq id-drittijiet tal-bniedem;
- (e) “sussidjarja” tfisser persuna ġuridika, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (10), tad-Direttiva 2013/34/UE, u persuna ġuridika li permezz tagħha tiġi eżerċitata l-attività ta' impriża kontrollata, kif definit fl-Artikolu 2(1), il-punt (f), tad-Direttiva 2004/109/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁶⁾;
- (f) “sieheb kummerċjali” tfisser entità:
- (i) li magħha l-kumpanija jkollha ftehim kummerċjali relatat mal-operazzjonijiet, mal-prodotti jew mas-servizzi tal-kumpanija jew li lilha l-kumpanija tipprovdi servizzi skont il-punt (g) (“sieheb kummerċjali dirett”); jew
  - (ii) li mhijiex sieheb kummerċjali dirett iżda li twettaq operazzjonijiet kummerċjali relatati mal-operazzjonijiet, il-prodotti jew is-servizzi tal-kumpanija (“sieheb kummerċjali indirett”);
- (g) “katina ta' attivitajiet” tfisser:
- (i) l-attivitajiet tas-shab kummerċjali upstream ta' kumpanija relatati mal-produzzjoni ta' oġġetti jew il-forniment ta' servizzi minn dik il-kumpanija, inklużi d-disinn, l-estrazzjoni, it-tiftix ta' sorsi ta' provvista, il-manifattura, it-trasport, il-ħżin u l-provvista ta' materja prima, prodotti jew partijiet ta' prodotti u l-iżvilupp tal-prodott jew tas-servizz; u
  - (ii) l-attivitajiet tas-shab kummerċjali downstream ta' kumpanija relatati mad-distribuzzjoni, mat-trasport u mal-ħżin ta' prodott ta' dik il-kumpanija, meta s-shab kummerċjali jwettqu dawk l-attivitajiet għall-kumpanija jew fisem il-kumpanija, u li jeskludu d-distribuzzjoni, it-trasport u l-ħżin ta' prodott li jkun soġġett għall-kontrolli tal-esportazzjoni skont ir-Regolament (UE) 2021/821 jew għall-kontrolli tal-esportazzjoni relatati ma' armi, munizzjon jew materjali tal-gwerra, ladarba tkun awtorizzata l-esportazzjoni tal-prodott;
- (h) “verifika indipendenti minn parti terza” tfisser verifika tal-konformità minn kumpanija, jew partijiet mill-katina ta' attivitajiet tagħha, mar-rekwiżiti tad-drittijiet tal-bniedem u ambjentali li jirriżultaw minn din id-Direttiva minn espert li jkun oġġettiv, kompletament indipendenti mill-kumpanija, hieles minn kwalunkwe kunflitt ta' interess u minn influwenza esterna, li jkollu esperjenza u kompetenza fi kwistjonijiet ambjentali jew tad-drittijiet tal-bniedem, skont in-natura tal-impatt negattiv, u li jkun responsabbli għall-kwalità u għall-affidabbiltà tal-verifika;
- (i) “SME” tfisser intrapriża mikro, żghira jew ta' daqs medju, irrISPettivament mill-forma ġuridika tagħha, li ma tkunx parti minn grupp kbir, peress li dawk it-termini huma definiti skont l-Artikolu 3(1), (2), (3) u (7) tad-Direttiva 2013/34/UE;
- (j) “inizjattiva tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati” tfisser kombinazzjoni ta' proċeduri, għodod u mekkaniżmi volontarji ta' diligenza dovuta, żviluppata u ssorveljata minn gvernijiet, assoċjazzjonijiet tal-industrija, organizzazzjonijiet interessati, inklużi organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, jew raggruppamenti jew kombinazzjonijiet tagħhom, li l-kumpaniji jistgħu jippartecipaw fihom sabiex jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-obbligi ta' diligenza dovuta;
- (k) “rappreżentant awtorizzat” tfisser persuna fiżika jew ġuridika residenti jew stabbilita fl-Unjoni li jkollha mandat minn kumpanija fis-sens tal-punt (a)(ii) li taġixxi f'isimha fir-rigward tal-konformità mal-obbligi ta' dik il-kumpanija skont din id-Direttiva;

⁽⁴⁶⁾ Id-Direttiva 2004/109/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 2004 dwar l-armonizzazzjoni tar-rekwiżiti ta' trasparenza f'dak li għandu x'jaqsam ma' informazzjoni dwar emittenti li t-titoli tagħhom huma ammessi għall-kummerċ f'suq regolat u li temenda d-Direttiva 2001/34/KE (ĠU L 390, 31.12.2004, p. 38).

- (l) “impatt negattiv sever” tfisser impatt negattiv li jkun speċjalment sinifikanti minhabba n-natura tiegħu, bhal impatt li jinvolvi hsara għall-hajja, għas-saħħa jew għal-libertà tal-bniedem, jew minhabba l-iskala, l-ambitu jew in-natura irrimedjabbli tiegħu, b'kont meħud tal-gravità tiegħu, inkluż l-ghadd ta' individwi li jkunu jew li jistgħu jkunu affettwati, il-livell tad-dannu li jkun sar jew li seta' sar lill-ambjent jew ta' kif gie affettwat mod iehor, l-irreversibbiltà tiegħu u l-limiti fuq il-kapaċità li l-individwi affettwati jew l-ambjent jiġu restawrati għal sitwazzjoni ekwivalenti għas-sitwazzjoni tagħhom qabel l-impatt f'perjodu ta' żmien raġonevoli;
- (m) “fatturat nett” tfisser:
- (i) il-“fatturat nett” kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (5), tad-Direttiva 2013/34/UE; jew
- (ii) meta l-kumpanija tapplika standards internazzjonali tal-kontabilità adottati abbażi tar-Regolament (KE) Nru 1606/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁴⁷⁾ jew tkun kumpanija fis-sens tal-punt (a)(ii), id-dhul kif definit mill-qafas ta' rapportar finanzjarju, jew fis-sens tiegħu, li abbażi tiegħu jithejjew id-dikjarazzjonijiet finanzjarji tal-kumpanija;
- (n) “partijiet ikkonċernati” tfisser l-impjegati tal-kumpanija, l-impjegati tas-sussidjarji tagħha, trade unions u rappreżentanti tal-haddiema, konsumaturi u individwi, raggruppamenti, komunitajiet jew entitajiet oħra li d-drittijiet jew l-interessi tagħhom huma jew jistgħu jiġu affettwati mill-prodotti, mis-servizzi u mill-operazzjonijiet tal-kumpanija, tas-sussidjarji tagħha u tas-shab kummerċjali tagħha, inklużi l-impjegati tas-shab kummerċjali tal-kumpanija u t-trade unions u r-rappreżentanti tal-haddiema tagħhom, l-istituzzjonijiet nazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem u dawk ambjentali, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili li l-finijiet tagħhom jinkludu l-harsien tal-ambjent, u r-rappreżentanti legittimi ta' dawk l-individwi, ir-raggruppamenti, il-komunitajiet jew l-entitajiet;
- (o) “miżuri xierqa” tfisser miżuri li jkunu kapaċi jilhqqu l-oġettivi tad-diligenza dovuta, billi jindirizzaw b'mod effettiv l-impatti negattivi b'mod proporzjonat mal-grad ta' severità u mal-probabbiltà tal-impatt negattiv, u raġonevolment disponibbli għall-kumpanija, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi tal-każ speċifiku, inklużi n-natura u l-firxa tal-impatt negattiv u tal-fatturi ta' riskju rilevanti;
- (p) “relazzjoni kummerċjali” tfisser ir-relazzjoni ta' kumpanija ma' sieheb kummerċjali;
- (q) “kumpanija omm” tfisser kumpanija li tikkontrolla sussidjarja waħda jew aktar;
- (r) “kumpanija omm apikali” tfisser kumpanija omm li tikkontrolla, jew direttament inkella indirettament f'konformità mal-kriterji stipulati fl-Artikolu 22(1) sa (5) tad-Direttiva 2013/34/UE, sussidjarja waħda jew aktar u li ma tkunx ikkontrollata minn kumpanija oħra;
- (s) “grupp ta' kumpaniji” jew “grupp” tfisser kumpanija omm u s-sussidjarji kollha tagħha;
- (t) “rimedju” tfisser li l-persuna jew il-persuni, il-komunitajiet jew l-ambjent affettwati jiġu restawrati għal sitwazzjoni ekwivalenti jew qrib kemm jista' jkun għas-sitwazzjoni li kienu jkunu fiha li kieku l-impatt negattiv reali ma seħx, b'mod proporzjonat għall-implikazzjoni tal-kumpanija fl-impatt negattiv, inkluż kumpens finanzjarju jew mhux finanzjarju pprovdut mill-kumpanija lil persuna jew persuni affettwati mill-impatt negattiv reali u, meta applikabbli, ir-rimborz tal-kostijiet imġarrba mill-awtoritajiet pubbliċi għal kwalunkwe miżura ta' rimedju meħtieġa;
- (u) “fatturi ta' riskju” tfisser fatti, sitwazzjonijiet jew ċirkostanzi relatati mas-severità u mal-probabbiltà ta' impatt negattiv, inkluż fil-livell tal-kumpanija, tal-operazzjonijiet kummerċjali, ġeografici u kumentwali, fil-livell tal-prodott u tas-servizz, u fatti, sitwazzjonijiet jew ċirkostanzi settorjali;
- (v) “severità ta' impatt negattiv” tfisser l-iskala, l-ambitu jew in-natura irrimedjabbli tal-impatt negattiv, b'kont meħud tal-gravità ta' impatt negattiv, inkluż l-ghadd ta' individwi li jkunu jew li jistgħu jkunu affettwati, il-livell tad-dannu li jkun sar jew li seta' sar lill-ambjent jew ta' kif gie affettwat mod iehor, l-irreversibbiltà tiegħu u l-limiti fuq il-kapaċità li l-individwi affettwati jew l-ambjent jiġu restawrati għal sitwazzjoni ekwivalenti għas-sitwazzjoni tagħhom qabel l-impatt f'perjodu ta' żmien raġonevoli.

2. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 34 sabiex temenda l-Anness ta' din id-Direttiva billi:

⁽⁴⁷⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1606/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Lulju 2002 rigward l-applikazzjoni ta' standards internazzjonali tal-kontabilità (ĠU L 243, 11.9.2002, p. 1).

- (a) iżżid referenzi għall-artikoli ta' strumenti internazzjonali ratifikati mill-Istati Membri kollha u li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dritt, projbizzjoni jew obbligu speċifiċi relatati mal-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, tal-libertajiet fundamentali u tal-ambjent elenkati fl-Anness ta' din id-Direttiva;
- (b) timmodifika, meta xieraq, ir-referenzi għall-istrumenti internazzjonali msemmija fl-Anness ta' din id-Direttiva, fid-dawl tal-modifika, tas-sostituzzjoni jew tal-abrogazzjoni ta' tali strumenti;
- (c) f'konformità mal-iżviluppi fil-fora internazzjonali rilevanti li jikkonċernaw l-istrumenti elenkati fil-Parti 1, it-Taqsima 2, tal-Anness ta' din id-Direttiva:
  - (i) tissostitwixxi r-referenzi għall-istrumenti elenkati b'referenzi għal strumenti godda li jkopru l-istess suġġett u ratifikati mill-Istati Membri kollha; jew
  - (ii) iżżid referenzi għal strumenti godda li jkopru l-istess suġġett bħall-istrumenti elenkati u ratifikati mill-Istati Membri kollha.

Artikolu 4

Livell ta' armonizzazzjoni

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 1(2) u (3), l-Istati Membri ma għandhomx jintroduċu, fid-dritt nazzjonali tagħhom, dispożizzjonijiet fil-qasam kopert minn din id-Direttiva li jistabbilixxu obbligi ta' diligenza dovuta tad-drittijiet tal-bniedem u obbligi ta' diligenza dovuta ambjentali li jiddevjaw minn dawk stabbiliti fl-Artikolu 8(1) u (2), fl-Artikolu 10(1) u fl-Artikolu 11(1).
2. Minkejja l-paragrafu 1, din id-Direttiva ma għandhiex tipprekludi lill-Istati Membri milli jintroduċu, fid-dritt nazzjonali tagħhom, dispożizzjonijiet aktar stretti li jiddevjaw minn dawk stabbiliti fid-dispożizzjonijiet għajr l-Artikolu 8(1) u (2), l-Artikolu 10(1) u l-Artikolu 11(1), jew dispożizzjonijiet li jkunu aktar speċifiċi f'termini tal-oġettiv jew tal-qasam kopert, sabiex jinkiseb livell differenti ta' protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, tal-impjiegi u dawk soċjali, tal-ambjent jew tal-klima.

Artikolu 5

Diligenza dovuta

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jwettqu diligenza dovuta tad-drittijiet tal-bniedem u diligenza dovuta ambjentali bbażati fuq ir-riskji kif stabbilit fl-Artikoli 7 sa 16 ("diligenza dovuta") billi jwettqu l-azzjonijiet li ġejjin:
  - (a) jintegraw id-diligenza dovuta fil-politiki u fis-sistemi ta' ġestjoni tar-riskju tagħhom f'konformità mal-Artikolu 7;
  - (b) jidentifikaw u jivvalutaw impatti negattivi reali jew potenzjali f'konformità mal-Artikolu 8 u, meta meħtieġ, jipprijoritizzaw l-impatti negattivi reali u potenzjali f'konformità mal-Artikolu 9;
  - (c) jipprevjenu u jimmitigaw l-impatti negattivi potenzjali, u jtemmu l-impatti negattivi reali u jimminimizzaw il-firxa tagħhom f'konformità mal-Artikoli 10 u 11;
  - (d) jipprovdu rimedju għal impatti negattivi reali f'konformità mal-Artikolu 12;
  - (e) iwettqu komunikazzjoni sinifikattiva mal-partijiet ikkonċernati f'konformità mal-Artikolu 13;
  - (f) jistabbilixxu u jzommu mekkaniżmu ta' notifika u proċedura għall-ilmenti f'konformità mal-Artikolu 14;
  - (g) jimmonitorjaw l-effettività tal-politika u tal-miżuri ta' diligenza dovuta tagħhom f'konformità mal-Artikolu 15;
  - (h) jikkomunikaw pubblikament dwar id-diligenza dovuta f'konformità mal-Artikolu 16.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, għall-finijiet tad-diligenza dovuta, il-kumpaniji jkunu intitolati li jikkondividu r-rizorsi u l-informazzjoni mal-gruppi ta' kumpaniji rispettivi tagħhom u ma' entitajiet ġuridici oħra.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li sieheb kummerċjali ma jkunx obligat jiddivulga lil kumpanija li tkun qed tikkonforma mal-obbligi li jirriżultaw minn din id-Direttiva informazzjoni li tkun sigriet kummerċjali, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva (UE) 2016/943, mingħajr preġudizzju għad-divulgazzjoni tal-identità ta' shab

kummerċjali diretti u indiretti, jew informazzjoni essenzjali meħtieġa biex jiġu identifikati impatti negattivi reali jew potenzjali, meta meħtieġ u b'mod debitament ġustifikat għall-konformità tal-kumpanija mal-obbligi ta' diligenza dovuta. Dan għandu jkun mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li s-shab kummerċjali jipproteġu s-sigriet kummerċjali tagħhom permezz tal-mekkaniżmi stabbiliti fid-Direttiva (UE) 2016/943. Is-shab kummerċjali qatt ma għandhom ikunu obbligati jiddivulgaw informazzjoni klassifikata jew informazzjoni oħra li d-divulgazzjoni tagħha tista' tikkawża riskju għall-interessi essenzjali tas-sigurtà ta' stat.

4. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li l-kumpaniji jzommu dokumentazzjoni dwar l-azzjonijiet imwettaq biex jissodisfaw l-obbligi tagħhom ta' diligenza dovuta għall-fini li tintwera l-konformità, inkluż evidenza ta' sostenn, għal mill-anqas hames snin mill-mument meta tali dokumentazzjoni tkun giet prodotta jew miksuba.

Meta, mal-iskadenza tal-perjodu ta' żamma previst fl-ewwel subparagrafu, ikun hemm għaddejn proċedimenti ġudizzjarji jew amministrattivi skont din id-Direttiva, il-perjodu ta' żamma għandu jiġi estiż sal-konkluzjoni tal-kwistjoni.

Artikolu 6

Appoġġ għad-diligenza dovuta fil-livell ta' grupp

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji omm li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva jkunu jistgħu jissodisfaw l-obbligi stipulati fl-Artikoli 7 sa 11 u fl-Artikolu 22 fisem kumpaniji li jkunu sussidjarji ta' dawkl-kumpaniji omm u li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, jekk dan jiżgura konformità effettiva. Dan huwa mingħajr preġudizzju għal tali sussidjarji li jkunu soġġetti għall-eżerċizzju tas-setgħat tal-awtorità superviżorja f'konformità mal-Artikolu 25 u għar-responsabbiltà ċivili tagħhom f'konformità mal-Artikolu 29.

2. L-issodisfar tal-obbligi ta' diligenza dovuta stipulati fl-Artikoli 7 sa 16 minn kumpanija omm f'konformità mal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jkun soġġett għall-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

- (a) is-sussidjarja u l-kumpanija omm jipprovdu lil xulxin l-informazzjoni kollha meħtieġa u jikkooperaw biex jissodisfaw l-obbligi li jirriżultaw minn din id-Direttiva;
- (b) is-sussidjarja tirrispetta l-politika ta' diligenza dovuta tal-kumpanija omm tagħha adattata kif xieraq biex tiżgura li l-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 7(1) jiġu ssodisfati fir-rigward tas-sussidjarja;
- (c) is-sussidjarja tintegra d-diligenza dovuta fil-politiki u fis-sistemi ta' ġestjoni tar-riskju kollha tagħha f'konformità mal-Artikolu 7, filwaqt li tiddekrivi b'mod ċar liema obbligi jridu jiġu ssodisfati mill-kumpanija omm, u, meta meħtieġ, lill-partijiet ikkonċernati rilevanti tinformahom dwar dan;
- (d) meta meħtieġ, is-sussidjarja tkompli tiehu miżuri xierqa f'konformità mal-Artikoli 10 u 11 u biex tissodisfa l-obbligi tagħha skont l-Artikoli 12 u 13;
- (e) meta rilevanti, is-sussidjarja tfittex assigurazzjonijiet kuntrattwali minn sieheb kummerċjali dirett f'konformità mal-Artikolu 10(2), il-punt (b), jew mal-Artikolu 11(3), il-punt (c), tfittex assigurazzjonijiet kuntrattwali minn sieheb kummerċjali indirett f'konformità mal-Artikolu 10(4) jew mal-Artikolu 11(5) u tissospendi temporanjament jew tittermina r-relazzjoni kummerċjali f'konformità mal-Artikolu 10(6) jew mal-Artikolu 11(7).

3. Meta l-kumpanija omm tissodisfa l-obbligu stipulat fl-Artikolu 22 fisem is-sussidjarja f'konformità mal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, is-sussidjarja għandha tikkonforma mal-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 22 f'konformità mal-pjan ta' tranżizzjoni tal-kumpanija omm għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima adattat kif xieraq għall-mudell kummerċjali u l-istrateġija tagħha.

Artikolu 7

L-integrazzjoni tad-diligenza dovuta fil-politiki u fis-sistemi ta' ġestjoni tar-riskju tal-kumpaniji

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jintegraw id-diligenza dovuta fil-politiki u fis-sistemi ta' ġestjoni tar-riskju rilevanti kollha tagħhom u li jkollhom stabbilita politika ta' diligenza dovuta li tiżgura diligenza dovuta bbażata fuq ir-riskji.

2. Il-politika ta' diligenza dovuta msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiġi żviluppata f'konsultazzjoni minn qabel mal-impjegati tal-kumpanija u mar-rappreżentanti tagħhom, u tinkludi dan kollu li ġej:

- (a) deskrizzjoni tal-approċċ tal-kumpanija, inkluż fuq terminu twil, għad-diligenza dovuta;
  - (b) kodiċi ta' kondotta li jiddeskrivi r-regoli u l-prinċipji li jridu jiġu segwiti mill-kumpanija kollha kemm hi u mis-sussidjarji tagħha, u mis-shab kummerċjali diretti jew indiretti tal-kumpanija f'konformità mal-Artikolu 10(2), il-punt (b), mal-Artikolu 10(4), mal-Artikolu 11(3), il-punt (c), jew mal-Artikolu 11(5); u
  - (c) deskrizzjoni tal-proċessi stabbilit biex tiġi integrata d-diligenza dovuta fil-politiki rilevanti tal-kumpanija u biex tiġi implimentata d-diligenza dovuta, inklużi l-miżuri meħuda biex tiġi vverifikata l-konformità mal-kodiċi ta' kondotta msemmi fil-punt (b) u biex tiġi estiza l-applikazzjoni ta' dak il-kodiċi għas-shab kummerċjali.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jaġġornaw il-politiki ta' diligenza dovuta tagħhom mingħajr dewmien żejjed wara li sseħh bidla sinifikanti, u jirrieżaminaw, u meta meħtieġ, jaġġornaw tali politiki mill-inqas kull 24 xahar.

Għall-finijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu, il-kumpaniji għandhom iqisu l-impatti negattivi diġà identifikati f'konformità mal-Artikolu 8, kif ukoll il-miżuri xierqa meħuda biex jindirizzaw tali impatti negattivi f'konformità mal-Artikoli 10 u 11 u l-eżitu tal-valutazzjonijiet imwettqa f'konformità mal-Artikolu 15.

Artikolu 8

Identifikazzjoni u valutazzjoni tal-impatti negattivi reali u potenzjali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jiehdu miżuri xierqa biex jidentifikaw u jivvalutaw impatti negattivi reali u potenzjali li jirriżultaw mill-operazzjonijiet tagħhom stess jew minn dawk tas-sussidjarji tagħhom u, meta jkun relatati mal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, dawk tas-shab kummerċjali tagħhom, f'konformità ma' dan l-Artikolu.
2. Bħala parti mill-obbligu stipulat fil-paragrafu 1, b'kont meħud tal-fatturi ta' riskju rilevanti, il-kumpaniji għandhom jiehdu miżuri xierqa biex:
  - (a) jimmappjaw l-operazzjonijiet tagħhom stess, dawk tas-sussidjarji tagħhom u, meta jkun relatati mal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, dawk tas-shab kummerċjali tagħhom, sabiex jidentifikaw oqsma ġenerali fejn x'aktarx l-aktar li jseħhu l-impatti negattivi u fejn x'aktarx li jkun l-aktar severi;
  - (b) abbażi tar-riżultati tal-immappjar kif imsemmi fil-punt (a), iwettqu valutazzjoni fil-fond tal-operazzjonijiet tagħhom stess, dawk tas-sussidjarji tagħhom u, meta relatati mal-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom, dawk tas-shab kummerċjali tagħhom, fl-oqsma fejn l-impatti negattivi ġew identifikati li x'aktarx l-aktar li jseħhu u fejn x'aktarx li jkun l-aktar severi.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, għall-finijiet tal-identifikazzjoni u tal-valutazzjoni tal-impatti negattivi msemmija fil-paragrafu 1 abbażi ta', meta jkun xieraq, informazzjoni kwantitattiva u kwalitattiva, il-kumpaniji jkun intitolati li jagħmlu użu minn riżorsi xierqa, inklużi rapporti indipendenti u informazzjoni miġbura permezz tal-mekkanizmu ta' notiffika u tal-proċedura għall-ilmenti previsti fl-Artikolu 14.
4. Meta l-informazzjoni meħtieġa għall-valutazzjoni fil-fond skont il-paragrafu 2, il-punt (b), tkun tista' tinkiseb mis-shab kummerċjali fl-ivvelli differenti tal-katina ta' attivitajiet, il-kumpanija għandha tipprijorizza li titlob tali informazzjoni, meta jkun raġonevoli, direttament mis-shab kummerċjali fejn l-impatti negattivi x'aktarx l-aktar li jseħhu.

Artikolu 9

Prijoritizzazzjoni tal-impatti negattivi reali u potenzjali identifikati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta ma jkunux fattibbli l-prevenzjoni, il-mitigazzjoni, it-tmiem jew il-minimizzazzjoni tal-impatti negattivi identifikati kollha fl-istess hin u b'mod sħiħ, il-kumpaniji jagħtu prijorità lill-impatti negattivi identifikati skont l-Artikolu 8 sabiex jiġu ssodisfati l-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 10 jew 11.
2. Il-prijoritizzazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkun ibbazata fuq is-severità u l-probabbiltà tal-impatti negattivi.
3. Ladarba l-impatti negattivi l-aktar severi u li x'aktarx l-aktar li jseħhu jiġu indirizzati f'konformità mal-Artikolu 10 jew 11 fi żmien raġonevoli, il-kumpanija għandha tindirizza impatti negattivi anqas severi u li x'aktarx jseħhu anqas.

Artikolu 10

Prevenzjoni ta' impatti negattivi potenzjali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jieħdu miżuri xierqa biex jipprevjenu, jew meta l-prevenzjoni ma tkunx possibbli jew ma tkunx possibbli minnufih, jimmitigaw b'mod adegwat, l-impatti negattivi potenzjali li jkunu ġew identifikati, jew kellhom jiġu identifikati, skont l-Artikolu 8, f'konformità mal-Artikolu 9 u ma' dan l-Artikolu.

Biex jiġu ddeterminati l-miżuri xierqa msemmija fl-ewwel subparagrafu, għandu jittiehed kont debitu ta':

- (a) jekk l-impatt negattiv potenzjali jistax jiġi kkawżat biss mill-kumpanija; jekk jistax jiġi kkawżat b'mod kongunt mill-kumpanija u sussidjarja jew sieheb kummerċjali, permezz ta' atti jew ommissjonijiet; jew jekk jistax jiġi kkawżat biss mis-sieheb kummerċjali ta' kumpanija fil-katina ta' attivitajiet;
- (b) jekk l-impatt negattiv potenzjali jistax isehh fl-operazzjonijiet ta' sussidjarja, sieheb kummerċjali dirett jew sieheb kummerċjali indiretti; u
- (c) il-kapaċità tal-kumpanija li tinfluwenza lis-sieheb kummerċjali li jista' jikkawża jew jikkawża b'mod kongunt l-impatt negattiv potenzjali.

2. Il-kumpaniji għandhom ikunu meħtieġa jieħdu l-miżuri xierqa li ġejjin, meta rilevanti:

- (a) meta jkun meħtieġ minhabba n-natura jew il-komplessità tal-miżuri meħtieġa għall-prevenzjoni, jiżviluppaw u jimplimentaw, mingħajr dewmien żejjed pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni, bi skedi ta' żmien raġonevoli u definiti b'mod ċar għall-implimentazzjoni ta' miżuri xierqa u indikaturi kwalitattivi u kwantitattivi għall-kejl tat-titjib; il-kumpaniji jistgħu jiżviluppaw il-pjanijiet ta' azzjoni tagħhom f'kooperazzjoni mal-inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati; il-pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni għandu jiġi adattat għall-operazzjonijiet u għall-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji;
- (b) ifittxu li jiksbu assigurazzjonijiet kuntrattwali minn sieheb kummerċjali dirett li jkun se jiżgura konformità mal-kodiċi ta' kondotta tal-kumpanija u, kif meħtieġ, ma' pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni, inkluż billi jistabbilixxi assigurazzjonijiet kuntrattwali korrispondenti mingħand is-sħab tiegħu, sal-punt li l-attivitajiet tagħhom ikunu parti mill-katina ta' attivitajiet tal-kumpanija; meta jinkisbu tali assigurazzjonijiet kuntrattwali, għandu japplika l-paragrafu 5;
- (c) jaġġmlu l-investimenti finanzjarji jew mhux finanzjarji, l-aġġustamenti jew it-titjib meħtieġa, pereżempju, fil-facilitajiet, fil-produzzjoni jew fi proċessi u infrastrutturi operazzjonali oħra;
- (d) jaġġmlu l-modifiki jew it-titjib meħtieġa fil-pjan kummerċjali, fl-istrategġiji u fl-operazzjonijiet ġenerali tal-kumpanija stess, inklużi prattiki ta' xiri, disinn u prattiki ta' distribuzzjoni;
- (e) jipprovdu appoġġ immirat u proporzjonat lil SME li tkun sieheb kummerċjali tal-kumpanija, meta meħtieġ fid-dawl tar-rizorsi, tal-għarfien u tal-limitazzjonijiet tal-SME, inkluż billi jipprovdu jew jippermettu aċċess għat-tishih tal-kapaċitajiet, għat-tahriġ jew għat-titjib tas-sistemi ta' ġestjoni, u, meta l-konformità mal-kodiċi ta' kondotta jew mal-pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni tipperikola l-vijabbiltà tal-SME, billi jipprovdu appoġġ finanzjarju mmirat u proporzjonat, bħal finanzjament dirett, self b'imghax baxx, garanziji ta' akkwist kontinwu, jew assistenza fl-iżgurar tal-finanzjament;
- (f) f'konformità mad-dritt tal-Unjoni, inkluż id-dritt tal-kompetizzjoni, jikkollaboraw ma' entitajiet oħra, inkluż, meta rilevanti, sabiex tiżdied il-kapaċità tal-kumpanija li tipprevjeni jew timmitiga l-impatt negattiv, b'mod partikolari meta l-ebda miżura oħra ma tkun xierqa jew effettiva.

3. Il-kumpaniji jistgħu jieħdu, meta rilevanti, miżuri xierqa flimkien mal-miżuri elenkati fil-paragrafu 2, bħall-involvement ma' sieheb kummerċjali dwar l-aspettattivi tal-kumpanija fir-rigward tal-prevenzjoni u tal-mitigazzjoni ta' impatti negattivi potenzjali, jew billi jipprovdu jew jippermettu l-aċċess għat-tishih tal-kapaċitajiet, gwida, appoġġ amministrattiv u finanzjarju bħal self jew finanzjament, filwaqt li jqisu r-rizorsi, l-għarfien u l-limitazzjonijiet tas-sieheb kummerċjali.

4. Fir-rigward tal-impatti negattivi potenzjali li ma setgħux jiġu prevenuti jew mitigati b'mod adegwat mill-miżuri xierqa elenkati fil-paragrafu 2, il-kumpanija tista' tfitteż li tikseb assigurazzjonijiet kuntrattwali mingħand sieheb kummerċjali indirett, bl-għan li tinkiseb konformità mal-kodiċi ta' kondotta tal-kumpanija jew ma' pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni. Meta jinkisbu tali assigurazzjonijiet kuntrattwali, għandu japplika l-paragrafu 5;

5. L-assigurazzjonijiet kuntrattwali msemmija fil-paragrafu 2, il-punt (b), u fil-paragrafu 4, għandhom ikunu akkumpanjati mill-miżuri xierqa biex tiġi vverifikata l-konformità. Għall-finijiet tal-verifika tal-konformità, il-kumpanija tista' tirreferi għal verifika minn parti terza indipendenti, inkluż permezz ta' inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati.

Meta jinkisbu assigurazzjonijiet kuntrattwali minn SME, jew jiġi konkluż kuntratt ma' SME, it-termini użati għandhom ikunu ġusti, raġonevoli u mhux diskriminatorji. Il-kumpanija għandha tivvaluta wkoll jekk l-assigurazzjonijiet kuntrattwali ta' SME għandhomx ikunu akkumpanjati minn kwalunkwe miżura xierqa għall-SMEs imsemmija fil-paragrafu 2, il-punt (e). Meta jitwettqu miżuri għall-verifika tal-konformità fir-rigward tal-SMEs, il-kumpanija għandha gġarrab il-kost tal-verifika minn parti terza indipendenti. Meta l-SME titlob li thallas tal-anqas parti mill-kost tal-verifika minn parti terza indipendenti, jew bi ftehim mal-kumpanija, dik l-SME tista' taqsam ir-rizultati ta' tali verifika ma' kumpaniji oħra.

6. Fir-rigward tal-impatti negattivi potenzjali kif imsemmi fil-paragrafu 1 li ma setgħux jiġu prevenuti jew mitigati b'mod adegwat mill-miżuri stipulati fil-paragrafi 2, 4 u 5, il-kumpanija għandha, bhala l-aħħar rimedju, tkun meħtieġa żżomm lura milli tidhol f'relazzjonijiet godda jew milli testendi r-relazzjonijiet eżistenti ma' sieheb kummerċjali li l-impatt inholoq b'rabta miegħu jew fil-katina ta' attivitajiet tiegħu, u għandha, meta l-liġi li tirregola r-relazzjonijiet tagħhom tagħthom id-dritt li jagħmlu hekk, tiehu l-azzjonijiet li ġejjin, bhala l-aħħar rimedju:

(a) tadotta u timplimenta pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni msahħah għall-impatt negattiv speċifiku mingħajr dewmien żejjed, billi tuża jew iżżid l-ingranagg tal-kumpanija permezz tas-sospensjoni temporanja tar-relazzjonijiet kummerċjali fir-rigward tal-attivitajiet ikkonċernati, dment li jkun hemm aspettattiva raġonevoli li dawk l-isforzi se jirnexxu; il-pjan ta' azzjoni għandu jinkludi skeda ta' żmien speċifika u xierqa għall-adozzjoni u għall-implimentazzjoni tal-azzjonijiet kollha fih, li matulha l-kumpanija tista' tfitteż ukoll shab kummerċjali alternattivi;

(b) jekk ma jkun hemm l-ebda aspettattiva raġonevoli li dawk l-isforzi jirnexxu, jew jekk l-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni ta' prevenzjoni msahħah tkun naqset milli tipprevjeni jew timmitiga l-impatt negattiv, tittermina r-relazzjoni kummerċjali fir-rigward tal-attivitajiet ikkonċernati jekk l-impatt negattiv potenzjali jkun sever.

Qabel ma tissospendi temporanjament jew tittermina relazzjoni kummerċjali, il-kumpanija għandha tivvaluta jekk l-impatti negattivi meta tagħmel dan jistgħux ikunu raġonevolment mistennija li jkunu manifestament aktar severi mill-impatt negattiv li ma setax jiġi prevenut jew mitigat b'mod adegwat. Jekk dak ikun il-każ, il-kumpanija ma għandhiex tkun meħtieġa tissospendi jew tittermina r-relazzjoni kummerċjali, u għandha tkun f'pożizzjoni li tirrapporta lura lill-awtorità superviżorja kompetenti dwar ir-raġunijiet debitament ġustifikati għal tali deċiżjoni.

L-Istati Membri għandhom jipprevedu opzjoni biex tiġi sospiza temporanjament jew itterminata r-relazzjoni kummerċjali f'kuntratti rregolati mil-liġijiet tagħhom f'konformità mal-ewwel subparagrafu, hliet għal kuntratti fejn il-partijiet jkunu obbligati bil-liġi li jidhlu fihom.

Meta l-kumpanija tiddeċiedi li tissospendi temporanjament jew tittermina r-relazzjoni kummerċjali, din għandha tiehu passi biex tipprevjeni, timmitiga jew ittemm l-impatti tas-sospensjoni jew tat-terminazzjoni, għandha ttipprovdi avviż raġonevoli lis-sieheb kummerċjali kkonċernat u għandha żżomm dik id-deċiżjoni taht rieżami.

Meta l-kumpanija tiddeċiedi li ma tissospendix temporanjament jew li ma titterminax ir-relazzjoni kummerċjali skont dan l-Artikolu, din għandha timmonitorja l-impatt negattiv potenzjali u perjodikament tivvaluta d-deċiżjoni tagħha u jekk humiex disponibbli aktar miżuri xierqa.

Artikolu 11

Temm tal-impatti negattivi reali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jiehdu miżuri xierqa biex itemmu l-impatti negattivi reali li ġew, jew li kellhom jiġu, identifikati skont l-Artikolu 8, f'konformità mal-Artikolu 9 u ma' dan l-Artikolu.

Biex jiġu ddeterminati l-miżuri xierqa msemmija fl-ewwel subparagrafu, għandu jittiehed kont debitu ta':

- (a) jekk l-impatt negattiv reali huwiex ikkawżat biss mill-kumpanija; jekk huwiex ikkawżat b'mod kongunt mill-kumpanija u minn sussidjarja jew sieheb kummerċjali, permezz ta' atti jew ommissjonijiet; jew jekk huwiex ikkawżat biss minn sieheb kummerċjali tal-kumpanija fil-katina ta' attivitajiet;
  - (b) jekk l-impatt negattiv reali seħħ fl-operazzjonijiet ta' sussidjarja, sieheb kummerċjali dirett jew sieheb kummerċjali indirett; u
  - (c) il-kapaċità tal-kumpanija li tinfluwenza lis-sieheb kummerċjali li kkawża jew ikkawża b'mod kongunt l-impatt negattiv reali.
2. Meta l-impatt negattiv ma jkunx jista' jintemm immedjatament, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jimminimizzaw il-firxa ta' dak l-impatt.
3. Il-kumpaniji għandhom ikunu meħtieġa jiehdu l-miżuri xierqa li ġejjin, fejn rilevanti:
- (a) jinnewtralizzaw l-impatt negattiv jew jimminimizzaw il-firxa tiegħu; tali miżuri għandhom ikunu proporzjonati għas-severità tal-impatt negattiv u għall-implikazzjoni tal-kumpanija fl-impatt negattiv;
  - (b) meta jkun meħtieġ minhabba l-fatt li l-impatt negattiv ma jkunx jista' jintemm minnufih, mingħajr dewmien żejjed, jiżviluppaw u jimplementaw pjan ta' azzjoni korrettiva bi skedi ta' żmien raġonevoli u definiti b'mod ċar għall-implimentazzjoni ta' miżuri xierqa u indikaturi kwalitattivi u kwantitattivi għall-kejl tat-titjib; il-kumpaniji jistgħu jiżviluppaw il-pjanijiet ta' azzjoni taġghom f'kooperazzjoni mal-inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati; il-pjan ta' azzjoni korrettiva għandu jkun adattat għall-operazzjonijiet u l-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji;
  - (c) ifittxu li jiksbu assigurazzjonijiet kuntrattwali minn sieheb kummerċjali dirett li jkun se jiżgura konformità mal-kodiċi ta' kondotta tal-kumpanija u, kif meħtieġ, ma' pjan ta' azzjoni korrettiva, inkluż billi jstabilixxi assigurazzjonijiet kuntrattwali korrispondenti mingħand is-shab tiegħu, sal-punt li l-attivitajiet taġghom ikunu parti mill-katina ta' attivitajiet tal-kumpanija; meta jinkisbu tali assigurazzjonijiet kuntrattwali bħal dawn, għandu japplika l-paragrafu 6;
  - (d) jaġġmlu l-investimenti finanzjarji jew mhux finanzjarji, l-aġġustamenti jew it-titjib meħtieġa, pereżempju tal-facilitajiet, il-produzzjoni jew proċessi u infrastrutturi operazzjonali oħra;
  - (e) jaġġmlu l-modifiki jew it-titjib meħtieġ tal-pjan kummerċjali, l-istrategiji u l-operazzjonijiet generali tal-kumpanija stess, inkluż il-prattiki ta' xiri, id-disinn u l-prattiki ta' distribuzzjoni;
  - (f) jipprovdu appoġġ immirat u proporzjonat lil SME li tkun sieheb kummerċjali tal-kumpanija, fejn meħtieġ fid-dawl tar-riżorsi, l-għarfien u l-limitazzjonijiet tal-SME, inkluż billi jipprovdu jew jippermettu aċċess għat-tishih tal-kapaċitajiet, għat-taħriġ jew għat-titjib tas-sistemi ta' ġestjoni, u, meta l-konformità mal-kodiċi ta' kondotta jew mal-pjan ta' azzjoni korrettiva tipperikola l-vijabbiltà tal-SME, billi jipprovdu appoġġ finanzjarju mmirat u proporzjonat, bħal finanzjament dirett, self b'imghax baxx, garanziji ta' akkwist kontinwu, jew assistenza fl-iżgurar tal-finanzjament;
  - (g) f'konformità mad-dritt tal-Unjoni, inkluż id-dritt tal-kompetizzjoni, jikkollaboraw ma' entitajiet oħrajn, inkluż, meta rilevanti, sabiex tiżied il-kapaċità tal-kumpanija li ġġib fi tmiemu l-impatt negattiv jew timminimizza l-firxa tiegħu, b'mod partikolari meta l-ebda miżura oħra ma tkun xierqa jew effettiva;
  - (h) jipprovdu rimedju f'konformità mal-Artikolu 12.
4. Il-kumpaniji jistgħu jiehdu, meta rilevanti, miżuri xierqa flimkien mal-miżuri elenkati fil-paragrafu 3, bħall-involvement ma' sieheb kummerċjali dwar l-aspettattivi tal-kumpanija fir-rigward tat-temma tal-impatti negattivi reali jew tal-minimizzazzjoni tal-firxa taġghom, jew billi jipprovdu jew jippermettu aċċess għat-tishih tal-kapaċitajiet, gwida, appoġġ amministrattiv u finanzjarju bħal self jew finanzjament, filwaqt li jqisu r-riżorsi, l-għarfien u l-limitazzjonijiet tas-sieheb kummerċjali.
5. Fir-rigward tal-impatti negattivi reali li ma setgħux jintemmu jew li l-firxa taġghom ma setgħetx tiġi minimizzata b'mod adegwat mill-miżuri xierqa elenkati fil-paragrafu 3, il-kumpanija tista' tfittex li tikseb assigurazzjonijiet kuntrattwali minn sieheb kummerċjali indirett, bil-għan li tinkiseb konformità mal-kodiċi ta' kondotta tal-kumpanija jew ma' pjan ta' azzjoni korrettiva. Meta jinkisbu tali assigurazzjonijiet kuntrattwali, għandu japplika l-paragrafu 6.

6. L-assigurazzjonijiet kuntrattwali msemija fil-paragrafu 3, il-punt (c), u fil-paragrafu 5, għandhom ikunu akkumpanjati minn miżuri xierqa biex tiġi vverifikata l-konformità. Għall-finijiet tal-verifika tal-konformità, il-kumpanija tista' tirreferi għal verifika minn parti terza indipendenti, inkluż permezz ta' inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati.

Meta jinkisbu assigurazzjonijiet kuntrattwali minn SME, jew jiġi konkluż kuntratt ma' SME, it-termini użati għandhom ikunu ġusti, raġonevoli u mhux diskriminatorji. Il-kumpanija għandha tivvaluta wkoll jekk l-assigurazzjonijiet kuntrattwali ta' SME għandhomx ikunu akkumpanjati minn kwalunkwe waħda mill-miżuri xierqa għall-SMEs imsemija fil-paragrafu 3, il-punt (f). Meta jitwettqu miżuri għall-verifika tal-konformità fir-rigward tal-SMEs, il-kumpanija għandha ggarra il-kost tal-verifika minn parti terza indipendenti. Meta l-SME titlob li thallas mill-anqas parti mill-kost tal-verifika minn parti terza indipendenti, jew bi ftehim mal-kumpanija, l-SME tista' taqsa ir-riżultati ta' tali verifika ma' kumpaniji oħra.

7. Fir-rigward tal-impatti negattivi reali kif imsemija fil-paragrafu 1 li ma setgħux jintemmu jew li l-firxa tagħhom ma setgħetx tiġi minimizzata mill-miżuri stipulati fil-paragrafi 3, 5 u 6, il-kumpanija, bhala l-aħhar rimedju, għandha tkun meħtieġa żżomm lura milli tidhol f'relazzjonijiet godda jew milli testendi r-relazzjonijiet eżistenti ma' sieheb kummerċjali li l-impatt inholoq b'rabta miegħu jew fil-katina ta' attivitajiet li minnha jkun inholoq l-impatt u għandha, meta l-liġi li tirregola r-relazzjonijiet tagħhom tagħtihom id-dritt li jagħmlu hekk, tiehu l-azzjonijiet li ġejjin, bhala l-aħhar rimedju:

- (a) tadotta u timplimenta pjan ta' azzjoni korrettiva msahhah għall-impatt negattiv speċifiku mingħajr dewmien żejjed, inkluż billi tuża jew iżżid l-ingranaġġ tal-kumpanija permezz tas-sospensjoni temporanja tar-relazzjonijiet kummerċjali fir-rigward tal-attivitajiet ikkonċernati, dment li jkun hemm aspettattiva raġonevoli li daww l-isforzi jirnexxu; il-pjan ta' azzjoni għandu jinkludi skeda ta' żmien speċifika u xierqa għall-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet kollha fih, li matulha l-kumpanija tista' tfittex ukoll shab kummerċjali alternattivi;
- (b) jekk ma jkun hemm l-ebda aspettattiva raġonevoli li l-isforzi msemija fil-punt (a) jirnexxu, jew jekk l-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni korrettiva msahhah tonqos milli ttejjem jew timminimizza l-firxa tal-impatt negattiv, tittermina r-relazzjoni kummerċjali fir-rigward tal-attivitajiet ikkonċernati jekk l-impatt negattiv reali jkun sever.

Qabel ma tissospendi temporanjament jew tittermina relazzjoni kummerċjali, il-kumpanija għandha tivvaluta jekk l-impatti negattivi ta' dan jistgħux ikunu raġonevolment mistennija li jkunu manifestament aktar severi mill-impatt negattiv li ma setax jintemm jew li l-firxa tiegħu ma setgħetx tiġi minimizzata b'mod adegwat. Jekk dak ikun il-każ, il-kumpanija ma għandhiex tkun meħtieġa tissospendi jew tittermina r-relazzjoni kummerċjali, u għandha tkun f'pożizzjoni li tirrapporta lura lill-awtorità superviżorja kompetenti dwar ir-raġunijiet debitament ġustifikati għal tali deċiżjoni.

L-Istati Membri għandhom jipprevedu opzjoni biex tiġi sospiża temporanjament jew itterminata r-relazzjoni kummerċjali f'kuntratti rregolati mil-liġijiet tagħhom f'konformità mal-ewwel subparagrafu, hliet għal kuntratti li fihom il-partijiet huma obbligati bil-liġi li jidhlu fihom.

Meta l-kumpanija tiddeċiedi li tissospendi temporanjament jew tittermina r-relazzjoni kummerċjali, il-kumpanija għandha tiehu passi biex tipprevjeni, timmitiga, jew iġġib fi tmiemhom l-impatti tas-sospensjoni jew tat-terminazzjoni, tipprovdi avvż raġonevoli lis-sieheb kummerċjali u żżomm dik id-deċiżjoni taħt rieżami.

Meta l-kumpanija tiddeċiedi li ma tissospendi temporanjament jew ma titterminax ir-relazzjoni kummerċjali skont dan l-Artikolu, il-kumpanija għandha timmonitorja l-impatt negattiv reali u perjodikament tivvaluta d-deċiżjoni tagħha u jekk humiex disponibbli aktar miżuri xierqa.

Artikolu 12

Rimedju għall-impatti negattivi reali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta kumpanija tkun ikkawżat jew ikkawżat b'mod kongunt impatt negattiv reali, il-kumpanija tipprovdi rimedju.
2. Meta l-impatt negattiv reali jiġi kkawżat biss mis-sieheb kummerċjali tal-kumpanija, il-kumpanija tista' tipprovdi rimedju volontarju. Il-kumpanija tista' tuża wkoll il-kapaċità tagħha li tinfluwenza lis-sieheb kummerċjali li jikkawża l-impatt negattiv biex jipprovdi rimedju.

Artikolu 13

Komunikazzjoni sinifikattiva mal-partijiet ikkonċernati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jiehdu miżuri xierqa biex issir komunikazzjoni effettiva mal-partijiet ikkonċernati, f'konformità ma' dan l-Artikolu.
2. Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva (UE) 2016/943, meta jikkonsultaw mal-partijiet ikkonċernati, il-kumpaniji għandhom, kif xieraq, jipprovdulhom informazzjoni rilevanti u komprensiva, sabiex iwettqu konsultazzjonijiet effettivi u trasparenti. Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva (UE) 2016/943, il-partijiet ikkonċernati kkonsultati għandhom jithallex jagħmlu talba motivata għal informazzjoni addizzjonali rilevanti, li għandha tiġi pprovduta mill-kumpanija f'perjodu ta' żmien raġonevoli u f'format xieraq u li jinftiehem. Jekk il-kumpanija tirrifjuta talba għal informazzjoni addizzjonali, il-partijiet ikkonċernati kkonsultati għandhom ikunu intitolati għal ġustifikazzjoni bil-miktub għal dak ir-rifjut.
3. Il-konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati għandha ssir fl-istadij li ġejjin tal-proċess ta' diligenza dovuta:
  - (a) meta tingabar l-informazzjoni meħtieġa dwar l-impatti negattivi reali jew potenzjali, sabiex jiġu identifikati, ivvalutati u pprijoritizzati l-impatti negattivi skont l-Artikoli 8 u 9;
  - (b) meta jiġu żviluppati pjanijiet ta' azzjoni ta' prevenzjoni u pjanijiet ta' azzjoni korrettiva skont l-Artikolu 10(2) u l-Artikolu 11(3), u meta jiġu żviluppati pjanijiet ta' azzjoni ta' prevenzjoni u pjanijiet ta' azzjoni korrettiva msahħa skont l-Artikolu 10(6) u l-Artikolu 11(7);
  - (c) meta tittiehed deċiżjoni biex tiġi tterminata jew sospiza relazzjoni kummerċjali skont l-Artikolu 10(6) u l-Artikolu 11(7);
  - (d) meta jiġu adottati miżuri xierqa biex jiġu rrimedjati l-impatti negattivi skont l-Artikolu 12;
  - (e) kif xieraq, meta jiġu żviluppati indikaturi kwalitattivi u kwantitattivi għall-monitoraġġ meħtieġ skont l-Artikolu 15.
4. Meta ma jkunx raġonevolment possibbli li ssir komunikazzjoni effettiva mal-partijiet ikkonċernati sa fejn ikun meħtieġ biex jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva, il-kumpaniji għandhom jikkonsultaw ukoll ma' esperti li jistgħu jipprovdur għarfien kredibbli dwar l-impatti negattivi reali jew potenzjali.
5. Meta jikkonsultaw lill-partijiet ikkonċernati, il-kumpaniji għandhom jidentifikaw u jindirizzaw l-ostakli għall-komunikazzjoni u għandhom jiżguraw li l-partecipanti ma jkunux soġġetti għal ritaljazzjoni jew retribużjoni, inkluż billi jzommu l-kunfidenzjalità jew l-anonimità.
6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jithallex jissodisfaw l-obbligi stabbiliti f'dan l-Artikolu permezz ta' inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati, kif xieraq, dment li l-proċeduri ta' konsultazzjoni jissodisfaw ir-rekwiżiti stipulati f'dan l-Artikolu. L-użu ta' inizjattivi tal-industrija u ta' diversi partijiet ikkonċernati ma għandux ikun biżżejjed biex jissodisfa l-obbligi li jiġu kkonsultati l-impjegati tal-kumpanija stess u r-rappreżentanti tagħhom.
7. Il-komunikazzjoni mal-impjegati u r-rappreżentanti tagħhom għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-dritt rilevanti tal-Unjoni u dak nazzjonali fil-qasam tal-impjegati u d-drittijiet soċjali kif ukoll għall-ftehimiet kollettivi applikabbli.

Artikolu 14

Mekkanizmu ta' notifika u proċedura tal-ilmenti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jippermettu lill-persuni u l-entitajiet elenkati fil-paragrafu 2 jipprezentawhom ilmenti meta dawk il-persuni jew l-entitajiet ikollhom thassib legittimu dwar l-impatti negattivi reali jew potenzjali fir-rigward tal-operazzjonijiet tal-kumpaniji tagħhom stess, l-operazzjonijiet tas-sussidjarji tagħhom jew l-operazzjonijiet tas-shab kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ilmenti jistgħu jiġu pprezentati minn:

- (a) persuni fiżiċi jew ġuridiċi li huma affettwati jew li għandhom raġunijiet raġonevoli biex jemmnu li jistgħu jiġu affettwati minn impatt negattiv, u r-rappreżentanti legittimi ta' tali persuni fisimhom, bħall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u d-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem;
- (b) trade unions u rappreżentanti oħrajn tal-haddiema li jirrappreżentaw persuni fiżiċi li jaħdmu fil-katina ta' attivitajiet kkonċernata; u
- (c) organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili li huma attivi u b'esperjenza foqhma relatati meta impatt ambjentali negattiv ikun is-sugġett tal-ilment.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jistabbilixxu proċedura ġusta, disponibbli għall-pubbliku, aċċessibbli, prevedibbli u trasparenti għat-trattament tal-ilmenti msemmija fil-paragrafu 1, inkluża proċedura li fiha kumpanija tqis li lment ikun infondat, u jinfirmaw lir-rappreżentanti tal-haddiema u lit-trade unions rilevanti b'dik il-proċedura. Il-kumpaniji għandhom jiehdu miżuri raġonevolment disponibbli biex jipprevjenu kwalunkwe forma ta' ritaljazzjoni billi jiżguraw il-kunfidenzjalità tal-identità tal-persuna jew tal-organizzazzjoni li tressaq l-ilment, f'konformità mad-dritt nazżjonali. Meta jkun jeħtieġ li l-informazzjoni tiġi kondiviza, dan għandu jsir b'mod li ma jipperikolax is-sikurezza tal-ilmentatur, inkluż billi ma tiġix divulgata l-identità ta' dak l-ilmentatur.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta l-ilment ikun fondat sew, l-impatt negattiv li jkun is-sugġett tal-ilment jitqies li jkun identifikat fis-sens tal-Artikolu 8 u l-kumpanija għandha tiehu miżuri xierqa f'konformità mal-Artikoli 10, 11 u 12.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ilmentaturi jkunu intitolati:

- (a) jitolbu segwitu xieraq dwar l-ilment mill-kumpanija li jkunu pprezentawlha lment skont il-paragrafu 1;
- (b) jiltaqgħu mar-rappreżentanti tal-kumpanija flivell xieraq biex jiġu diskussi l-impatti negattivi severi reali jew potenzjali jkunu s-sugġett tal-ilment, u r-rimedju potenzjali f'konformità mal-Artikolu 12;
- (c) li jiġu pprovduti mill-kumpanija bir-raġunijiet għaliex ilment ġie kkunsidrat fondat jew infondat u, meta jiġi kkunsidrat fondat, li jiġu pprovduti b'informazzjoni dwar il-passi u l-azzjonijiet mehuda jew li għandhom jittiehdu.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jistabbilixxu mekkaniżmu aċċessibbli għas-sottomissjoni ta' notifiċi minn persuni jew entitajiet meta jkollhom informazzjoni jew thassib dwar l-impatti negattivi reali jew potenzjali fir-rigward tal-operazzjonijiet tagħhom stess, l-operazzjonijiet tas-sussidjarji tagħhom u l-operazzjonijiet tas-shab kummerċjali tagħhom fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji.

Il-mekkanizmu għandu jiżgura li n-notifiċi jkunu jistgħu jsiru b'mod anonimu jew b'mod kunfidenzjali f'konformità mad-dritt nazżjonali. Il-kumpaniji għandhom jiehdu miżuri raġonevolment disponibbli biex jipprevjenu kwalunkwe forma ta' ritaljazzjoni billi jiżguraw li l-identità tal-persuni jew tal-entitajiet li jressqu notifiċi tibqa' kunfidenzjali, f'konformità mad-dritt nazżjonali. Il-kumpanija tista' tinforma lill-persuni jew lill-entitajiet li jressqu notifiċi dwar il-passi u l-azzjonijiet mehuda jew li għandhom jittiehdu, meta rilevanti.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jithallew jissodisfaw l-obbligi stabbiliti fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 3, u fil-paragrafu 5, permezz ta' parteċipazzjoni fi proċeduri kollaborattivi u mekkaniżmi ta' notifiċa għall-ilmenti, inkluż dawk stabbiliti b'mod kongunt mill-kumpaniji, permezz ta' assoċjazzjonijiet tal-industrija, inizjattivi ta' diversi partijiet ikkonċernati jew ftehimiet qafas globali, dment li tali proċeduri u mekkaniżmi kollaborattivi jissodisfaw ir-rekwiżiti stipulati f'dan l-Artikolu.

7. Is-sottomissjoni ta' notifiċa jew ilment skont dan l-Artikolu ma għandhiex tkun prerekwiżit għal, jew tipprekludi lill-persuni li jressquhom minn, aċċess għall-proċeduri skont l-Artikoli 26 u 29 jew għal mekkaniżmi oħra mhux gudizzjarji.

Artikolu 15

Monitoraġġ

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jwettqu valutazzjonijiet perjodiċi tal-operazzjonijiet u l-miżuri tagħhom stess, dawk tas-sussidjarji tagħhom u, meta relatati mal-katina ta' attivitajiet tal-kumpanija, dawk tas-shab kummerċjali tagħhom, biex jivvalutaw l-implimentazzjoni u biex jimmonitorjaw l-adegwatezza u l-effettività tal-identifikazzjoni, il-prevenzjoni, il-mitigazzjoni, it-tmim u l-minimizzazzjoni tal-firxa tal-impatti negattivi. Tali valutazzjonijiet għandhom ikunu bbażati, meta jkun xieraq, fuq indikaturi kwalitattivi u kwantitattivi u għandhom jitwettqu minghajr dewmien żejjed wara li ssehh bidla sinifikanti, iżda mill-inqas kull 12-il xahar u kull meta jkun hemm bażi raġonevoli biex wiehed jemmen li jkunu jistgħu jinholqu riskji godda tal-okkorrenza ta' dawk l-impatti negattivi. Meta jkun xieraq, il-politika tad-diligenza dovuta, l-impatti negattivi identifikati u l-miżuri xierqa derivati għandhom jiġu aġġornati f'konformità mal-eżitu ta' tali valutazzjonijiet u b'kunsiderazzjoni xierqa tal-informazzjoni rilevanti mill-partijiet ikkonċernati.

Artikolu 16

Komunikazzjoni

1. Minghajr preġudizzju għall-eżenzjoni prevista fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jirrapportaw dwar il-kwistjonijiet koperti minn din id-Direttiva billi jipubblikaw dikjarazzjoni annwali fuq is-sit web tagħhom. Dik id-dikjarazzjoni annwali għandha tiġi ppubblikata:

- (a) b'mill-inqas wahda mil-lingwi uffiċjali tal-Unjoni użata fl-Istat Membru tal-awtorità superviżorja deżinjata skont l-Artikolu 24 u, meta differenti, b'lingwa abitwali fl-isfera tan-negozju internazzjonali;
- (b) f'perjodu raġonevoli ta' zmien, iżda mhux aktar tard minn 12-il xahar wara d-data tal-karta bilancjali tas-sena finanzjarja li għaliha tkun tfasslet id-dikjarazzjoni, jew, għall-kumpaniji li jirrapportaw volontarjament f'konformità mad-Direttiva 2013/34/UE, sad-data tal-pubblikazzjoni tad-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali.

Fil-każ ta' kumpanija fformata f'konformità mad-dritt ta' pajjiż terz, id-dikjarazzjoni għandha tinkludi wkoll l-informazzjoni meħtieġa skont l-Artikolu 23(2) rigward ir-rappreżentant awtorizzat tal-kumpanija.

2. Il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu ma għandux japplika għal kumpaniji li huma soġġetti għal rekwiżiti ta' rapportar dwar is-sostenibbiltà f'konformità mal-Artikoli 19a, 29a jew 40a tad-Direttiva 2013/34/UE, inkluż dawk li huma eżentati f'konformità mal-Artikolu 19a(9) jew l-Artikolu 29a(8) ta' dik id-Direttiva.

3. Sal-31 ta' Marzu 2027, il-Kummissjoni għandha tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 34 sabiex tissupplimenta din id-Direttiva billi tistabbilixxi l-kontenut u l-kriterji għar-rapportar skont il-paragrafu 1, li jispeċifikaw, b'mod partikolari, informazzjoni dettaljata biżżejjed dwar id-deskrizzjoni tad-diligenza dovuta, l-impatti negattivi reali u potenzjali identifikati, u l-miżuri xierqa mehuda fir-rigward ta' dawk l-impatti. Fit-tnejn ta' dawk l-atti delegati, il-Kummissjoni għandha tiegħu kont debitu tal-istandards tar-rapportar dwar is-sostenibbiltà adottati skont l-Artikoli 29b u 40b tad-Direttiva 2013/34/UE, u tallinjahom kif xieraq magħhom.

Meta tadotta l-atti delegati msemmija fl-ewwel subparagrafu, il-Kummissjoni għandha tiżgura li ma jkun hemm l-ebda duplikazzjoni fir-rekwiżiti ta' rapportar għall-kumpaniji msemmija fl-Artikolu 3(1), il-punt (a)(iii), li huma soġġetti għal rekwiżiti ta' rapportar skont l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) 2019/2088, filwaqt li żżomm bis-shih l-obbligi minimi stipulati f'din id-Direttiva.

Artikolu 17

Aċċessibbiltà tal-informazzjoni dwar il-punt ta' aċċess uniku Ewropew

1. Mill-1 ta' Jannar 2029, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jipubblikaw id-dikjarazzjoni annwali msemmija fl-Artikolu 16(1) ta' din id-Direttiva, il-kumpaniji jissottomettu dik id-dikjarazzjoni fl-istess hin lill-korp ta' għbir imsemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu għall-fini li jagħmluha aċċessibbli fuq il-punt ta' aċċess uniku Ewropew (ESAP), kif stabbilit mir-Regolament (UE) 2023/2859.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni li tinsab fid-dikjarazzjoni annwali msemmija fl-ewwel subparagrafu tikkonforma mar-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) tiġi sottomessa f'format li minnu tista' tiġi estratta d-data, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (3), tar-Regolament (UE) 2023/2859, jew, meta meħtieġ mid-dritt tal-Unjoni jew nazzjonali, f'format li jinqara mill-magni, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (4), ta' dak ir-Regolament;
  - (b) tkun akkumpanjata mill-metadata li ġejja:
    - (i) l-ismijiet kollha tal-kumpanija li magħha hija relatata l-informazzjoni;
    - (ii) l-identifikatur ta' entità ġuridika tal-kumpanija, kif speċifikat skont l-Artikolu 7(4), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2023/2859;
    - (iii) id-daqs tal-kumpanija skont il-kategorija, kif speċifikat skont l-Artikolu 7(4), il-punt (d), tar-Regolament (UE) 2023/2859;
    - (iv) is-settur(i) industrijali tal-attivitajiet ekonomiċi tal-kumpanija, kif speċifikat skont l-Artikolu 7(4), il-punt (e) tar-Regolament (UE) 2023/2859;
    - (v) it-tip ta' informazzjoni, kif speċifikat skont l-Artikolu 7(4), il-punt (c), tar-Regolament (UE) 2023/2859;
    - (vi) indikazzjoni dwar jekk l-informazzjoni tinkludix data personali.
2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, il-punt (b)(ii), l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji jiksibu identifikatur ta' entità ġuridika.
3. Sal-31 ta' Diċembru 2028, għall-finijiet li l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu ssir aċċessibbli fuq l-ESAP, l-Istati Membri għandhom jiddeżinjaw mill-inqas korp ta' ġbir wiehed, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (2), tar-Regolament (UE) 2023/2859, u jinnotifikaw lill-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq dwar dan.
4. Għall-finijiet li jiġu żgurati l-ġbir u l-ġestjoni effiċjenti tal-informazzjoni sottomessa f'konformità mal-paragrafu 1, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta miżuri ta' implimentazzjoni biex tispeċifika:
- (a) kwalunkwe metadata oħra meħtieġa biex takkumpanja l-informazzjoni;
  - (b) l-istrutturar tad-data fl-informazzjoni; u
  - (c) għal liema informazzjoni huwa meħtieġ format li jinqara mill-magni u, f'tali każijiet, liema format li jinqara mill-magni għandu jintuża.

Artikolu 18

Mudelli ta' klawżoli kuntrattwali

Sabiex ttipprovdi appoġġ lill-kumpaniji u tiffacilita l-konformità tagħhom mal-Artikolu 10(2), il-punt (b), u l-Artikolu 11(3), il-punt (c), il-Kummissjoni, f'konsultazzjoni mal-Istati Membri u l-partijiet ikkonċernati, għandha tadotta gwida dwar mudelli ta' klawżoli kuntrattwali volontarji, sas-26 ta' Jannar 2027.

Artikolu 19

Linji gwida

1. Sabiex ttipprovdi appoġġ lill-kumpaniji jew lill-awtoritajiet tal-Istati Membri dwar kif jenħtieġ li l-kumpaniji jissodisfaw l-obbligi tagħhom ta' diliġenza dovuta b'mod prattiku, u biex ttiprovdi appoġġ lill-partijiet ikkonċernati, il-Kummissjoni, f'konsultazzjoni mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali, l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, l-Awtorità Ewropea tax-Xogħol, u meta jkun xieraq ma' organizzazzjonijiet internazzjonali u korpi oħra li jkollhom għarfien espert fid-diliġenza dovuta, għandha tohroġ linji gwida, inklużi linji gwida generali u linji gwida għal setturi speċifiċi jew linji gwida għal impatti negattivi speċifiċi.
2. Il-linji gwida li jinħarġu skont il-paragrafu 1 għandhom jinkludu:
  - (a) gwida u l-aħjar prattiki dwar kif titwettaq id-diliġenza dovuta f'konformità mal-obbligi stabbiliti fl-Artikoli 5 sa 16, b'mod partikolari, il-proċess ta' identifikazzjoni skont l-Artikolu 8, il-prijoritizzazzjoni tal-impatti skont l-Artikolu 9, miżuri xierqa biex jiġu adattati l-prattiki tax-xiri skont l-Artikolu 10(2) u l-Artikolu 11(3), id-dizimpenn responsabbli

skont l-Artikolu 10(6) u l-Artikolu 11(7), miżuri xierqa għar-rimedju skont l-Artikolu 12, u dwar kif jiġu identifikati l-partijiet ikkonċernati u ssir komunikazzjoni magħhom skont l-Artikolu 13, inkluż permezz tal-mekkanizmu ta' notifika u l-proċedura tal-ilmenti stabbiliti fl-Artikolu 14;

- (b) gwida Prattika dwar il-pjan ta' tranzizzjoni kif imsemmi fl-Artikolu 22;
  - (c) gwida speċifika għas-settur;
  - (d) gwida dwar il-valutazzjoni fil-livell tal-kumpanija, l-operazzjonijiet kummerċjali, ġeografici u kuntestwali, il-prodotti u s-servizzi, u l-fatturi ta' riskju settorjali, inkluż dawk assoċjati ma' żoni affettwati minn kunflitti u żoni ta' riskju għoli;
  - (e) referenzi għal data u sorsi ta' informazzjoni disponibbli għall-konformità mal-obbligi previsti f'din id-Direttiva, u għal għodod u teknoloġiji diġitali li jistgħu jiffacilitaw u jappoġġaw il-konformità;
  - (f) informazzjoni dwar kif għandhom jiġu kondiviżi r-riżorsi u l-informazzjoni fost il-kumpaniji u entitajiet ġuridici oħra għall-fini ta' konformità mad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazjonali adottati skont din id-Direttiva, b'mod li jkun konformi mal-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali skont l-Artikolu 5(3) u l-protezzjoni minn ritaljazzjoni u retribuzzjoni potenzjali kif previst fl-Artikolu 13(5);
  - (g) informazzjoni għall-partijiet ikkonċernati u r-rappreżentanti tagħhom dwar kif jikkomunikaw matul il-proċess ta' diligenza dovuta.
3. Il-linji gwida msemija fil-paragrafu 2, il-punti (a), (d), u (e), għandhom ikunu disponibbli sas-26 ta' Jannar 2027. Il-linji gwida fil-paragrafu 2, il-punti (b), (f), u (g), għandhom ikunu disponibbli sas-26 ta' Lulju 2027.
4. Il-linji gwida msemija f'dan l-Artikolu għandhom isiru disponibbli bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni. Il-Kummissjoni għandha tirrieżamina perjodikament il-linji gwida u tadattahom meta xieraq.

Artikolu 20

Miżuri ta' akkumpanjament

1. L-Istati Membri għandhom, sabiex jipprovdu informazzjoni u appoġġ lill-kumpaniji u lis-shab kummerċjali tagħhom u lill-partijiet ikkonċernati, jistabbilixxu u joperaw siti web, pjattaformi jew portali ddedikati individwalment jew b'mod kongunt. F'dak ir-rigward, għandha tinghata kunsiderazzjoni speċifika lill-SMEs li huma preżenti fil-ktajjen ta' attivitajiet tal-kumpaniji. Dawk is-siti web, il-pjattaformi jew il-portali għandhom, b'mod partikolari, jagħtu aċċess għal:
- (a) il-kontenut u l-kriterji għar-rapportar kif stabbiliti mill-Kummissjoni fl-atti delegati adottati skont l-Artikolu 16(3);
  - (b) il-gwida tal-Kummissjoni dwar mudelli ta' klawżoli kuntrattwali volontarji kif previsti fl-Artikolu 18 l-linji gwida li tohrog skont l-Artikolu 19;
  - (c) il-helpdesk uniku previst fl-Artikolu 21; u
  - (d) informazzjoni għall-partijiet ikkonċernati u r-rappreżentanti tagħhom dwar kif jikkomunikaw matul il-proċess ta' diligenza dovuta.
2. Mingħajr preġudizzju għar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat, l-Istati Membri jistgħu jappoġġaw finanzjarjament lill-SMEs. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu wkoll appoġġ lill-partijiet ikkonċernati bl-għan li jiffacilitaw l-eżerċizzju tad-drittijiet stabbiliti f'din id-Direttiva.
3. Il-Kummissjoni tista' tikkomplementa l-miżuri ta' appoġġ tal-Istati Membri, abbażi ta' azzjoni eżistenti tal-Unjoni biex tiġi appoġġata d-diligenza dovuta fl-Unjoni u f'pajjiżi terzi, u tista' tfassal miżuri godda, inkluż l-iffacilitar ta' inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati biex jgħinu lill-kumpaniji jissodisfaw l-obbligi tagħhom.
4. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 25, 26 u 29, il-kumpaniji jistgħu jipparteċipaw f'inizjattivi tal-industrija u ta' diversi partijiet ikkonċernati biex jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-obbligi msemija fl-Artikoli 7 sa 16 sal-punt li tali inizjattivi kunu xierqa biex jappoġġaw it-tweqqif ta' dawk l-obbligi. B'mod partikolari, il-kumpaniji jistgħu, wara li jkun u vvalutaw l-adeqwatezza tagħhom, jagħmlu użu minn jew jingħaqdu ma' analiżi tar-riskju rilevanti mwettqa minn inizjattivi

tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati jew minn membri ta' dawk l-inizjattivi u jistgħu jieħdu jew jingħaqdu ma' miżuri xierqa effettivi permezz ta' tali inizjattivi. Meta jagħmlu dan, il-kumpaniji għandhom jimmonitorjaw l-effettività ta' tali miżuri u jkomplu jieħdu miżuri xierqa meta meħtieġ biex jiżguraw it-tweġġiq tal-obbligi tagħhom.

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri jistgħu jiffaċilitaw it-tixrid ta' informazzjoni dwar tali inizjattivi u l-eżitu tagħhom. Il-Kummissjoni, f'kollaborazzjoni mal-Istati Membri, għandha toħroġ gwida li tistipula kriterji tal-idoneità u metodoloġija għall-kumpaniji għall-valutazzjoni tal-idoneità tal-inizjattivi tal-industrija u ta' diversi partijiet ikkonċernati.

5. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 25, 26 u 29, il-kumpaniji jistgħu jużaw verifika minn parti terza indipendenti dwar il-kumpaniji fil-ktajjen ta' attivitajiet tagħhom biex jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-obbligi tad-diligenza dovuta sa fejn tali verifika tkun xierqa biex tappoġġa t-tweġġiq tal-obbligi rilevanti. Verifika minn parti terza indipendenti tista' titwettaq minn kumpaniji oħra jew minn inizjattiva tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkonċernati. Il-verifikaturi terzi indipendenti għandhom jaġixxu b'ogġettività u indipendenza shiha mill-kumpanija, ikunu hielsa minn kwalunkwe kunflitt ta' interess, jibqgħu hielsa minn influwenza esterna, kemm jekk diretta kif ukoll indiretta, u għandhom iżommu lura minn kwalunkwe azzjoni li ma tkunx kompatibbli mal-indipendenza tagħhom. Skont in-natura tal-impatt negattiv, għandu jkollhom esperjenza u kompetenza fi kwistjonijiet ambjentali jew tad-drittijiet tal-bniedem u għandhom ikunu responsabbli għall-kwalità u l-affidabbiltà tal-verifika li jwettqu.

Il-Kummissjoni, f'kollaborazzjoni mal-Istati Membri, għandha toħroġ gwida li tistipula l-kriterji tal-idoneità u metodoloġija għall-kumpaniji biex jivvalutaw l-idoneità tal-verifikaturi terzi, u gwida għall-monitoraġġ tal-akkuratezza, l-effettività u l-integrità tal-verifika minn parti terza.

Artikolu 21

Helpdesk uniku

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi helpdesk uniku li permezz tiegħu l-kumpaniji jistgħu jfittxu informazzjoni, gwida u appoġġ fir-rigward tal-issodisfar tal-obbligi tagħhom previsti f'din id-Direttiva.
2. L-awtoritajiet nazzjonali rilevanti f'kull Stat Membru għandhom jikkollaboraw mal-helpdesk uniku sabiex jassistu fit-tfassil tal-informazzjoni u l-gwida għall-kuntesti nazzjonali u fit-tixrid tagħhom ta' dik l-informazzjoni u dik il-gwida.

Artikolu 22

Ġlieda kontra t-tibdil fil-klima

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpaniji msemija fl-Artikolu 2(1), il-punti (a), (b) u (c), u fl-Artikolu 2(2), il-punti (a), (b) u (c), jadottaw u jimplementaw pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima li jkollu l-għan li jiżgura, permezz tal-aħjar sforzi, li l-mudell kummerċjali u l-istrategija tal-kumpanija jkunu kompatibbli mat-tranżizzjoni lejn ekonomija sostenibbli u mal-limitazzjoni tat-tiġin globali għal 1,5 °C f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi u l-oġġettiv li tinkiseb in-newtralità klimatika kif stabbilit fir-Regolament (UE) 2021/1119, inkluż il-miri intermedji u tan-newtralità klimatika tiegħu għall-2050, u meta rilevanti, l-esponiment tal-kumpanija għal attivitajiet relatati mal-faħam, iż-żejt u l-gass.

It-tfassil tal-pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima msemmi fl-ewwel subparagrafu għandu jkun fih:

- (a) miri marbuta biż-żmien relatati mat-tibdil fil-klima għall-2030 u fi stadji ta' hames snin sal-2050 abbażi ta' evidenza xjentifika konklużiva u, meta xieraq, miri assoluti għat-tnaqqis tal-emissjonijiet għall-gassijiet serra għall-kamp ta' applikazzjoni 1, il-kamp ta' applikazzjoni 2 u l-emissjonijiet ta' gassijiet serra tal-kamp ta' applikazzjoni 3 għal kull kategorija sinifikanti;
- (b) deskrizzjoni tal-ixpruni tad-dekarbonizzazzjoni identifikati u l-azzjonijiet ewlenin ippjanati biex jintlaħqu l-miri msemija fil-punt (a), inkluż, meta xieraq, bidliet fil-portafoll tal-prodotti u tas-servizzi tal-kumpanija u l-adozzjoni ta' teknoloġiji godda;
- (c) spjegazzjoni u kwantifikazzjoni tal-investimenti u l-finanzjament li jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima; u

(d) deskrizzjoni tar-rwol tal-korpi amministrattivi, maniġerjali u superviżorji fir-rigward tal-pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima.

2. Il-kumpaniji li jirrapportaw pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima f'konformità mal-Artikolu 19a, 29a jew 40a, skont il-każ, tad-Direttiva 2013/34/UE għandhom jitqiesu li kkonformaw mal-obbligu li jadottaw pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Il-kumpaniji li huma inkluzi fil-pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima tal-impriza omm tagħhom irrapportat f'konformità mal-Artikolu 29a jew 40a, skont il-każ, tad-Direttiva 2013/34/UE, għandhom jitqiesu li kkonformaw mal-obbligu li jadottaw pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-pjan ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima msemmi fil-paragrafu 1 jiġi aġġornat kull 12-il xahar u jkun fih deskrizzjoni tal-progress li l-kumpanija tkun għamlet fil-kisba tal-miri msemmija fil-paragrafu 1, it-tieni subparagrafu, il-punt (a).

Artikolu 23

Rappreżentant awtorizzat

1. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li kumpanija msemmija fl-Artikolu 2(2) li topera fi Stat Membru tiddeżinja bhala r-rappreżentant awtorizzat tagħha persuna fiżika jew ġuridika li tkun stabbilita jew domiciljata f'wiehed mill-Istati Membri fejn topera. Id-deżinjazzjoni għandha tkun valida meta tiġi kkonfermata bhala aċċettata mir-rappreżentant awtorizzat.

2. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li r-rappreżentant awtorizzat jew il-kumpanija jinnotifikaw l-isem, l-indirizz, l-indirizz tal-email u n-numru tat-telefown tar-rappreżentant awtorizzat lil awtorità superviżorja fl-Istat Membru fejn ir-rappreżentant awtorizzat ikun domiciljat jew stabbilit u, meta jkun differenti, l-awtorità superviżorja kompetenti, kif speċifikat fl-Artikolu 24(3). L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-rappreżentant awtorizzat ikun obligat jipprovi, fuq talba, kopja tad-deżinjazzjoni b'lingwa ufficjali ta' Stat Membru lil kwalunkwe wahda mill-awtoritajiet superviżorji.

3. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li r-rappreżentant awtorizzat jew il-kumpanija jinformaw lil awtorità superviżorja fl-Istat Membru fejn ir-rappreżentant awtorizzat ikun domiciljat jew stabbilit u, meta jkun differenti, lill-awtorità superviżorja kompetenti kif speċifikat fl-Artikolu 24(3), li l-kumpanija hija kumpanija kif imsemmi fl-Artikolu 2(2).

4. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li kull kumpanija tagħti s-setgħa lir-rappreżentant awtorizzat tagħha li jircievi komunikazzjonijiet mingħand l-awtoritajiet superviżorji dwar il-kwistjonijiet kollha meħtieġa għall-konformità mad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva u l-infurzar tagħhom. Il-kumpaniji għandhom ikunu meħtieġa jipprovidu s-setgħat u r-riżorsi meħtieġa lir-rappreżentant awtorizzat tagħhom biex jikkoopera mal-awtoritajiet superviżorji.

5. Meta kumpanija msemmija fl-Artikolu 2(2) tonqos milli tikkonforma mal-obbligi stabbiliti f'dan l-Artikolu, l-Istati Membri kollha li fihom topera dik il-kumpanija għandhom ikunu kompetenti biex jinfurzaw it-twertiq ta' tali obbligi f'konformità mad-dritt nazzjonali tagħhom. Stat Membru li jkun beħsiebu jinforza l-obbligi stabbiliti f'dan l-Artikolu għandu jinnotifika lill-awtoritajiet superviżorji permezz tan-*Network* Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji stabbilit fl-ambitu tal-Artikolu 28 sabiex ma jiġux infurzati minn Stati Membri ohra.

Artikolu 24

Awtoritajiet superviżorji

1. Kull Stat Membru għandu jiddeżinja awtorità superviżorja wahda jew aktar biex tissorvelja l-konformità mal-obbligi stabbiliti fid-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont l-Artikoli 7 sa 16 u l-Artikolu 22.

2. Fir-rigward ta' kumpanija msemmija fl-Artikolu 2(1), l-awtorità superviżorja kompetenti għandha tkun dik tal-Istat Membru li l-kumpanija jkollha l-uffiċċju rreġistrat tagħha fih.

3. Fir-rigward ta' kumpanija msemmija fl-Artikolu 2(2), l-awtorità superviżorja kompetenti għandha tkun dik tal-Istat Membru li l-kumpanija jkollha fergħa fih. Jekk il-kumpanija ma jkollha fergħa fl-ebda Stat Membru, jew ikollha fergħat li jinsabu fi Stati Membri differenti, l-awtorità superviżorja kompetenti għandha tkun l-awtorità superviżorja tal-Istat Membru

li fih il-kumpanija ġġenerat il-biċċa l-kbira tal-fatturat nett tagħha fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħhar sena finanzjarja qabel id-data indikata fl-Artikolu 37 jew id-data ta' meta l-kumpanija tissodisfa għall-ewwel darba l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 2(2), skont liema tiġi l-aħhar.

Kumpanija msemmija fl-Artikolu 2(2) tista', abbażi ta' bidla fiċ-ċirkostanzi li twassal biex tiġġenera l-biċċa l-kbira tal-fatturat tagħha fl-Unjoni fi Stat Membru differenti, tagħmel talba debitament motivata biex tinbidel l-awtorità superviżorja li tkun kompetenti biex tirregola kwistjonijiet koperti minn din id-Direttiva fir-rigward ta' dik il-kumpanija.

4. Meta kumpanija omm tissodisfa l-obbligi li jirriżultaw minn din id-Direttiva f'isem is-sussidjarji tagħha f'konformità mal-Artikolu 6, l-awtorità superviżorja kompetenti tal-kumpanija omm għandha tikkooopera mal-awtorità superviżorja kompetenti tas-sussidjarja, li se tibqa' kompetenti biex tiżgura li s-sussidjarja tkun soġġetta għall-eżerċizzju tas-setgħat f'konformità mal-Artikolu 25. F'dan ir-rigward, in-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji stabbilit skont l-Artikolu 28 għandu jiffacilita l-kooperazzjoni, il-koordinazzjoni u l-ghoti tal-assistenza reċiproka meħtieġa f'konformità mal-Artikolu 28.

5. Meta Stat Membru jiddeżinja aktar minn awtorità superviżorja waħda, huwa għandu jiżgura li l-kompetenzi rispettivi ta' dawk l-awtoritajiet superviżorji jkunu definiti b'mod ċar u li jikkoooperaw mill-qrib u b'mod effettiv ma' xulxin.

6. L-Istati Membri jistgħu jiddeżinjaw l-awtoritajiet għas-superviżjoni tal-imprizi finanzjarji regolati wkoll bhala awtoritajiet superviżorji għall-finijiet ta' din id-Direttiva.

7. Sas-26 ta' Lulju 2026, l-Istati Membri għandhom jinformat lill-Kummissjoni bl-ismijiet u d-dettalji ta' kuntatt tal-awtoritajiet superviżorji deżinjati skont dan l-Artikolu, kif ukoll bil-kompetenzi rispettivi tagħhom meta jkun hemm diversi awtoritajiet superviżorji deżinjati. Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bi kwalunkwe bidla dwar dan.

8. Il-Kummissjoni għandha tagħmel disponibbli għall-pubbliku, inkluż fuq is-sit web tagħha, lista tal-awtoritajiet superviżorji, u, meta Stat Membru jkollu diversi awtoritajiet superviżorji, il-kompetenzi rispettivi ta' dawk l-awtoritajiet fir-rigward ta' din id-Direttiva. Il-Kummissjoni għandha taggorna regolarment il-lista abbażi tal-informazzjoni li tirċievi minghand l-Istati Membri.

9. L-Istati Membri għandhom jiggarantixxu l-indipendenza tal-awtoritajiet superviżorji u jiżguraw li huma, u l-persuni kollha li jaħdmu għalihom jew li jaħdmu għalihom, u l-awdituri, l-esperti u kwalunkwe persuna oħra li taġixxi f'isimhom, jeżerċitaw is-setgħat tagħhom b'mod imparzjali, trasparenti u bir-rispett dovut għall-obbligi tas-segretezza professjonali. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet superviżorji jkunu legalment u funzjonalment indipendenti, hielsa minn influwenza esterna, kemm diretta kif ukoll indiretta, inkluż mill-kumpaniji koperti mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva jew minn interessi oħra tas-suq, li l-persunal tagħhom u l-persuni responsabbli għall-ġestjoni jkunu hielsa minn kunflitti ta' interess, soġġetti għal rekwiżiti ta' kunfidenzjalità, u jzommu lura minn kwalunkwe azzjoni inkompatibbli mad-dmirijiet tagħhom.

10. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet superviżorji jippubblikaw u jagħmlu aċċessibbli online rapport annwali dwar l-attivitajiet tagħhom skont din id-Direttiva.

Artikolu 25

Setgħat tal-awtoritajiet superviżorji

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet superviżorji jkollhom setgħat u riżorsi adegwati biex iwettqu l-kompiti assenjati lilhom skont din id-Direttiva, inkluż is-setgħa li jirrikjedu lill-kumpaniji jipprovdu informazzjoni u jwettqu investigazzjonijiet relatati mal-konformità mal-obbligi stipulati fl-Artikoli 7 sa 16. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu lill-awtoritajiet superviżorji jissorveljaw l-adozzjoni u t-tfassil tal-pjan ta' tranzizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima f'konformità mar-rekwiżiti previsti fl-Artikolu 22(1).

2. Awtorità superviżorja tista' tibda investigazzjoni fuq inizjattiva proprja jew b'riżultat ta' thassib sostanzjalment ikkomunikat lilha skont l-Artikolu 26, meta tqis li jkollha biżżejjed informazzjoni li tindika ksur possibbli minn kumpanija tal-obbligi previsti fid-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva.

3. L-ispezzjonijiet għandhom jitwettqu f'konformità mad-dritt nazzjonali tal-Istat Membru li fih titwettaq l-ispezzjoni u wara li jkun inghata avviż minn qabel lill-kumpanija, hlief meta avviż minn qabel ifixkel l-effettività tal-ispezzjoni. Meta, bhala parti mill-investigazzjoni tagħha, awtorità superviżorja tkun tixtieq twettaq spezzjoni fit-territorju ta' Stat Membru għajr tagħha stess, hija għandha titlob l-assistenza tal-awtorità superviżorja f'dak l-Istat Membru skont l-Artikolu 28(3).

4. Jekk, b'riżultat tal-azzjonijiet meħuda skont il-paragrafi 1 u 2, awtorità superviżorja tidentifika nuqqas ta' konformità mad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva, hija għandha tagħti lill-kumpanija kkoncernata perjodu ta' żmien xieraq sabiex tiegħu azzjoni ta' rimedju, jekk tali azzjoni tkun possibbli.

It-tehid ta' azzjoni ta' rimedju ma għandux jipprekludi l-impożizzjoni ta' penali jew l-iskattar ta' responsabbiltà ċivili, f'konformità mal-Artikoli 27 u 29, rispettivament.

5. Meta jwettqu l-kompiti tagħhom, l-awtoritajiet superviżorji għandu jkollhom mill-inqas is-setgħa li:

(a) jordnaw lill-kumpanija biex:

(i) twaqqaf il-ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva billi titwettaq azzjoni jew titwaaqqaf imġiba;

(ii) tibqa' lura minn kwalunkwe ripetizzjoni tal-imġiba rilevanti; u

(iii) meta xieraq, tipprowdi rimedju proporzjonat għall-ksur u dak meħtieġ biex dan il-ksur jintemm;

(b) jimponu penali f'konformità mal-Artikolu 27; u

(c) jadottaw miżuri interim fil-każ ta' riskju imminenti ta' hsara severa u irreparabbli.

6. L-awtoritajiet superviżorji għandhom jeżerċitaw is-setgħat imsemmija f'dan l-Artikolu f'konformità mad-dritt nazzjonali:

(a) direttament;

(b) f'kooperazzjoni ma' awtoritajiet oħra; jew

(c) bl-applikazzjoni għall-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti, li għandhom jiżguraw li r-rimedji legali jkunu effettivi u jkollhom effett ekwivalenti għall-penali imposti direttament mill-awtoritajiet superviżorji.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kull persuna fiżika jew ġuridika jkollha d-dritt għal rimedju ġudizzjarju effettiv kontra deċiżjoni legalment vinkolanti minn awtorità superviżorja dwarhom, f'konformità mad-dritt nazzjonali.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet superviżorji jzommu rekords tal-investigazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1, u jindikaw, b'mod partikolari, in-natura u r-riżultat tagħhom, kif ukoll rekords ta' kwalunkwe azzjoni ta' infurzar meħuda skont il-paragrafu 5.

9. Id-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet superviżorji rigward il-konformità ta' kumpanija mad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà ċivili tal-kumpanija skont l-Artikolu 29.

Artikolu 26

Thassib sostanzjat

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-persuni fiżiċi u ġuridici jkunu intitolati li jipprezentaw thassib sostanzjat, permezz ta' kanali aċċessibbli faċilment, lil kwalunkwe awtorità superviżorja meta jkollhom raġunijiet biex jemmnu, abbażi ta' ċirkostanzi oġġettivi, li kumpanija qed tonqos milli tikkonforma mad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta l-persuni li jipprezentaw thassib sostanzjat jitolbu hekk, l-awtorità superviżorja tiegħu l-miżuri meħtieġa għall-protezzjoni xierqa tal-identità ta' dik il-persuna u l-informazzjoni personali tagħha, li, jekk tiġi divulgata, tkun ta' hsara għal dik il-persuna.

3. Meta thassib sostanzjat jaqa' taħt il-kompetenza ta' awtorità superviżorja oħra, l-awtorità li tircievi t-thassib sostanzjat għandha tibagħtu lil dik l-awtorità.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet superviżorji jivvalutaw it-tfassib sostanzjat f'perjodu ta' zmien xieraq u, meta jkun xieraq, jeżerċitaw is-setgħat tagħhom kif imsemmi fl-Artikolu 25.

5. L-awtorità superviżorja għandha, mill-aktar fis possibbli u f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tad-dritt nazzjonali u f'konformità mad-dritt tal-Unjoni, tinforma lill-persuni msemmija fil-paragrafu 1 bir-riżultat tal-valutazzjoni tat-tfassib sostanzjat tagħhom u għandha tippovdi r-raġunament għal dak ir-riżultat. L-awtorità superviżorja għandha tinforma wkoll lill-persuni li jipprezentaw tali tfassib sostanzjat li għandhom, f'konformità mad-dritt nazzjonali, interess legittimu fil-kwistjoni, bid-deċiżjoni tagħha li taċċetta jew tirrifjuta kwalunkwe talba għal azzjoni, kif ukoll b'deskrizzjoni tal-passi u l-miżuri ulterjuri, u informazzjoni Prattika dwar l-aċċess għal proċeduri ta' rieżami amministrattivi u ġudizzjarju.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-persuni li jipprezentaw tfassib sostanzjat f'konformità ma' dan l-Artikolu u li jkollhom, f'konformità mad-dritt nazzjonali, interess legittimu fil-kwistjoni, ikollhom aċċess għal qorti jew għal korp pubbliku indipendenti u imparzjali iehor kompetenti biex jirrieżamina l-legalità proċedurali u sostantiva tad-deċiżjonijiet, tal-atti jew tan-nuqqas ta' azzjoni tal-awtorità superviżorja.

Artikolu 27

Penali

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar penali, inklużi penali pekunjarji, applikabbli għal ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva, u għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li jiġu implimentati. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

2. Fid-deċiżjoni dwar jekk għandhomx jiġu imposti penali u, jekk tali penali jiġu imposti, fid-determinazzjoni tan-natura u tal-livell xieraq tagħhom, għandu jittiehed kont debitu ta':

(a) in-natura, il-gravità u d-durata tal-ksur, u s-severità tal-impatti li jirriżultaw minn dak il-ksur;

(b) kwalunkwe investiment li jkun sar u kwalunkwe appoġġ immirat ipprovdut skont l-Artikoli 10 u 11;

(c) kwalunkwe kollaborazzjoni ma' entitajiet oħra biex jiġu indirizzati l-impatti kkonċernati;

(d) meta rilevanti, il-punt sa fejn id-deċiżjonijiet ta' prijoritizzazzjoni ttiehdu f'konformità mal-Artikolu 9;

(e) kwalunkwe ksur preċedenti rilevanti mill-kumpanija tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva kkonstatat b'deċiżjoni finali;

(f) il-punt sa fejn il-kumpanija wettqet kwalunkwe azzjoni ta' rimedju fir-rigward tas-suġġett ikkonċernat;

(g) il-benefiċċji finanzjarji miksuba jew it-telf evitat mill-kumpanija minhabba l-ksur;

(h) kwalunkwe fattur aggravanti jew mitiganti iehor applikabbli għaċ-ċirkostanzi tal-każ ikkonċernat.

3. L-Istati Membri għandhom jipprevedu **tal-inqas il-penali li ġejjin:**

(a) penali pekunjarji;

(b) jekk kumpanija tonqos milli tikkonforma ma' deċiżjoni li timponi penali pekunjarja fil-limitu ta' zmien applikabbli, dikjarazzjoni pubblika li tindika l-kumpanija responsabbli għall-ksur u n-natura tal-ksur.

4. Meta jiġu imposti penali pekunjarji, dawn għandhom ikunu bbażati fuq il-fatturat nett dinji tal-kumpanija. Il-limitu massimu ta' penali pekunjarji ma għandux ikun inqas minn 5 % tal-fatturat nett dinji tal-kumpanija fis-sena finanzjarja ta' qabel dik tad-deċiżjoni li tiġi imposta l-multa.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fir-rigward tal-kumpaniji msemmija fl-Artikolu 2(1), il-punt (b), u fl-Artikolu 2(2), il-punt (b), il-penali pekunjarji jiġu kkalkulati filwaqt li jitqies il-fatturat konsolidat irrapportat mill-kumpanija omm apikali.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe deċiżjoni tal-awtoritajiet superviżorji li tikkoncerna penali relatati mal-ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazżjonali adottati skont din id-Direttiva, tiġi ppubblikata, tibqa' disponibbli għall-pubbliku għal mill-inqas hames snin u tintbagħat lin-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji stabbilit skont l-Artikolu 28. Id-deċiżjoni ppubblikata ma għandu jkun fiha l-ebda data personali fis-sens tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) 2016/679.

Artikolu 28

Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji, magħmul minn rappreżentanti tal-awtoritajiet superviżorji. In-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji għandu jiffacilita l-kooperazzjoni tal-awtoritajiet superviżorji u l-koordinazzjoni u l-allinjament ta' prattiki regolatorji, investigattivi, ta' sanzjonar u superviżorji tal-awtoritajiet superviżorji u, kif xieraq, il-kondiviżjoni ta' informazzjoni bejniethom.

Il-Kummissjoni tista' tistieden lill-aġenziji tal-Unjoni b'għarfien espert rilevanti fl-oqsma koperti minn din id-Direttiva biex jissiehu fin-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji.

2. L-Istati Membri għandhom jikkooperaw man-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji sabiex jidentifikaw il-kumpaniji fil-guriżdizzjoni tagħhom, b'mod partikolari billi jipprovdu l-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex jiġi vvalutat jekk kumpanija ta' pajjiż terz tissodisfax il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 2. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi sistema sigura għall-iskambju ta' informazzjoni rigward il-fatturat nett iġġenerat fl-Unjoni minn kumpanija msemija fl-Artikolu 2(2), li ma jkollha fergħa fl-ebda Stat Membru jew li jkollha fergħat li jinsabu fi Stati Membri differenti, li permezz tagħha l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw b'mod regolari l-informazzjoni li jkollhom rigward il-fatturat nett iġġenerat minn tali kumpaniji. Il-Kummissjoni għandha tanalizza dik l-informazzjoni f'perjodu ta' żmien raġonevoli u tinnotifika lill-Istat Membru meta l-kumpanija tkun iġġenerat il-biċċa l-kbira tal-fatturat nett tagħha fl-Unjoni fis-sena finanzjarja ta' qabel l-aħħar sena finanzjarja, li l-kumpanija hija kumpanija msemija fl-Artikolu 2(2) u li l-awtorità superviżorja tal-Istat Membru hija kompetenti f'konformità mal-Artikolu 24(3).

3. L-awtoritajiet superviżorji għandhom jipprovdu lil xulxin l-informazzjoni u l-assistenza reċiproka rilevanti fit-tweġiq ta' dmirijiethom u għandhom jistabbilixxu miżuri għall-kooperazzjoni effettiva ma' xulxin. L-assistenza reċiproka għandha tinkludi kollaborazzjoni bil-għan li jiġu eżerċitati s-setgħat imsemmija fl-Artikolu 25, inkluż fir-rigward ta' spezzjonijiet u talbiet għal informazzjoni.

4. L-awtoritajiet superviżorji għandhom jiehdu l-passi xierqa kollha meħtieġa sabiex iwiegħbu għal talba għall-assistenza minn awtorità superviżorja oħra mingħajr dewmien żejjed u mhux aktar tard minn xahar wara li jirċievu t-talba. Meta jkun meħtieġ minhabba ċ-ċirkostanzi tal-każ, il-perjodu jista' jiġi estiż b'massimu ta' xahrejn abbażi ta' ġustifikazzjoni xierqa. Tali passi jistgħu jinkludu, b'mod partikolari, it-trażmissjoni ta' informazzjoni rilevanti dwar it-tweġiq ta' investigazzjoni.

5. It-talbiet għall-assistenza għandu jkun fihom l-informazzjoni kollha meħtieġa, inkluż l-iskop tat-talba u r-raġunijiet għaliha. L-awtoritajiet superviżorji għandhom jużaw biss l-informazzjoni li jirċievu permezz ta' talba għall-assistenza għall-fini li tkun intalbet għalih.

6. L-awtorità superviżorja rikjesta għandha tinforma lill-awtorità superviżorja rikjedenti bir-riżultati jew, skont il-każ, bil-progress rigward il-miżuri li jridu jittiehdu biex twieġeb it-talba għall-assistenza.

7. L-awtoritajiet superviżorji ma għandhomx jitolbu tariffi lil xulxin għal azzjonijiet u miżuri mehuda b'segwitu ta' talba għall-assistenza.

Madankollu, l-awtoritajiet superviżorji jistgħu jaqblu dwar regoli sabiex jikkompensaw lil xulxin għal nefqa speċifika li tirriżulta mill-ghoti ta' assistenza f'każijiet eċċezzjonali.

8. L-awtorità superviżorja li hija kompetenti skont l-Artikolu 24(3) għandha tinforma lin-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji b'dak il-fatt u bi kwalunkwe talba biex tinbidel l-awtorità superviżorja kompetenti.

9. Meta jkun hemm dubji dwar l-attribuzzjoni tal-kompetenza, l-informazzjoni li dik l-attribuzzjoni tkun ibbażata fuqha tiġi kondiviża man-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji, li jista' jikkoordina l-isforzi biex tinstab soluzzjoni.

10. In-Network Ewropew ta' Awtoritajiet Superviżorji għandu jipubblika:

(a) id-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet superviżorji li jkun fihom penali, kif imsemmi fl-Artikolu 27(5); u

(b) lista indikattiva ta' kumpaniji ta' pajjiżi terzi soġġetti għal din id-Direttiva.

Artikolu 29

Responsabbiltà ċivili tal-kumpaniji u d-dritt għal kumpens sħiħ

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kumpanija tista' tinzamm responsabbli għal dannu kkawżat lil persuna fiżika jew ġuridika, dment li:
  - (a) il-kumpanija tkun naqset intenzjonalment jew b'negligenza milli tikkonforma mal-obbligi stabbiliti fl-Artikoli 10 u 11, meta d-dritt, il-projbizzjoni jew l-obbligu elenkati fl-Anness ta' din id-Direttiva jkollhom l-għan li jipproteġu lill-persuna fiżika jew ġuridika; u
  - (b) bħala riżultat tan-nuqqas imsemmi fil-punt (a), gie kkawżat dannu lill-interessi legali tal-persuna fiżika jew ġuridika li huma protetti skont id-dritt nazzjonali.

Kumpanija ma tistax tinzamm responsabbli jekk id-dannu kien ikkawżat biss mis-sħab kummerċjali tagħha fil-katina ta' attivitajiet tagħha.

2. Meta kumpanija tinzamm responsabbli f'konformità mal-paragrafu 1, persuna fiżika jew ġuridika għandu jkollha d-dritt għal kumpens sħiħ għad-dannu, f'konformità mad-dritt nazzjonali. Kumpens sħiħ fl-ambitu ta' din id-Direttiva ma għandux iwassal għal kumpens żejjed, sew jekk permezz ta' danni punittivi, multipli jew ta' tip ieħor.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) ir-regoli nazzjonali dwar il-bidu, id-durata, is-sospensjoni jew l-interruzzjoni tal-perjodi ta' preskrizzjoni ma jfixklux bla bżonn it-tressiq ta' azzjonijiet għal danni u, fi kwalunkwe każ, ma jkunux iktar restrittivi mir-regoli dwar ir-regimi nazzjonali ġenerali tar-responsabbiltà ċivili;

il-perjodu ta' preskrizzjoni għat-tressiq ta' azzjonijiet għal danni skont din id-Direttiva għandu jkun ta' mill-inqas hames snin u, fi kwalunkwe każ, mhux inqas mill-perjodu ta' preskrizzjoni stabbilit skont ir-regimi nazzjonali ġenerali tar-responsabbiltà ċivili;

il-perjodi ta' preskrizzjoni ma għandhomx jibdeu jiddekorru qabel ma jkun waqaf il-ksur u r-rikorrent ikun jaf, jew jista' jkun raġonevolment mistenni li jkun jaf:

- (i) bl-imġiba u bil-fatt li din tikkostitwixxi ksur;
  - (ii) bil-fatt li l-ksur ikkawża dannu lilhom; u
  - (iii) bl-identità tal-kontraventur;
- (b) il-kost tal-proċedimenti ma jkunx għali b'mod projbittiv għar-rikorrenti biex ifittxu ġustizzja;
  - (c) li r-rikorrenti jistgħu jfittxu miżuri ta' inġunzjoni, inkluż permezz ta' proċeduri sommarji; tali miżuri ta' inġunzjoni għandhom ikunu fil-forma ta' miżura definittiva jew proviżorja biex jitwaqqaf il-ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali adottati skont din id-Direttiva billi jwettqu azzjoni jew iwaqqfu mgħiba;
  - (d) li huma previsti kundizzjonijiet raġonevoli li taħthom kwalunkwe parti li allegatament iġġarrab id-danni tista' tawtorizza lil trade union, organizzazzjoni mhux governattiva tad-drittijiet tal-bniedem jew ambjentali jew organizzazzjoni mhux governattiva oħra, u, f'konformità mad-dritt nazzjonali, lil istituzzjonijiet nazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem, ibbażati fi Stat Membru, biex iressqu azzjonijiet biex jinfurzaw id-drittijiet tal-parti li allegatament iġġarrab id-danni, mingħajr preġudizzju għar-regoli nazzjonali ta' proċedura ċivili;

trade union jew organizzazzjoni mhux governattiva tista' tiġi awtorizzata skont l-ewwel subparagrafu ta' dan il-punt jekk tikkonforma mar-rekwiżiti kif stabbiliti fid-dritt nazzjonali; dawk ir-rekwiżiti jistgħu jinkludu z-żamma ta' preżenza permanenti tagħha stess u, f'konformità mal-istatuti tagħha, li ma tinvolvi ruhha kummerċjalment u mhux biss temporanjament fit-tweġiq tad-drittijiet protetti skont din id-Direttiva jew id-drittijiet korrispondenti fid-dritt nazzjonali;

- (e) meta titressaq talba, u rikorrent jippreżenta ġustifikazzjoni motivata li jkun fiha fatti u biżżejjed evidenza raġonevolment disponibbli biex tiġi appoġġata l-plawżibbiltà tat-talba tiegħu għad-danni u jindika li l-kumpanija għandha evidenza addizzjonali fil-kontroll tagħha, il-qrati jkunu jistgħu jordnaw li tali evidenza tiġi divulgata mill-kumpanija f'konformità mal-liġi proċedurali nazzjonali;

il-qrati nazzjonali għandhom jillimitaw id-divulgazzjoni tal-evidenza mitluba għal dak li huwa meħtieġ u proporzjonat biex tiġi appoġġata talba potenzjali jew talba għad-danni u l-preservazzjoni tal-evidenza għal dak li huwa meħtieġ u proporzjonat biex tiġi appoġġata tali talba għad-danni; meta jiddeterminaw jekk ordni għad-divulgazzjoni jew għall-preservazzjoni ta' evidenza tkunx proporzjonata, il-qrati nazzjonali għandhom jikkunsidraw il-punt sa fejn it-talba jew id-difiża tkun appoġġata mill-fatti u l-evidenza disponibbli li jiġġustifikaw it-talba għad-divulgazzjoni tal-evidenza; l-ambitu u l-kost tad-divulgazzjoni kif ukoll l-interessi legittimi tal-partijiet kollha, inkluża kwalunkwe parti terza kkoncernata, inkluż biex jiġi evitat tiftix mhux speċifiku għal informazzjoni li x'aktarx ma tkunx ta' rilevanza għall-partijiet fil-proċedura; jekk l-evidenza li qed tintalab id-divulgazzjoni tagħha fihix informazzjoni kunfidenzjali, speċjalment li tikkoncerna xi parti terza, u x'arrangamenti hemm fis-sehh għall-protezzjoni ta' tali informazzjoni kunfidenzjali;

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-qrati nazzjonali jkollhom is-setgħa li jordnaw id-divulgazzjoni ta' evidenza li jkun fiha informazzjoni kunfidenzjali meta jikkunsidrawha rilevanti għall-azzjoni għad-danni; L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jordnaw id-divulgazzjoni ta' tali informazzjoni, il-qrati nazzjonali jkollhom għad-dispożizzjoni tagħhom miżuri effettivi għall-protezzjoni ta' tali informazzjoni.

4. Il-kumpaniji li pparteċipaw f'inizjattivi tal-industrija jew ta' diversi partijiet ikkoncernati, jew li użaw verifika minn parti terza indipendenti jew klawżoli kuntrattwali biex jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-obbligi ta' diligenza dovuta tagħhom xorta jistgħu madankollu jinżammu responsabbli f'konformità ma' dan l-Artikolu.

5. Ir-responsabbiltà ċivili ta' kumpanija għad-danni li jinholqu skont din id-dispożizzjoni għandha tkun mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà ċivili tas-sussidjarji tagħha jew ta' kwalunkwe sieheb kummerċjali dirett u indirett fil-katina **ta' attivitajiet** tal-kumpanija.

Meta d-dannu jkun ġie kkwazat b'mod kongunt mill-kumpanija u s-sussidjarja, jew is-sieheb kummerċjali dirett jew indirett tagħha, huma għandhom ikunu responsabbli in solidum, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali dwar il-kondizzjonijiet tar-responsabbiltà in solidum u d-drittijiet ta' rikors.

6. Ir-regoli dwar ir-responsabbiltà ċivili skont din id-Direttiva ma għandhomx jillimitaw ir-responsabbiltà tal-kumpaniji skont is-sistema legali tal-Unjoni jew dik nazzjonali u għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-Unjoni jew nazzjonali dwar ir-responsabbiltà ċivili fir-rigward tal-impatti negattivi fuq id-drittijiet tal-bniedem jew tal-impatti ambjentali negattivi li jipprevedu responsabbiltà f'sitwazzjonijiet mhux koperti minn din id-Direttiva jew li jipprevedu responsabbiltà aktar stretta minnha.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponu dan l-Artikolu **jiġu** applikati b'mod obbligatorju u prevalenti f'kazijiet meta d-dritt applikabbli għal pretensjonijiet għal dak il-ghan ma jkunx id-dritt nazzjonali ta' Stat Membru.

Artikolu 30

Rapportar ta' ksur u protezzjoni tal-persuni li jirrapportaw

L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li d-Direttiva (UE) 2019/1937 tapplika għar-rapportar ta' ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva u għall-protezzjoni tal-persuni li jirrapportaw tali ksur.

Artikolu 31

Appoġġ pubbliku, akkwist pubbliku u konċessjonijiet pubbliċi

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konformità mal-obbligi li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva, jew l-implimentazzjoni volontarja tagħhom, tikkwalifika bħala aspett ambjentali jew soċjali li l-awtoritajiet kontraenti jistgħu, f'konformità mad-Direttivi 2014/23/UE, 2014/24/UE u 2014/25/UE, iqisu bħala parti mill-kriterji għall-aġġudikazzjoni għal kuntratti pubbliċi u ta' konċessjoni, u bħala kundizzjoni ambjentali jew soċjali li l-awtoritajiet kontraenti jistgħu, f'konformità ma' dawk id-Direttivi, jistabbilixxu fir-rigward tal-prestazzjoni tal-kuntratti pubbliċi u ta' konċessjoni.

Artikolu 32

Emenda tad-Direttiva (UE) 2019/1937

Fid-Direttiva (UE) 2019/1937, il-punt E.2 tal-Parti I tal-Anness, jiżdied il-punt li ġej:

“(vii) id-Direttiva (UE) 2024/1760 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta’ Mejju 2024 dwar id-diligenza dovuta tas-sostenibbiltà korporattiva u li temenda d-Direttiva (UE) 2019/1937 u r-Regolament (UE) 2023/2859 (ĠU L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).”.

Artikolu 33

Emenda tar-Regolament (UE) 2023/2859

Fir-Regolament (UE) 2023/2859, il-parti B tal-Anness, jiżdied il-punt li ġej:

“17. id-Direttiva (UE) 2024/1760 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta’ Mejju 2024 dwar id-diligenza dovuta tas-sostenibbiltà korporattiva u li temenda d-Direttiva (UE) 2019/1937 u r-Regolament (UE) 2023/2859 (ĠU L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).”.

Artikolu 34

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta’ adozzjoni ta’ atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni sugġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f’dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta’ adozzjoni ta’ atti delegati msemija fl-Artikolu 3(2) u fl-Artikolu 16 għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu ta’ żmien indeterminat mill-25 ta’ Lulju 2024.
3. Id-delega ta’ setgħa msemija fl-Artikolu 3(2) u fl-Artikolu 16 tista’ tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttejjm id-delega ta’ setgħa speċifikata f’dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f’*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f’data aktar tard speċifikata fih. Ma għandha taffettwa l-validità tal-ebda att delegat li jkun diġà fis-sehħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta’ April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 3(2) jew l-Artikolu 16 għandu jidhol fis-sehħ biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta’ dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex se jrin joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiz b’xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 35

Proċedura ta’ kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġħjuna minn kumitat. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁴⁸⁾.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

⁽⁴⁸⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta’ Frar 2011 li jstabbilixxi r-regoli u l-prinċipji generali dwar il-modalitajiet ta’ kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta’ implimentazzjoni (GU L 55, 28.2.2011, p. 13).

Artikolu 36

Rieżami u rapportar

1. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-hteġa li jiġu stabbiliti rekwiżiti addizzjonali ta' diliġenza dovuta tas-sostenibbiltà mfassla għal imprizi finanzjarji regolati fir-rigward tal-forniment ta' servizzi finanzjarji u attivitajiet ta' investiment, u l-opzjonijiet għal tali rekwiżiti ta' diliġenza dovuta kif ukoll l-impatti tagħhom, f'konformità mal-oġġettivi ta' din id-Direttiva.

Ir-rapport għandu jkoll atti leġislattivi oħra tal-Unjoni li japplikaw għall-imprizi finanzjarji regolati. Għandu jiġi ppubblikat mal-ewwel opportunità wara l-25 ta' Lulju 2024, iżda mhux aktar tard mis-26 ta' Lulju 2026. Għandu jkun akkumpanjat, jekk xieraq, minn proposta leġislattiva.

2. Sas-26 ta' Lulju 2030 u kull tliet snin wara dan, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u l-effettività tagħha fl-ilħuq tal-oġġettivi tagħha, b'mod partikolari fl-indirizzar tal-impatti negattivi. Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat, jekk xieraq, minn proposta leġislattiva. L-ewwel rapport għandu, fost l-oħrajn, jivvaluta il-kwistjonijiet li ġejjin:

- (a) l-impatti ta' din id-Direttiva fuq l-SMEs, flimkien ma' valutazzjoni tal-effettività tal-miżuri u l-ghodod differenti għall-appoġġ ipprovduti lill-SMEs mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri;
- (b) il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva fir-rigward tal-kumpaniji koperti, jekk din tiżgurax l-effettività ta' din id-Direttiva fid-dawl tal-oġġettivi tagħha, kundizzjonijiet ekwi bejn l-entitajiet koperti u li l-kumpaniji ma jistgħux jevitaw l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, inkluż:
  - jekk l-Artikolu 3(1), il-punt (a), jeħtieġ jiġi rivedut sabiex l-entitajiet kostitwiti bhala forum legali differenti minn dawk elenkati fl-Anness I jew l-Anness II tad-Direttiva 2013/34/UE ikunu koperti minn din id-Direttiva;
  - jekk il-mudelli tan-negozju jew il-forom ta' kooperazzjoni ekonomika ma' kumpaniji terzi għajr dawk koperti mill-Artikolu 2 jeħtieġ jiġi inklużi fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva;
  - jekk il-livelli limitu rigward l-ghadd ta' impjegati u l-fatturat nett stabbiliti fl-Artikolu 2 jeħtieġ jiġu riveduti u jekk jeħtieġ jiġi introdott approċċ speċifiku għas-settur f'setturi b'riskju għoli;
  - jekk il-kriterju tal-fatturat nett iġġenerat fl-Unjoni stabbilit fl-Artikolu 2(2) jeħtieġ jiġi rivedut;
- (c) jekk id-definizzjoni tat-terminu "katina ta' attivitajiet" jeħtieġ tiġi riveduta;
- (d) jekk l-Anness ta' din id-Direttiva jeħtieġ jiġi modifikat, inkluż fid-dawl tal-iżviluppi internazzjonali, u jekk jenħteġx li jiġi estiz biex ikopri impatti negattivi addizzjonali, b'mod partikolari impatti negattivi fuq il-governanza tajba;
- (e) jekk ir-regoli dwar il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima previsti f'din id-Direttiva, speċjalment fir-rigward tat-tfassil tal-pjanijiet ta' tranżizzjoni għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, l-adozzjoni tagħhom u l-implimentazzjoni ta' dawk il-pjanijiet mill-kumpaniji, kif ukoll is-setgħat tal-awtoritajiet superviżorji relatati ma' dawk ir-regoli, jeħtieġ jiġu riveduti;
- (f) l-effettività tal-mekkanizmi ta' infurzar stabbiliti fil-livell nazzjonali, tal-penali u tar-regoli dwar ir-responsabbiltà ċivili;
- (g) jekk humiex meħtieġa bidliet fil-livell ta' armonizzazzjoni previsti f'din id-Direttiva biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji fis-suq intern, inkluż il-konverġenza u d-diverġenza bejn id-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva.

Artikolu 37

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jipubblikaw, sas-26 ta' Lulju 2026, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk il-miżuri lill-Kummissjoni.

Huma għandhom japplikaw dawk il-miżuri:

- (a) mis-26 ta' Lulju 2027 fir-rigward tal-kumpaniji msemmija fl-Artikolu 2(1), il-punti (a) u (b), li huma fformati f'konformità mal-legizlazzjoni tal-Istat Membru u li kellhom medja ta' aktar minn 5 000 impjegat u gġeneraw fatturat nett dinji ta' aktar minn EUR 1 500 000 000 fl-ahħar sena finanzjarja ta' qabel is-26 ta' Lulju 2027 li għalihom kienu għew jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, bl-eċċezzjoni tal-miżuri neċessarji għall-konformità mal-Artikolu 16, li l-Istati Membri għandhom japplikaw għal dawk il-kumpaniji għas-snin finanzjarji li jibdew fl-1 ta' Jannar 2028 jew wara;
- (b) mis-26 ta' Lulju 2028 fir-rigward tal-kumpaniji msemmija fl-Artikolu 2(1), il-punti (a) u (b), li huma fformati f'konformità mal-legizlazzjoni tal-Istat Membru u li kellhom medja ta' aktar minn 3 000 impjegat u gġeneraw fatturat nett dinji ta' aktar minn EUR 900 000 000 fl-ahħar sena finanzjarja ta' qabel is-26 ta' Lulju 2028 li għalihom kienu għew jew kellhom jiġu adottati dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, bl-eċċezzjoni tal-miżuri neċessarji għall-konformità mal-Artikolu 16, li l-Istati Membri għandhom japplikaw għal dawk il-kumpaniji għas-snin finanzjarji li jibdew fl-1 ta' Jannar 2029 jew wara;
- (c) mis-26 ta' Lulju 2027 fir-rigward tal-kumpaniji msemmija fl-Artikolu 2(2), il-punti (a) u (b), li huma fformati f'konformità mal-legizlazzjoni ta' pajjiż terz u li gġeneraw fatturat nett ta' aktar minn EUR 1 500 000 000 fl-Unjoni, fis-sena finanzjarja ta' qabel l-ahħar sena finanzjarja ta' qabel is-26 ta' Lulju 2027, bl-eċċezzjoni tal-miżuri meħtieġa għall-konformità mal-Artikolu 16, li l-Istati Membri għandhom japplikaw għal dawk il-kumpaniji għas-snin finanzjarji li jibdew fl-1 ta' Jannar 2028 jew wara;
- (d) mis-26 ta' Lulju 2028 fir-rigward tal-kumpaniji msemmija fl-Artikolu 2(2), il-punti (a) u (b), li huma fformati f'konformità mal-legizlazzjoni ta' pajjiż terz u li gġeneraw fatturat nett ta' aktar minn EUR 900 000 000 fl-Unjoni, fis-sena finanzjarja ta' qabel l-ahħar sena finanzjarja ta' qabel is-26 ta' Lulju 2028, bl-eċċezzjoni tal-miżuri meħtieġa għall-konformità mal-Artikolu 16, li l-Istati Membri għandhom japplikaw għal dawk il-kumpaniji għas-snin finanzjarji li jibdew fl-1 ta' Jannar 2029 jew wara;
- (e) mis-26 ta' Lulju 2029 fir-rigward tal-kumpaniji l-oħrajn kollha msemmija fl-Artikolu 2(1), il-punti (a) u (b), u l-Artikolu 2(2), il-punti (a) u (b), u l-kumpaniji msemmija fl-Artikolu 2(1), il-punt (c), u l-Artikolu 2(2), il-punt (c), bl-eċċezzjoni tal-miżuri meħtieġa għall-konformità mal-Artikolu 16, li l-Istati Membri għandhom japplikaw għal dawk il-kumpaniji għas-snin finanzjarji li jibdew fl-1 ta' Jannar 2029 jew wara.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati minn tali referenza meta ssir il-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu kif għandha ssir dik ir-referenza.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tal-miżuri ewlenin tad-dritt nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 38

Dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 39

Destinatari

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, it-13 ta' Ġunju 2024.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

R. METSOLA

Għall-Kunsill

Il-President

M. MICHEL

ANNEX

Parti I

1. DRITTJIJET U PROJBIZZJONIJIET INKLUŻI FI STRUMENTI INTERNAZZJONALI DWAR ID-DRITTJIJET TAL-BNIEDEM

1. Id-dritt għall-ħajja, interpretat skont l-Artikolu 6(1) tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi. L-abbuż ta' dak id-dritt jinkludi, iżda mhux ristrett għal, gwardji tas-sigurtà privati jew pubbliċi li jipproteġu r-rizorsi, il-faċilitajiet jew il-persunal tal-kumpanija li jikkawżaw il-mewt ta' persuna minhabba nuqqas ta' struzzjoni jew kontroll mill-kumpanija;
2. Il-projbizzjoni tat-tortura, it-trattament krudili, inuman jew degradanti, interpretata skont l-Artikolu 7 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi. Din tinkludi, iżda mhux ristretta għal, gwardji tas-sigurtà privati jew pubbliċi li jipproteġu r-rizorsi, il-faċilitajiet jew il-persunal tal-kumpanija li jissoġġettaw persuna għal tortura jew trattament krudili, inuman jew degradanti minhabba nuqqas ta' struzzjoni jew kontroll mill-kumpanija;
3. Id-dritt għal-libertà u s-sigurtà, interpretat skont l-Artikolu 9(1) tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi;
4. Il-projbizzjoni ta' interferenza arbitrarja jew illegali fil-privatezza, il-familja, id-dar jew il-korrispondenza ta' persuna u attakki illegali fuq l-unur jew ir-reputazzjoni tagħha, interpretat skont l-Artikolu 17 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi;
5. Il-projbizzjoni ta' interferenza mal-libertà tal-ħsieb, tal-kuxjenza u tar-religjon, interpretata skont l-Artikolu 18 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi;
6. Id-dritt li jgawdu minn kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti u favorevoli, inkluż paga ġusta u paga adegwata li tiggarrantixxi l-għajxien għall-ħaddiema impjegati u introjtu adegwat għall-għajxien għall-ħaddiema li jahdmu għal rashom u għal sidien zghar, li jaqilghu lura mix-xogħol u l-produzzjoni tagħhom, għajxien decenti, kundizzjonijiet tax-xogħol sikuri u tajbin għas-saħħa u limitazzjoni raġonevoli tas-siġhat tax-xogħol, interpretat skont l-Artikoli 7 u 11 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali;
7. Il-projbizzjoni li jiġi ristrett l-aċċess tal-ħaddiema għal akkomodazzjoni adegwata, jekk il-ħaddiema jkunu joqogħdu f'akkomodazzjoni pprovduta mill-kumpanija, u li jiġi ristrett l-aċċess tal-ħaddiema għal ikel, hwejjeġ u ilma u sanitazzjoni adegwati fuq il-post tax-xogħol, interpretata skont l-Artikolu 11 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali;
8. Id-dritt tat-tfal għall-ogħla standard ta' saħħa li jista' jintlaħaq interpretat skont l-Artikolu 24 tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal; id-dritt għall-edukazzjoni interpretat skont l-Artikolu 28 tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal; id-dritt għal standard ta' għajxien adegwat, interpretat skont l-Artikolu 27 tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal; id-dritt tat-tfal li jkunu protetti mill-isfruttament ekonomiku u milli jwettqu kwalunkwe xogħol li x'aktarx ikun perikoluż jew li jinterferixxi mal-edukazzjoni tat-tfal, jew li jkun ta' ħsara għas-saħħa jew għall-iżvilupp fiżiku, mentali, spiritwali, morali jew soċjali tat-tfal, interpretat skont l-Artikolu 32 tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal; id-dritt tat-tfal li jkunu protetti minn kull forma ta' sfruttament sesswali u abbuż sesswali u li jkunu protetti milli jiġu maħtufa, mibjugħa jew spostati illegalment lejn post differenti fil-pajjiż tagħhom jew barra mill-pajjiż għall-fini ta' sfruttament, interpretat skont l-Artikoli 34 u 35 tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal;
9. Il-projbizzjoni tal-impjegar ta' tfal taħt l-età tat-tmiem tal-iskola obligatorja u, fi kwalunkwe każ, ta' taħt il-15-il sena, ħlief meta l-liġi tal-post tal-impjieg tipprevedi hekk skont l-Artikolu 2(4) tal-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar l-Età Minima, 1973 (Nru 138), interpretata skont l-Artikoli 4 sa 8 tal-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar l-Età Minima, 1973 (Nru 138);
10. Il-projbizzjoni tal-aġġar forom ta' tħaddim tat-tfal (persuni taħt it-18-il sena), interpretata skont l-Artikolu 3 tal-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar l-Aġġar Forom ta' Xogħol tat-Tfal, 1999 (Nru 182). Dan jinkludi:
  - (a) il-forom kollha ta' skjavitù jew prattiki simili għall-iskjavitù, bħall-bejgħ u t-traffikar tat-tfal, il-ġasar tad-dejn u s-servitù, kif ukoll ix-xogħol furzat jew obligatorju, inkluż ir-reklutaġġ furzat jew obligatorju tat-tfal għall-użu f'kunflitti armati;

- (b) l-użu, l-akkwist jew l-offerta ta' tfal għall-prostituzzjoni, għall-produzzjoni ta' pornografija jew għal spettakli pornografici;
- (c) l-użu, l-akkwist jew l-offerta ta' tfal għal attivitajiet illeċiti, b'mod partikolari għall-produzzjoni jew it-traffikar ta' drogi;
- (d) xogħol li, min-natura tiegħu jew miċ-ċirkostanzi li jitwettaq fihom, x'aktarx li jagħmel hsara lis-saħħa, lis-sikurezza jew lill-morali tat-tfal;
11. Il-projbizzjoni ta' xogħol furzat jew obligatorju, jiġifieri x-xogħol jew is-servizz kollu li kwalunkwe persuna tiġi mgjegħla tagħmel taht theddida ta' kwalunkwe penali u li għalih il-persuna msemija ma tkunx offriet lilha nnifisha b'mod volontarju, pereżempju bhala riżultat tal-jasar tad-dejn jew tat-traffikar ta' bnedmin, interpretata skont l-Artikolu 2(1) tal-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar ix-Xogħol Furzat, 1930 (Nru 29). Xogħol furzat jew obligatorju ma għandux ifisser kwalunkwe xogħol jew servizz li jikkonforma mal-Artikolu 2(2) tal-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar ix-Xogħol Furzat, 1930 (Nru 29) jew mal-Artikolu 8(3), il-punti (b) u (c) tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi;
12. Il-projbizzjoni ta' kull forma ta' skjavitù u ta' kummerċ tal-iskjavi, inkluż prattiki simili għall-iskjavitù, servitù jew forom oħra ta' dominazzjoni jew oppressjoni fuq il-post tax-xogħol, bħal sfruttament u umiljazzjoni ekonomiċi jew sesswali estremi, jew traffikar ta' bnedmin, interpretata skont l-Artikolu 8 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi;
13. Id-dritt għal-libertà ta' assoċjazzjoni, ta' għaqda, id-drittijiet ta' organizzazzjoni u tan-negozjar kollettiv, interpretat skont l-Artikoli 21 u 22 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi, l-Artikolu 8 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali, il-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar il-Libertà ta' Assoċjazzjoni u l-Protezzjoni tad-Dritt għall-Organizzazzjoni, 1948 (Nru 87), u l-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar id-Dritt ta' Organizzazzjoni u tal-Innegozjar Kollettiv, 1949 (Nru 98). Dawk id-drittijiet jinkludu dawn li ġejjin:
- (a) il-haddiema huma liberi li jiffurmaw trade unions jew li jingħaqdu magħhom;
- (b) il-formazzjoni ta' trade union u li wieħed jingħaqad jew jissieheb ma' trade union ma għandhomx jintużaw bhala raġuni għal diskriminazzjoni jew ritaljazzjoni ingustifikata;
- (c) it-trade unions huma liberi li joperaw skont il-kostituzzjonijiet u r-regoli tagħhom, mingħajr indhil mill-awtoritajiet; u
- (d) id-dritt tal-istrajkjar u d-dritt ta' negozjar kollettiv;
14. Il-projbizzjoni ta' trattament inugwali fl-impjeg, sakemm dan ma jkunx ġustifikat mir-rekwiżiti tal-impjeg, interpretata skont l-Artikoli 2 u 3 tal-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar ir-Rimunerazzjoni Indaqs, 1951 (Nru 100), l-Artikoli 1 u 2 tal-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar id-Diskriminazzjoni (Impjegi u Xogħol), 1958 (Nru 111), u l-Artikolu 7 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali. B'mod partikolari, dan jinkludi:
- (a) il-hlas ta' rimunerazzjoni inugwali għal xogħol ta' valur ugwali;
- (b) id-diskriminazzjoni fuq bażi ta' estrazzjoni nazzjonali jew orijini soċjali, razza, kulur, sess, reliġjon, opinjoni politika;
15. Il-projbizzjoni mill-ikkawżar ta' kwalunkwe degradazzjoni ambjentali li tista' titkejjel, bħal tibdil dannuż tal-ħamrija, tniġġis tal-ilma jew tal-arja, emissjonijiet dannużi, konsum eċċessiv tal-ilma, degradazzjoni tal-art, jew impatt ieħor fuq ir-riżorsi naturali, bħad-deforestazzjoni, li:
- (a) tfixkel b'mod sostanzjali l-bażijiet naturali għall-preservazzjoni u l-produzzjoni tal-ikel;
- (b) iċċaħhad lil persuna milli jkollha aċċess għal ilma tax-xorb sikur u nadif;
- (c) tagħmilha diffiċli għal persuna biex taċċessa faċilitajiet sanitarji jew jeqridhom;
- (d) tagħmel hsara lis-saħħa, lis-sikurezza, lill-użu normali tal-art jew lill-beni akkwistati legalment ta' persuna;

- (e) taffettwa b'mod negattiv b'mod sostanzjali s-servizzi tal-ekosistema li permezz tagħhom ekosistema tikkontribwixxi direttament jew indirettament għall-benesseri tal-bniedem;

interpretata skont l-Artikolu 6(1) tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi u l-Artikoli 11 u 12 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali;

16. Id-dritt ta' individwi, gruppi u komunitajiet għal artijiet u riżorsi u d-dritt li ma jiġux imċaħħda minn mezz ta' sussistenza, li jinvolvi l-projbizzjoni ta' evakwazzjoni jew teħid ta' art, foresti u ilmijiet b'mod illegali meta jiġu akkwistati, żviluppati jew inkella jintużaw art, foresti u ilmijiet, inkluż permezz tad-deforestazzjoni, li l-użu tagħhom jiżgura l-għajxien ta' persuna interpretata skont l-Artikoli 1 u 27 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi u l-Artikoli 1, 2 u 11 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali.

2. STRUMENTI DWAR ID-DRITTIJET TAL-BNIEDEM U L-LIBERTAJIET FUNDAMENTALI

- Il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Poliċi;
- Il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali;
- Il-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal;
- Il-konvenzjonijiet ewlenin/fundamentali tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol:
- Il-Konvenzjoni dwar il-Libertà ta' Assoċjazzjoni u l-Protezzjoni tad-Dritt għall-Organizzazzjoni, 1948 (Nru 87);
- Il-Konvenzjoni dwar l-Applikazzjoni tal-Prinċipji tad-Dritt ta' Organizzazzjoni u tal-Innegożjar Kollettiv, 1949 (Nru 98);
- Il-Konvenzjoni dwar ix-Xogħol Furzat, 1930 (Nru 29) u l-Protokoll tal-2014 tagħha;
- Il-Konvenzjoni dwar l-Abolizzjoni tax-Xogħol Furzat, 1957 (Nru 105);
- Il-Konvenzjoni dwar l-Età Minima, 1973 (Nru 138);
- Il-Konvenzjoni dwar l-Agħar Forom tax-Xogħol tat-Tfal, 1999 (Nru 182);
- Il-Konvenzjoni dwar ir-Rimunerazzjoni Indaqs, 1951 (Nru 100);
- Il-Konvenzjoni dwar id-Diskriminazzjoni (Impjegi u Xogħol), 1958 (Nru 111).

Parti II

PROJBIZZJONIJIET U OBBLIGI INKLUŻI FI STRUMENTI AMBJENTALI

1. L-obbligu li jiġu evitati jew minimizzati l-impatti negattivi fuq id-diversità bijoloġika, interpretat skont l-Artikolu 10, il-punt (b), tal-Konvenzjoni tal-1992 dwar id-Diversità Bijoloġika u l-ligi applikabbli fil-ġurisdizzjoni rilevanti, inkluż l-obbligi tal-Protokoll ta' Cartagena dwar l-iżvilupp, it-trattament, it-trasport, l-użu, it-trasferiment u r-rilaxx ta' organiżmi modifikati ħajjin u tal-Protokoll ta' Nagoya dwar l-Aċċess għal Riżorsi Ġenetiċi u l-Qsim Ġust u Ekwu ta' Benefiċċji li Jirriżultaw mill-Użu tagħhom għall-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika tat-12 ta' Ottubru 2014.
2. Il-projbizzjoni tal-importazzjoni, l-esportazzjoni, ir-riesportazzjoni jew l-introduzzjoni bil-baħar ta' kwalunkwe eżemplar inkluż fl-Appendiċi I sa III tal-Konvenzjoni dwar il-Kummerċ Internazzjonali fl-Ispesċijiet ta' Fawna u Flora Selvaggi fil-Periklu (CITES) tat-3 ta' Marzu 1973 mingħajr permess, interpretata skont l-Artikoli III, IV u V tal-Konvenzjoni;
3. Il-projbizzjoni tal-manifattura, l-importazzjoni u l-esportazzjoni ta' prodotti miżjudin bil-merkurju elenkati fl-Anness A, il-Parti I, tal-Konvenzjoni ta' Minamata dwar il-Merkurju, tal-10 ta' Ottubru 2013 (il-Konvenzjoni ta' Minamata), interpretata skont l-Artikolu 4(1) tal-Konvenzjoni;
4. Il-projbizzjoni tal-użu tal-merkurju jew tal-komposti tal-merkurju fil-proċessi tal-manifattura elenkati fl-Anness B, il-Parti I, tal-Konvenzjoni ta' Minamata wara d-data tal-eliminazzjoni gradwali speċifikata fil-Konvenzjoni għall-proċessi individwali, interpretata skont l-Artikolu 5(2) tal-Konvenzjoni;

5. Il-projbizzjoni tat-trattament illegali tal-iskart tal-merkurju, interpretata skont l-Artikolu 11(3) tal-Konvenzjoni ta' Minamata u l-Artikolu 13 tar-Regolament (UE) 2017/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾;
6. Il-projbizzjoni tal-produzzjoni u l-użu ta' sustanzi kimiċi elenkati fl-Anness A tal-Konvenzjoni ta' Stokkolma dwar Materjal Organiku Persistenti li Jniġġes (il-Konvenzjoni dwar il-POPs), tat-22 ta' Mejju 2001, interpretata skont l-Artikolu 3(1), il-punt (a), il-punt (i), tal-Konvenzjoni u r-Regolament (UE) 2019/1021 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾;
7. Il-projbizzjoni tat-trattament, il-ġbir, il-ħżin u r-rimi illegali tal-iskart, interpretata skont l-Artikolu 6(1), il-punt (d), il-punti (i) u (ii), tal-Konvenzjoni dwar il-POPs u l-Artikolu 7 tar-Regolament (UE) 2019/1021;
8. Il-projbizzjoni tal-importazzjoni jew l-esportazzjoni ta' sustanza kimika elenkata fl-Anness III tal-Konvenzjoni ta' Rotterdam dwar il-Proċedura għall-Kunsens Infurmat bil-Quddiem għal ċerti kimiċi u pestiċiċi perikolużi fil-kummerċ internazzjonali (UNEP/FAO), tal-10 ta' Settembru 1998, interpretata skont l-Artikolu 10(1), l-Artikolu 11(1), il-punt (b), u l-Artikolu 11(2) tal-Konvenzjoni u indikazzjoni mill-Parti importatriċi jew esportatriċi fil-Konvenzjoni skont il-Proċedura għall-Kunsens Infurmat bil-quddiem (PIC);
9. Il-projbizzjoni tal-produzzjoni, il-konsum, l-importazzjoni u l-esportazzjoni illegali tas-sustanzi kontrollati elenkati fl-Annessi A, B, C u E tal-Protokoll ta' Montreal dwar sustanzi li jnaqqsu s-Saff tal-Ożonu għall-Konvenzjoni ta' Vjenna għall-Harsien tas-Saff tal-Ożonu, interpretata skont l-Artikolu 4B tal-Protokoll ta' Montreal u d-dispożizzjonijiet dwar il-liċenzjar skont il-liġi applikabbli fil-ġurisdizzjoni rilevanti;
10. Il-projbizzjoni tal-esportazzjoni ta' skart perikoluż jew skart ieħor, interpretata skont l-Artikolu 1(1) u (2) tal-Konvenzjoni ta' Basel dwar il-Kontroll tal-Moviment barra l-konfini ta' Skart Perikoluż u r-Rimi tiegħu, tat-22 ta' Marzu 1989, (il-Konvenzjoni ta' Basel) u r-Regolament (KE) Nru 1013/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾:
  - (a) lil parti għall-Konvenzjoni li pprojbiet l-importazzjoni ta' tali skart perikoluż u skart ieħor, interpretata skont l-Artikolu 4(1), il-punt (b), tal-Konvenzjoni ta' Basel;
  - (b) lil stat ta' importazzjoni li ma jagħtix il-kunsens bil-miktub għall-importazzjoni speċifika, f'każ li dak l-istat ta' importazzjoni ma jkunx ipprojbixxa l-importazzjoni ta' tali skart perikoluż, interpretata skont l-Artikolu 4(1), il-punt (c), tal-Konvenzjoni ta' Basel;
  - (c) lil non-parti għall-Konvenzjoni ta' Basel, interpretata skont l-Artikolu 4(5) tal-Konvenzjoni ta' Basel;
  - (d) lil stat ta' importazzjoni jekk tali skart perikoluż jew skart ieħor ma jiġix ġestit b'mod ambjentalment korrett f'dak l-istat jew xi mkien ieħor, interpretata skont l-Artikolu 4(8), l-ewwel sentenza, tal-Konvenzjoni ta' Basel;
11. Il-projbizzjoni tal-esportazzjoni ta' skart perikoluż mill-pajjiżi elenkati fl-Anness VII tal-Konvenzjoni ta' Basel lejn pajjiżi mhux elenkati fl-Anness VII għall-operazzjonijiet elenkati fl-Anness IV tal-Konvenzjoni ta' Basel, interpretata skont l-Artikolu 4 A tal-Konvenzjoni ta' Basel u l-Artikoli 34 u 36 tar-Regolament (KE) Nru 1013/2006;
12. Il-projbizzjoni tal-importazzjoni ta' skart perikoluż u skart ieħor minghand non-Parti li ma rratifikatx il-Konvenzjoni ta' Basel, interpretata skont l-Artikolu 4(5) tal-Konvenzjoni ta' Basel;
13. L-obbligu li jiġu evitati jew minimizzati l-impatti negattivi fuq il-proprjetajiet delineati bhala wirt naturali kif definit fl-Artikolu 2 tal-Konvenzjoni dwar il-Protezzjoni tal-Patrimonju Dinji Kulturali u Naturali tas-16 ta' Novembru 1972 (il-Konvenzjoni dwar il-Patrimonju Dinji), interpretat skont l-Artikolu 5, il-punt (d), tal-Konvenzjoni dwar il-Patrimonju Dinji u l-liġi applikabbli fil-ġurisdizzjoni rilevanti;

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) 2017/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 dwar il-merkurju, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 1102/2008 (ĠU L 137, 24.5.2017, p. 1).

⁽²⁾ Ir-Regolament (UE) 2019/1021 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar il-pollutanti organiċi persistenti (ĠU L 169, 25.6.2019, p. 45).

⁽³⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1013/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Ġunju 2006 dwar vjeġġi ta' skart (ĠU L 190, 12.7.2006, p. 1).

14. L-obbligu li jiġu evitati jew minimizzati l-impatti negattivi fuq l-artijiet mistagħdra kif definit fl-Artikolu 1 tal-Konvenzjoni dwar l-Artijiet Mistagħdra ta' Importanza Internazzjonali speċjalment bħala l-Habitat għall-Għasafar tal-Ilma tat-2 ta' Frar 1971 (il-Konvenzjoni ta' Ramsar), interpretat skont l-Artikolu 4(1) tal-Konvenzjoni ta' Ramsar u l-liġi applikabbli fil-ġurisdizzjoni rilevanti;
15. L-obbligu li jiġi prevenut it-tniġġis mill-vapuri, interpretat skont il-Konvenzjoni Internazzjonali għall-Prevenzjoni tat-Tniġġis minn Vapuri tat-2 ta' Novembru 1973, kif emendata mill-Protokoll tal-1978 (MARPOL 73/78). Dan jinkludi:
  - (a) il-projbizzjoni tal-iskariku fil-baħar ta':
    - (i) żejt jew taħlitiet ta' żejt kif definiti fir-Regolament 1 tal-Anness I tal-MARPOL 73/78, interpretata skont ir-Regolamenti 9 sa 11 tal-Anness I tal-MARPOL 73/78;
    - (ii) sustanzi likwidi noċivi kif definiti fir-Regolament 1(6) tal-Anness II tal-MARPOL 73/78, interpretata skont ir-Regolamenti 5 u 6 tal-Anness II tal-MARPOL 73/78; u
    - (iii) dranaġġ kif definit fir-Regolament 1(3) tal-Anness IV tal-MARPOL 73/78, interpretata skont ir-Regolamenti 8 u 9 tal-Anness IV tal-MARPOL 73/78;
  - (b) il-projbizzjoni ta' tniġġis illegali minn sustanzi perikolużi trasportati bil-baħar fforma ppakkjata kif definiti fir-Regolament 1 tal-Anness III tal-MARPOL 73/78, interpretata skont ir-Regolamenti 1 sa 7 tal-Anness III tal-MARPOL 73/78; u
  - (c) il-projbizzjoni ta' tniġġis illegali minn żibel minn bastimenti kif definiti fir-Regolament 1 tal-Anness V tal-MARPOL 73/78, interpretata skont ir-Regolamenti 3 sa 6 tal-Anness V tal-MARPOL 73/78;
16. L-obbligu tal-prevenzjoni, it-tnaqqis u l-kontroll tat-tniġġis tal-ambjent tal-baħar permezz tar-rimi, interpretat skont l-Artikolu 210 tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi tal-Baħar tal-10 ta' Diċembru 1982 (UNCLOS) u l-liġi applikabbli fil-ġurisdizzjoni rilevanti.